

**OBCHODNÁ AKADÉMIA – KERESKEDELMI AKADÉMIA
K. MIKSZÁTHA 1, 979 80 RIMAVSKÁ SOBOTA**

oa-ka
RS

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

OA - KA

**inovované duálne vzdelávanie,
špecializácia podniková ekonomika
a podnikové účtovníctvo**

*študijný odbor
6317 M obchodná
akadémia*

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Obchodná akadémia – Kereskedelmi Akadémia K. Mikszátha 1, 979 80 Rimavská Sobota
Názov školského vzdelávacieho programu	OA – KA inovované duálne vzdelávanie, špecializácia podniková ekonomika a podnikové účtovníctvo
Kód a názov ŠVP	63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II
Kód a názov študijného odboru	6317 M obchodná akadémia
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský, maďarský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	28. august 2024
Miesto vydania	Obchodná akadémia – Kereskedelmi Akadémia K. Mikszátha 1, 979 80 Rimavská Sobota
Platnosť ŠkVP	1. september 2024 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	e-mail	Iné
Mgr. Andrea Paulyová	poverená riaditeľka	047/5603613	andrea.paulyova@obchars.sk	Mobil: 0917 872 624
Ing. Darina Brezovická	zástupkyňa riaditeľky pre pedagogické činnosti	047/5603617	darina.brezovicka@obchars.sk	Mobil: 0911 066 280

Zriaďovateľ:

Banskobystrický samosprávny kraj
Odbor školstva a reformy vzdelávania
Námestie SNP 18
974 01 Banská Bystrica

Tel.: 048/432 51 18

e-mail: podatelna@vucbb.sk

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

Platnosť ŠkVP	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zápisy, inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01.09.2024		

2 NÁZOV VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov a adresa školy	Obchodná akadémia – Kereskedelmi Akadémia K. Mikszátha 1, 979 80 Rimavská Sobota
Názov školského vzdelávacieho programu	OA – KA inovované duálne vzdelávanie, špecializácia podniková ekonomika a podnikové účtovníctvo
Kód a názov ŠVP	63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II
Kód a názov študijného odboru	6317 M obchodná akadémia
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

3 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Východiskom pre ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre študijný odbor 6317 M obchodná akadémia sú ciele stanovené v Zákone o výchove a vzdelávaní a Štátnom vzdelávacom programe pre odborné vzdelávanie a prípravu pre skupinu študijných a učebných odborov 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II.

Poslaním našej školy je odovzdávať vedomosti, vytvárať zručnosti a pripravovať žiakov na povolanie a získanie kvalifikácie, formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola je otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi:

- získať kompetencie:
  - v oblasti komunikačných schopností,
  - ústnych a písomných spôsobilostí,
  - využívania informačno-komunikačných technológií,

- komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku,
- matematickej gramotnosti,
- kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií,
- k celoživotnému učeniu,
- sociálne, kultúrne a občianske kompetencie,
- podnikateľské schopnosti,
- ovládať anglický jazyk a aspoň jeden ďalší cudzí jazyk a vedieť ich používať,
- naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životného prostredia a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

4 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Obchodná akadémia má svoje sídlo v okresnom meste Rimavská Sobota – centre historického Gemera. Je to mesto s bohatou tradíciou a históriou. Bolo sídlom župy a pravdepodobne aj sídlom správy majetkov kaločského arcibiskupstva v údolí rieky Rimavy. Pomenovanie získalo od konania sobotských trhov a prímenie od rieky Rimavy. Rimavská Sobota je známa ako rodisko a pôsobisko významných literárnych, vedeckých a umeleckých osobností.

Požiadavka na vytvorenie školy, ktorá by zabezpečila odbornú prípravu ekonomického zamerania, má v našom meste mnohoročnú históriu. Pápežský prelát už v roku 1914 požiadal o zriadenie dievčenského výchovného ústavu, ktorý by poskytol vzdelanie pre administratívu. Jeho žiadosti ani ďalším snahám vtedajšie úrady nevyhoveli. Neskôr hospodársky rozvoj mesta a požiadavky rodičovskej verejnosti si vynútili zriadiť školu ekonomického zamerania.

Poverenictvo školstva a osvetu v Bratislave zaradilo do siete odborných škôl na školský rok 1954/1955 Hospodársku školu v Rimavskej Sobote s vyučovacím jazykom slovenským a vyučovacím jazykom maďarským v študijnom odbore ekonomika a organizácia priemyslu.

Zásadné spoločensko – politické a ekonomické zmeny postupne postavili nové požiadavky i pre našu školu. Pochopili sme potrebu obsahovej a formálnej reštrukturalizácie výchovno – vzdelávacej činnosti. Už v predchádzajúcich školských rokoch sme nastúpili na cestu premeny tradičnej školy prostredníctvom zmien metód a foriem výučby, ale aj zmenou klímy a atmosféry školy.

Naša škola je jedinou obchodnou akadémiou v rámci Banskobystrického samosprávneho kraja s triedami s vyučovacím jazykom slovenským a vyučovacím jazykom maďarským. Prichádzajú k nám študenti aj z iných okresov Slovenska, má teda nadregionálny charakter.

4.1 SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • kvalifikovaný pedagogický zbor • odbornosť vyučovania • tvorivosť a flexibilita učiteľov • využívanie inovatívnych spôsobov vo výchovno-vzdelávacom procese • ochota učiteľov vzdelávať sa • moderne zariadené učebne • veľmi dobrá spolupráca s rodičovskou radou • široká ponuka záujmovej mimoškolskej činnosti • postupná rekonštrukcia budovy školy • vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením	<ul style="list-style-type: none"> • klesajúci počet žiakov • vysoká miera nezamestnanosti • nedostatok finančných zdrojov na rozvoj školy • zvyšujúci sa priemerný vek učiteľov • malá ochota časti žiakov vzdelávať sa, pripravovať sa, prípadne doučovať • narastajúci počet vymeškaných hodín • priemerné výsledky dosiahnuté na EČ MS • rezervy v systéme sebahodnotenia žiakov, vytvárania portfólia žiakov v systéme kariérového vzdelávania
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • vytváranie ďalších podmienok pre zavádzanie IKT do výchovno-vzdelávacieho procesu • získavanie mimorozpočtových finančných zdrojov z európskych projektov • prenájom priestorov školy na vzdelávacie kurzy a iné aktivity, čím škola získa finančné zdroje na rozvoj výchovno-vzdelávacieho procesu a materiálne vybavenie • využitie novelizovaného zákona o odbornom vzdelávaní a zaradenie OA do SDV • spolupráca s RÚZ a ŠIOV pri zapojení školy do SDV • možnosť pokračovať v štúdiu na VŠ • realizácia grantových programov	<ul style="list-style-type: none"> • nepriaznivý demografický vývoj • ekonomická a finančná kríza • nedostatok finančných zdrojov na prevádzku školy, jej vybavenosť a odmeňovanie pracovníkov • zvyšovanie prevádzkových nákladov školy • vysoké pracovné zaťaženie učiteľov a vedenia školy v niektorých oblastiach • otváranie študijných odborov podobného zamerania na iných školách v okrese • nezáujem rodičov o prospech a výchovu detí • zhoršujúca sa pripravenosť prijímaných žiakov na štúdium na SŠ • nepriaznivá ekonomická situácia v rodinách, nedostatok pracovných miest na trhu práce • nedostatočné spoločenské a sociálne postavenie učiteľov

4.2 Charakteristika školy

Obchodná akadémia – Kereskedelmi Akadémia v Rimavskej Sobote je stredná škola, ktorá poskytuje vzdelanie v študijných odboroch:

- obchodná akadémia s vyučovacím jazykom slovenským
- obchodná akadémia s vyučovacím jazykom maďarským

Budova školy pozostáva z dvoch častí: tvorí ju nová a stará časť.

Výchovno- vyučovací proces je zabezpečovaný v stálych klasických učebniach a v odborných učebniach:

- učebňa slovenského jazyka a literatúry,
- učebňa maďarského jazyka a literatúry,
- učebňa matematiky,
- 2 učebne cudzích jazykov,
- 2 učebne odborných ekonomických predmetov,
- audiovizuálna učebňa,
- 2 počítačové učebne,
- učebňa cvičnej firmy.

Na zabezpečenie vyučovania sú učebne vybavené interaktívnymi tabuľami, dataprojektormi, výukovými softvermi a inou technikou.

Na zvyšovanie čitateľskej gramotnosti slúži školská knižnica – slovenská a maďarská.

V škole sa nachádza zborovňa a kabinety pre učiteľov. Miestnosť pre výchovnú poradkyňu je určená na stretávanie so žiakmi, rodičmi, sociálnymi partnermi, psychológmi a pod.

Škola je dobre vybavená na športovú činnosť – má malú i veľkú telocvičňu a fitnesscentrum.

Na prízemí sa nachádzajú priestory pre vedenie školy, administratívu, šatne, miestnosti pre školníka, údržbára a upratovačky, dielne na údržbu. Na každom poschodí sú hygienické zariadenia.

Škola má vlastnú výdajnú školskú jedáleň. Obedy pre zamestnancov a žiakov sú zabezpečené subdodávateľsky.

4.3 Organizačné podmienky

- Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizované ako štvorročné štúdium s praxou.
- Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku. Vyučovanie začína o 7.40 hod.
- Odborná prax sa realizuje v rozsahu stanovenom v učebnom pláne a vykonáva sa vo vybraných organizáciách, prebieha pod vedením inštruktorov zamestnávateľov. Odborná prax nadväzuje na teoretické vyučovanie.
- Správanie žiakov, ich práva a povinnosti na teoretickom vyučovaní a odbornej praxi upravuje Školský poriadok. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej triednickej hodine a potvrdzujú to svojím podpisom. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Metodickým pokynom na hodnotenie a klasifikáciu žiakov SŠ.
- Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom. Maturitná skúška sa skladá z externej časti, písomnej formy internej časti, praktickej časti odbornej zložky, z teoretickej časti odbornej zložky a ústnej formy internej časti.
- Spolupráca s rodičmi sa realizuje prostredníctvom triednych učiteľov, výchovného poradcu, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov

4.4 Základné údaje o štúdiu v systéme duálneho vzdelávania

Kód a názov študijného odboru: **6317 M obchodná akadémia**

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma štúdia:	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	a) podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy, b) zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium
Spôsob ukončenia štúdia:	maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie o maturitnej skúške
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Vyučovaci jazyk:	slovenský
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Absolvent nájde uplatnenie podľa profilácie na výkon ekonomických, finančných a administratívnych činností v profesiách a pracovných pozíciách v nižšom alebo strednom manažmente štátneho a verejného sektora, v inštitúciách poskytujúcich finančné služby, administratívne a logistické služby, v bankovníctve, poisťovníctve a realitách, v obchodných spoločnostiach, v cestovnom ruchu, hotelierstve a gastronómii a v rôznych iných podnikateľských subjektoch výrobnjej i nevýrobnjej sféry vo vnútroštátnom aj v medzinárodnom pôsobení, alebo sa môže uplatniť ako samostatný podnikateľ
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	Pomaturitné špecializačné štúdium alebo vyššie odborné štúdium, študijné programy prvého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie

4.5 Organizácia výučby

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru je úspešné ukončenie základnej školy. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí prospech a správanie na základnej škole a výsledky prijímacieho konania. Každoročne sú stanovené kritériá prijímacieho konania vrátane bodového hodnotenia.

Školský vzdelávací program OA – KA inovované duálne vzdelávanie je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. V prípade talentovaných žiakov sa výučba bude organizovať formou individuálnych učebných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na doporučenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy.

Príprava v školskom vzdelávacom programe Obchodná akadémia – duálne vzdelávanie v študijnom odbore 6317 M obchodná akadémia zahŕňa teoretické vzdelávanie /všeobecné a odborné/ a praktické vyučovanie.

Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy na Ul. K. Mikszátha 1 v Rimavskej Sobote. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu.

Odborné teoretické vzdelávanie sa vyučuje v priestoroch školy na Ul. K. Mikszátha 1, Rimavská Sobota. Praktické vyučovanie sa uskutočňuje formou odbornej praxe v škole (maximálne 50%) a na pracovisku praktického vyučovania u zamestnávateľa. Vyučovanie sa riadi rozvrhom hodín a režimom prestávok stanoveným v školskom poriadku v škole a časovým harmonogramom praktického vyučovania, ktorý je súčasťou vnútorného poriadku pracoviska praktického vyučovania zamestnávateľa, v súlade so zmluvou o duálnom vzdelávaní medzi školou a zamestnávateľom.

Organizácia školského roka sa riadi Sprievodcom školským rokom vydaným MŠVVaŠ SR. Vyučovanie prebieha v celých triedach alebo v skupinách. Trieda sa delí na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy v zmysle platnej legislatívy. Súčasťou praktickej prípravy žiakov je súvislá odborná prax, ktorá sa realizuje v rozsahu 10 pracovných dní v treťom a vo štvrtom ročníku na pracovisku zmluvného zamestnávateľa.

Štúdium voliteľných predmetov umožňuje odbornú orientáciu podľa možností školy, potrieb regiónu, záujmov a schopností žiaka a ich voľbou dotvára odborný profil absolventa.

Maturitná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠ SR.

4.6 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy a doporučení psychológa, špeciálneho pedagóga a dorastového lekára.

Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov o štúdium potvrdí dorastový lekár.

V študijnom odbore vzhľadom k svojim špecifikám nemôžu študovať žiaci s:

- mentálnym postihnutím,
- žiaci so zrakovým postihnutím - slabšie poruchy korigované okuliarmi sú prípustné.
- žiaci s niektorými formami vývinových porúch učenia (stredný a ťažký stupeň dyspraxie, dyskalkúlie)

Pri špecifických poruchách učenia záleží od individuálneho prípadu, nakoľko sú špecifické vývojové poruchy učenia kompenzované. Vhodnosť učebných odborov pre žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia treba konzultovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie. Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom.

Integrácia žiakov so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa

Ide o žiakov významne ohrozených školskou neúspešnosťou a ďalšími rizikami vzniku sociálnopatologických javov, nakoľko toto postihnutie je skryté. Problémy v správaní, ktoré sa občas vyskytujú u týchto žiakov, možno zvyčajne zvládnuť bežnými výchovnými a poradenskými postupmi. Vo všeobecnosti ide o žiakov s priemerným nadaním (vyskytujú sa aj nadpriemerní jedinci) – intelektové prekážky v ďalšom vzdelávaní na stredných školách teda nie sú. Je veľmi dôležité, aby boli pedagógovia dobre informovaní o možnostiach a prekážkach vo vzdelávaní žiakov so špecifickými vývojovými poruchami učenia, o individuálnych predpokladoch a potrebách konkrétnych žiakov. Potrebne je voliť vhodné metódy a formy vyučovania a hodnotenia výsledkov (individuálne tempo, nahradenie písania dlhých textov testami, špeciálne formy skúšania) a v niektorých prípadoch aj kompenzačné pomôcky (počítače – využitie korektúry textu, farebné čítanie, grafické počítačové programy). Úspešná integrácia týchto žiakov na stredných školách, získanie odbornej kvalifikácie, je

predpokladom a podmienkou ich úspešnej integrácie do života, na trhu práce. Je výhodné, ak proces integrácie týchto žiakov medzi bežnú populáciu začne už v základnej škole, na ktorej by sa mali žiaci naučiť systém nápravných postupov, kompenzačných postupov a pomôcok; rešpektovanie týchto postupov, pravidiel, ich tvorivá aplikácia na ďalšie úlohy, s ktorými sa žiak stretáva, mu napomôžu zvládnuť aj úlohy, odborné učivo na strednej škole.

Vzdelávanie žiakov so zdravotným postihom Vzdelávanie a výchova týchto žiakov bude v našej škole zabezpečená formou individuálnej integrácie žiaka v bežnej triede. Podľa špecifických potrieb žiaka škola podľa svojich možností zabezpečí:

- úpravu prostredia školy a triedy (bezbariérový vstup, umiestnenie triedy a odborných učební na jednom poschodí, vhodné umiestnenie žiaka v triede)
- vzdelávanie žiaka podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý umožňuje:
  - úpravu organizácie vyučovania
  - modifikáciu učebného obsahu
  - modifikáciu vzdelávacích metód
  - modifikáciu klasifikácie a hodnotenia
  - úpravu maturitnej skúšky
  - v odôvodnených prípadoch redukcii vzdelávacieho programu o niektorý predmet
- spoluprácu školy s poradenskými zariadeniami (CPaP, so špeciálnym pedagógom, prípadne inými špecializovanými pracoviskami)
- zabezpečenie didaktických a kompenzačných pomôcok
- ďalšie odborné vzdelávanie pedagógov s cieľom prehĺbiť poznatky o špecifikách jednotlivých druhov zdravotného postihu
- prípravu zdravých spolužiakov a ich rodičov na spolunažívanie so žiakmi so zdravotným postihom

Špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka:

- hodnotenie známku
- pri hodnotení preferovať výsledky ústnej odpovede
- poskytnúť dlhší čas na vypracovanie písomnej odpovede/testu

Pri hodnotení žiakov so ŠVVP postupovať podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so ŠVVP.

Aplikácia špeciálnych vzdelávacích postupov v procese edukácie žiaka so ŠVVP

- zohľadňovať špecifiká (znížená miera koncentrácie, skorá unaviteľnosť, oslabená pamäť, citlivé reakcie na zmenu prostredia, sociálne zaostávanie spôsobené obmedzeným pohybom, spomalené myslenie, obratné vystupovanie, podráždenie, vzdorovitosť,
- metóda nadmerného zvýraznenia informácie (vzhľadom na oslabenie zraku),
- metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácií (multisenzoriálny prístup),
- metóda intenzívnej spätnej väzby,
- metóda pozitívneho posilňovania (vytváranie pocitu úspešnosti),
- metóda algoritmizácie obsahu (obsah sa rozčlení na malé kroky),
- metóda individuálneho prístupu,
- rešpektovať pracovné a psychomotorické tempo žiaka, unaviteľnosť, prípadne navýšiť čas na vypracovanie úloh, max. o 50%,
- využívať silné stránky vo vyučovacom procese,
- nevyžadovať ďalšie alebo zložitejšie zápisy v zošitoch, nahradiť ich vopred natlačeným textom, ktorý si žiak nalepí do zošita,

- namiesto poznámok používať podčiarkovanie v texte,
- nechať vyniknúť v oblasti záujmu (referáty, práca s PC),
- rešpektovanie výkonov v oblasti TV, VV,
- redukovať množstvo cvičení na hodinách a písomných prácach,
- využívať podľa potreby kompenzačné (technické, didaktické) pomôcky aj počas overovania vedomostí – prehľady jazykového a literárneho učiva (SJ, CJ), slovníky, PC, audiovizuálna technika a nezaťažovať dlhodobejšie jednostrannou činnosťou, rozdeliť prácu na menšie celky,
- upravené texty (skrátene verzie), upravené verzie písomných prác – rozsah prác.

Modifikácia vyučovacích metód:

- upravované materiály: texty – zjednodušené, skrátene verzie, individuálne domáce úlohy, upravené verzie písomných prác – náhrada písomných prác testovou/doplňovacou formou v PC a pod.,
- vylúčiť časovo limitované úlohy (tzv. bleskovky),
- obmedziť písomnú formu skúšania

Využívanie individuálneho prístupu:

- je vhodné prípravu do školy rozdeliť do kratších úsekov a viac využívať porozumenie než slovné učenie
- rešpektovať individuálne pracovné tempo (prípadne navýšiť čas na vypracovanie úloh, max. o 50%)
- viac času na odpoveď aj v prípade dobre precvičených úloh,
- obmedziť, alebo štruktúrovať aktivity, ktoré vyžadujú odpisovanie a kopírovanie,
- zapojenie viacerých zmyslov do procesu zapamätávania nových poznatkov (ústny podnet spolu so zrakovým a vizuálnym, mnemotechnické pomôcky), využívať kompenzačné pomôcky,
- na podporu dlhodobej pamäte je nápomocné poskytnutie návodu, ako zorganizovať učenie tak, aby to podporovalo znovu vybavenie (grafický organizátor, myšlienkové mapy,...),
- poskytovať spätnú väzbu o správnosti odpovede a tým budovať sebavedomie dieťaťa a podporovať optimálne pracovné tempo žiaka
- sledovať a podporovať jeho záujmy, dostatočná psychohygiena, napr. formou aktívneho oddychu alebo relaxácie.

Vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia Vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú najmenej 3 z nasledujúcich kritérií:

- žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
- najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
- vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

Neúspešnosť týchto žiakov v bežnom systéme vzdelávania je spôsobená vplyvom sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré nemotivuje ich ďalšie vzdelávanie, absenciou prípravy na vyučovanie, nezaujmom rodičov o vzdelávanie a výchovu svojich detí.

Žiaci so sociálne znevýhodneného prostredia budú integrovaní do našej školy, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon povolání nadväzujúcich na štúdium.

Vzdelanie a výchova týchto žiakov bude zameraná na:

- motiváciu a vytváranie pozitívneho vzťahu k vzdelávaniu a práci
- prevenciu sociálno-patologických javov (agresivita, kriminalita, drogové závislosti)
- individuálne sledovanie prospechu a dochádzky žiaka triednym učiteľom a výchovnou poradkyňou
- spoluprácu s rodičmi žiaka
- spoluprácu školy a psychologickú poradne
- spoluprácu s odborom sociálnych vecí a rodiny príslušného regiónu
- spoluprácu s miestnou samosprávou v mieste bydliska žiaka

Vzdelávanie a výchova mimoriadne nadaných žiakov

Za mimoriadne nadaných žiakov považujeme žiakov nadaných intelektovo, manuálne, tých, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami a kreativitou a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho nadania.

Výnimočne nadaní žiaci budú integrovaní v bežnej triede.

Vzhľadom na ich špecifické nadanie a zabezpečenie ich ďalšieho napredovania škola umožní:

- individuálny vzdelávací program
- ukončiť študijný odbor v skrátenej dobe
- u športovo nadaných žiakov študovať podľa individuálneho plánu štúdia s vymedzením konzultačných hodín
- v prípade potreby, pri anomáliách v správaní, pri problémoch v niektorých predmetoch, spoluprácu s VP a psychológom
- zapájanie žiakov do rôznych projektov
- prácu na vlastnom projekte, spoluprácu s vysokou školou alebo pracoviskom vo výrobných praxiach.

Školský podporný tím

Vymedzenie cieľov, poslania a zamerania školy

Cieľ, poslanie a zameranie školy vychádza z princípov výchovy a vzdelávania podľa § 3 školského zákona. V rámci týchto princípov sa naša škola hlási aj k princípom inkluzívneho vzdelávania (§ 3 písm. d) školského zákona), ktoré je *uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania.*

Systém podpory a práce postavený na rozvoji človeka v školskom prostredí vychádza z podpornej úrovne 1. – 5. stupňa definovanej v § 131 školského zákona a bližšie popísaných MŠVVaŠ SR, najmä z podpornej úrovne 1. stupňa a 2. stupňa. To zahŕňa premenu školy na učiace sa spoločenstvo, demokratické prostredie s kritickým myslením, budovanie zdravých vzťahov, či kultúry rešpektu a úcty. Úlohy zamestnancov sú síce rôzne, ale vzájomne sa dopĺňajú, prelínajú a smerujú ku komplexnému rozvoju žiaka.

Pedagogický zbor, ktorý pôsobí v podpornej úrovni 1. stupňa najbližšie k žiakom ako kľúčová vzťahová osoba, je v našej škole doplnený o **školský podporný tím**, ktorý intenzívne napomáha podpore vzťahov medzi pedagogickými zamestnancami a rodičmi na ceste k žiakom. Takýto tím bude zložený z odborných zamestnancov a niektorých pedagogických zamestnancov, ktorí spoločne pracujú tímovo v školskom prostredí.

Od školského r. 2024/2025 nastúpila naša škola na **cestu k inkluzívnemu vzdelávaniu** otvorením sa pre nové profesie a činnosti so snahou budovať inkluzívnu klímu a kultúru.

Inkluzívna cesta je zameraná na:

- podporu každého žiaka, ale aj učiteľa a rodiča v tom, čo potrebuje k svojmu rastu,
- poskytovanie komplexnej podpory na škole v spolupráci so **školským podporným tímom** prostredníctvom preventívnych aktivít, programov a včasného reagovania na krízové situácie,
- budovanie vzťahového trojuholníka dieťa, rodič a učiteľ,
- formatívne hodnotenie a reflexiu.

Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej ich individuálnym potrebám, potrebám triedy a školy. Pri práci využívame inkluzívny prístup, aby každé

dieťa bolo vnímané ako jedinečné a cítilo sa tak. Chceme tak zabezpečiť rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov, primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti.

Školský podporný tím

Na škole pracuje aj **školský podporný tím** (ďalej len „ŠPT“) zložený v 1. školskom roku z pedagogických zamestnancov, ku ktorým neskôr pribudnú odborní zamestnanci – prioritne školský psychológ alebo školský špeciálny pedagóg.

Činnosť tohto tímu sa riadi § 131 školského zákona, a § 84 písm. a) zákon 138/2019 Z. z., výkonovými a obsahovými štandardami odborných činností i popísaným stupňami podpory (predovšetkým ide o podpornú úroveň 1. a 2. stupňa), ale aj metodickými usmerneniami VÚDPaP-u (napr. ŠPT, 2022). Tento tím veľmi úzko spolupracuje s CPP. V škole tím úzko spolupracuje s triednymi učiteľmi, učiteľmi, vedením školy, rodičmi a žiakmi. Členovia tímu majú príslušnú kvalifikáciu a špecializované vzdelávania určené na výkon svojich funkcií a poskytujú žiakom, rodičom a učiteľom rozličné podporné služby, riadia sa platnou legislatívou, pracovnou náplňou, školským vzdelávacím programom a sú metodicky podporovaní centrami poradenstva a prevencie v okrese. Pôsobenie týchto zamestnancov je plne v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania, so školským zákonom a najlepším záujmom žiakov.

Hlavnými oblasťami podpory sú v súlade s § 131 školského zákona prevencia, výchovné a kariérové poradenstvo, rozvoj inkluzívneho vzdelávania, orientačná diagnostika, intervencia a krízová intervencia, reedukácia a metodická podpora a poradenstvo pedagogickým zamestnancom, rodičom alebo žiakom. To môže zahŕňať preventívne programy a aktivity v triedach zamerané na zlepšenie klímy, mediáciu po konflikte alebo ťaživej situácii, podporu učiteľa počas vyučovania, sociometrie, besedy, diskusie a vzdelávanie pre rodičov a zamestnancov, účasť na rodičovských združeniach a ďalšie. Práca a činnosť týchto zamestnancov je riadnou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti a naplňania cieľov výchovy a vzdelávania.

Škola na podporu **výchovno-vzdelávacích potrieb** žiakov podľa § 2 písm. h) školského zákona poskytuje podporu všetkým žiakom, a to tak, že *zabezpečuje podmienky, organizáciu a realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu spôsobom, ktorý primerane zodpovedá potrebám telesného, psychického a sociálneho vývinu žiakov* v úzkej spolupráci so ŠPT:

- a) poskytuje všetkým žiakom podporu na podpornej úrovni 1. stupňa, ako sú preventívne programy, pravidelné elektronické aj osobné konzultácie rodičov s učiteľmi, kariérové poradenstvo,
- b) zostavuje školský poriadok zameraný na spravodlivejšie a ľudskejšie formované pravidlá školského života v súčinnosti so žiakmi a radou školy,
- c) pravidelne sleduje a realizuje skríning dochádzky, prospechu a správania žiakov cez prístup ŠPT do internetovej žiackej knižky a triednej knihy, prinášanie systémových návrhov na zlepšenie, špecifické sledovanie rizikových faktorov, ako je adaptácia žiakov prvého ročníka SŠ, prestup alebo odchod žiaka, obdobie dospievania,
- d) umožňuje všetkým žiakom prístup k ŠPT a jeho službám, keď to v priebehu celej školskej dochádzky žiak alebo jeho rodič potrebuje na individuálnu podporu v kríze, životných ťažkostiach alebo na vlastný rozvoj svojho potenciálu,
- e) umožňuje prácu v škole a triedach aj zamestnancom CPP pri preventívnej činnosti, krízovej intervencii, skríningu i spolupráci na podpore detí a rodičov v úzkej súčinnosti so ŠPT,
- f) informuje rodičov, žiakov a zamestnancov cez webovú stránku školy, nástenky, internetovú žiacku knižku o ďalšej podpornej činnosti.

Škola zároveň poskytuje špecifickú podporu aj žiakom, ktorí podľa § 2 písm. i) majú **špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby**, ktoré naplňajú formou školskej integrácie.

Tá sa realizuje:

- v podmienkach **všeobecnej podpory** s využitím všeobecných podporných mechanizmov školského vzdelávacieho programu, keď učitelia vytvárajú v triedach takú atmosféru spolupráce, slobody a zodpovednosti, podpory a diferencovaného prístupu v hodnotení a metódach, že žiak dokáže účinne napredovať bez ďalších úprav,
- v rámci vytvárania **individuálneho vzdelávacieho programu** podľa § 7a školského zákona, pričom sa realizuje *úpravou podmienok, obsahov, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, aby dosiahol primeraný stupeň vzdelania a začlenenie do spoločnosti,*
- spolupracou s ďalšími subjektmi a sieťovaním sa s CPP, políciou, sociálnou kurateloulekármi a ďalšími organizáciami pre komplexnejšiu podporu všetkých detí.

Individuálny vzdelávací program dopĺňa a upravuje tento školský vzdelávací program a zahŕňa:

- a) vyšetrenie v centre poradenstva a prevencie (zväčša na odporúčanie ŠPT a triedneho učiteľa) a stanovenie ŠVVP a následných odporúčaní úprav,
- b) vypracovanie formálneho dokumentu v súčinnosti s triednym učiteľom a súhlasom rodiča,
- c) úzku spoluprácu a spoločné konziliárne stretnutia podľa potreby rodiča, žiaka, učiteľa, prípadne asistenta, ak pôsobí v triede, a člena ŠPT v prepojení na odporúčania centra poradenstva a prevencie,
- d) dodatočnú psychologickú, sociálnopedagogickú i špeciálnopedagogickú starostlivosť, ktorú má žiak možnosť využiť v priestoroch školy v pravidelných intervaloch alebo podľa dohody individuálne alebo skupinovo,
- e) zabezpečenie alebo odporúčanie špeciálnych pomôcok, učebných textov a i. počas vyučovania,
- f) úpravy rozvrhu, čiastočné a dočasné oslobodenie od dochádzania do školy, úpravu a zmenu systému hodnotenia alebo nehodnotenie v predmetoch.

4.7 Aktivity školy

Súčasťou kultúry našej školy je cieľavedomá podpora rozvoja talentov žiakov.

Záujmové aktivity – krúžková činnosť

- Pekné slovo
- Športový krúžok
- Pripravujem sa na štátnice z ADK
- Kondičný krúžok
- Účtujem MD – D

Súťaže

- Francisciho Hnúšťa
- Olympiáda v NEJ
- Olympiáda v ANJ
- MAKS – matematická súťaž
- KLOKAN – matematická súťaž
- Súťaž v písaní na počítači
- Olympiáda „Mladý účtovník“
- Medzinárodný veľtrh CVF
- Environmentálne súťaže
- Súťaž družstiev 1. pomoci (SČK)

Športovo-turistické akcie

- Športové súťaže v rámci „Dňa študentstva“
- Turnaj vo florbale
- Cezpoľný beh chlapcov a dievčat
- Okresné kolo basketbal (chlapci, dievčatá)
- Okresné kolo halový futbal
- Okresné kolo volejbal (chlapci, dievčatá)
- Zimný viacboj všestrannosti
- Vianočný futbalový turnaj

Exkurzie

- Literárne prechádzky okresom Rimavská Sobota
- Návšteva Literárneho gymnázia v Revúcej
- Národná banka Slovenska
- Mincovňa Kremnica
- Česká národná banka
- Gemerské múzeum
- Knižnica Mateja Hrebendu
- Mestská galéria
- Informačno – turistické centrum

- Volkswagen Bratislava
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota
- Exkurzie do výrobných podnikov a podnikateľských subjektov v rámci mesta i okolia
- Exkurzie do bánk a iných finančných inštitúcií

Spoločenské a kultúrne podujatia

- Návšteva divadelných predstavení
- Vianočná akadémia
- Tradičný ples OA
- Deň otvorených dverí
- Burza stredných škôl (Úrad práce)
- KABU – prijímanie prvákov do OA
- Dobšinského Gemer – účasť na divadelných predstaveniach
- Dni mesta Rimavská Sobota

Mediálna propagácia

- Prezentácia školy v základných školách
- Príspevky do Gemerských zvestí
- Príspevky na portál rimava.sk
- Príspevky na webovú stránku BBSK
- Prezentácia školy v regionálnej tlači
- Aktualizácia webovej stránky

Besedy a pracovné stretnutia

- Ako sa zamestnať (úrad práce)
- Ako na vysokú školu (výchovná poradkyňa)
- Finančná gramotnosť
- Účasť na súdnom pojednávaní
- Sexuálne zneužívanie detí a mládeže (PZ RS)
- Pohlavné choroby a sexualita
- Prevencia závislostí a iných sociálno – patologických javov (výchovná poradkyňa, PZ RS)
- Mladý zdravotník (SČK)
- Človek v ohrození
- Školy za demokraciu

4.8 Dlhodobé projekty

Naša škola sa opakovane zapája do programu Erasmus plus, ktorého cieľom je získanie skúseností na odbornej zahraničnej stáži študentov v zahraničí.

4.9 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Darí sa nám rozvíjať školu ako otvorený systém. Úzko spolupracujeme s rodičovskou radou, radou školy, verejnými a štátnymi inštitúciami, podnikateľskými subjektami a občianskymi združeniami.

Spolupráca s rodičmi

Na škole pracuje rodičovská rada ako orgán rodičovského združenia. Na svojich zasadnutiach analyzuje výsledky, prípadne problémy školy, a o rokovaníach informujú jednotliví členovia triedne zasadnutia rodičovského združenia. Rodičia sú informovaní o aktuálnom dianí na škole aj na plenárnych zasadnutiach, ktoré sa konajú jedenkrát v školskom roku. K informovanosti slúži aj webstránka školy a e-mailová komunikácia. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam a požiadavkám zo strany rodičovskej verejnosti. Rodičia sú pozývaní na všetky významné podujatia školy a participujú na nich. Podieľali sa i na tvorbe školského vzdelávacieho programu. Závažné problémy žiakov konzultujú okrem vedenia školy aj s výchovnou poradkyňou.

Zamestnávateľa

Úzko spolupracujeme s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote, ako i so všetkými potencionálnymi zamestnávateľmi mesta i okresu. Máme rozvinutú veľmi dobrú spoluprácu s finančnými inštitúciami, daňovým úradom, štátnymi a verejnými inštitúciami mesta ako i s podnikateľskými subjektami. V uvedených organizáciách naši žiaci 3. a 4. ročníka realizujú dvojtyždňovú súvislú prax. Mnohí z nich sa stanú po ukončení štúdia ich zamestnancami.

Spolupráca so zamestnávateľmi v rámci systému duálneho vzdelávania

Škola aktívne spolupracuje so zmluvnými organizáciami v systéme duálneho vzdelávania. Spolupráca je zameraná na spoluprácu a pomoc pri vypracovaní školského vzdelávacieho programu a učebných osnov predmetu odborná prax, ktorý tvorí základ praktickej prípravy žiakov. Najdôležitejšou súčasťou spolupráce so zamestnávateľmi je realizácia odbornej praxe žiakov na pracovisku praktického vyučovania u zamestnávateľa pod vedením inštruktorov na základe duálnej zmluvy so školou a učebnej zmluvy so žiakom. V rámci predmetu odborná prax si žiaci overujú získané teoretické vedomosti a zručnosti v reálnom pracovnom prostredí u konkrétneho zamestnávateľa. Cieľom praktickej prípravy v systéme duálneho vzdelávania je umožniť žiakom rýchle začlenenie sa do pracovného procesu a uľahčiť absolventom uplatniť sa na trhu práce. Dôraz sa kladie na kvalitu a prepojenosť praxe s teoretickým vyučovaním, možnosť aplikovať teoretické vedomosti v podmienkach praxe – priamo na reálnom pracovisku praktického vyučovania u zamestnávateľa. Praktická príprava žiakov na pracovisku praktického vyučovania u zamestnávateľa má viesť k ich úspešnému absolvovaniu praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky. Cieľom prípravy žiakov v systéme duálneho vzdelávania je nielen oboznámiť ich s reálnymi podmienkami v odbore štúdia a pomôcť im pri voľbe užšej špecializácie, ale tiež poskytnúť kontakty s možnými budúcimi zamestnávateľmi.

V rámci systému duálneho vzdelávania plánuje škola uzatvoriť zmluvy s nasledujúcimi zamestnávateľmi:

Všeobecná nemocnica Svet zdravia Rimavská Sobota
Obecný úrad Rimavská Baňa
RODOF, s.r.o. – účtovníctvo a poradenstvo, Rimavská Sobota
Ing. Katarína Karczagová – KK- Economic Rimavská Sobota
Ing. Ladislav Kolozsi - elcano s.r.o., Rimavská Sobota
Brantner Gemer, s.r.o. , Rimavská Sobota
KoosConsulting, s.r.o.
Top Economic, s.r.o., Hnúšťa

Iní partneri

Dobrá je naša spolupráca s Regionálnou rozvojovou agentúrou v Rimavskej Sobote, Okresnou knižnicou Mateja Hrebendu, Gemerským múzeom, Mestskou galériou, Informačno – turistickým centrom, Gemerským osvetovým strediskom, Mestským kultúrnym domom, Policajným zborom, Súdom a Prokuratúrou v Rimavskej Sobote, pedagogicko – psychologickými poradňami, strednými a základnými školami.

4.10 Profil absolventa

Študijný odbor 6317 M obchodná akadémia – duálne vzdelávanie pripravuje absolventov so širokým všeobecným i odborným vzdelaním, nevyhnutným pre výkon obchodno-podnikateľských funkcií v oblasti organizácie a riadenia, účtovníctva, obdoby, práce a miezd, tvorby cien, zásobovania, financií, hospodárskej správy a peňažných ústavov u nás i v zahraničí. Umožňuje absolventovi uplatniť sa pri vykonávaní ekonomických činností vo výrobných podnikoch a firmách, v obchode, v bankovníctve, poisťovníctve, daňovníctve, marketingu, v prevádzkových službách, v podnikateľskej a obchodnej činnosti, v štátnej správe a samospráve (obecné zastupiteľstvá, daňové úrady, školstvo, zdravotníctvo), v cestovných kanceláriách, hoteloch a pod. Ide o náročné pracovné činnosti vykonávané v bezprostrednom styku s tuzemskými i zahraničnými partnermi.

Pracovné činnosti absolventov sú náročné na jazykovú a odbornú úroveň, na reprezentáciu, na organizačné schopnosti, schopnosti operatívneho riadenia nepredvídaných problémov v priebehu akcie, na hmotnú a morálnu zodpovednosť.

Všeobecné vzdelávanie dáva predpoklady pre sústavné vzdelávanie a vysokoškolské štúdium. Študijný odbor pripravuje absolventa so širokým všeobecnovzdelávacím základom. Obsah učiva všeobecnovzdelávacích predmetov je koncipovaný tak, aby dotváral odborný profil absolventa.

Odborné vzdelávanie umožňuje absolventovi získať odborné teoretické vedomosti, prostredníctvom ktorých je schopný samostatne vykonávať ekonomické činnosti súvisiace s obchodno-podnikateľskou praxou, marketingové činnosti v tuzemsku a v zahraničí, činnosti zabezpečujúce finančné hospodárenie podniku, jeho účtovníctvo, štatistiku, cenovú tvorbu, daňovú agendu, činnosti spojené so získavaním a spracúvaním informácií, kvalifikované sekretárske a korešpondenčné práce (aj v styku so zahraničím).

Praktické vyučovanie realizované v škole a súčasne na pracovisku zamestnávateľa vytvára priestor pre vnútornú motiváciu získania vzťahu k odboru, vysokú flexibilitu a samostatnosť v rozhodovaní, integruje vedomosti, zručnosti, postoje a návyky tak, aby ich bol absolvent schopný aplikovať v praxi, aby vedel pracovať samostatne aj v kolektíve a aby bol adaptabilný v príbuzných odboroch činností. Štúdium voliteľných predmetov umožňuje odbornú orientáciu podľa možností školy, potrieb regiónu, záujmov a schopností žiaka a ich voľbou sa dotvára odborný profil absolventa. Na základe vedomostí a spôsobilostí nadobudnutých počas štúdia získa absolvent predpoklady pre ďalší samostatný rozvoj a celoživotné vzdelávanie.

4.11 Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru 6317 M obchodná akadémia po absolvovaní vzdelávacieho programu obchodná akadémia – duálne vzdelávanie disponuje týmito kompetenciami:

Kľúčové kompetencie

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Absolvent má :

- mať spôsobilosť vyjadrovať sa ústne a primerane situácii
- vedieť využívať informácie získané čítaním
- zrozumiteľne vyjadrovať a logicky zdôvodňovať svoje názory,
- vedieť reprodukovať a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- aktívne komunikovať najmenej v dvoch cudzích jazykoch,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť),

- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
- orientovať sa, získať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,

Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Absolvent má :

- mať schopnosť zdokonaľovať svoje vlastné učenie a výkonnosť
- využívať sebaopoznávanie, sebakontrolu a sebareguláciu
- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.
- mať schopnosť pracovať s inými ľuďmi na dosahovaní kolektívnych cieľov
- prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu i za prácu ostatných

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Absolvent má:

- mať schopnosť identifikovať a analyzovať problémy, zvažovať možnosti ich riešenia
- vyberať a navrhovať v danom kontexte optimálne riešenie
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- určovať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ich
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

Podnikateľské spôsobilosti

Absolvent má:

- pochopiť podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
- samostatne plánovať finančné prostriedky vzhľadom na potreby a ciele podnikania,
- viesť systém jednoduchého systému jednoduchého a podvojného účtovníctva a stratégiu odpisov,
- vedieť efektívne využívať všetky zdroje na dosiahnutie priaznivého výsledku hospodárenia
- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovnoprávnych vzťahoch
- pracovať so základnými informáciami v dvoch cudzích jazykoch
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov a motivovať ich
- ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- operatívne sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- vykonávať aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia, myslieť systémovo a komplexne,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu
- uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy a povolání,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedome a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,

- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

Spôsobilosť využívať informačné technológie

Absolvent má :

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,
- vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné pri riešení danej úlohy alebo situácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Absolvent má :

- mať schopnosť myslieť nezávisle, nezaujato, byť otvorený novým myšlienkam
- vedieť, ktoré informácie sú dôležité
- rozlišovať fakty, názory a zdôvodnené úsudky
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa prijímu a činy, ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávaní a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných chorôb, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenia,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,

- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať i nim vytvorený pozitívny vzťah
- rozpoznať rôzne hodnotové systémy a ideológie
- rozpoznať stereotypy a kliše (bežne zaužívané, konvenčné názory, poznámky o osobe, skupine alebo o myšlienke)

Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľať sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy v oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,

- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti socio-lingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej delby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,
- mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,
- chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región, obec),
- v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vytvárať si vlastné filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky,
- vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesných situáciách a používať pritom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
- osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a v súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh z praxe,
- rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
- vedieť opísať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom,
- poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a v každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- chápať umenie ako špecifickú výpoveď umelca, chápať prínos umenia a umeleckého zážitku ako dôležitú súčasť života človeka, vedome vyhľadávať a zúčastňovať sa kultúrnych a umeleckých podujatí, vedieť vyjadriť verbálne svoj kultúrny zážitok, vyjadriť vlastný názor, obhájiť ho,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
- prejavovať aktívne postoje k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju predovšetkým snahou o dosiahnutie optimálnej úrovne telesnej zdatnosti a vlastnú pohybovú aktivitu spojiť s vedomím potreby sústavného zvyšovania telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia,
- uvedomovať si význam telesného a pohybového zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia a ľudských vzťahov,
- ovládať a dodržiavať zásady pomoci, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze, uplatňovať pri športe a pobyte v prírode poznatky z ochrany a tvorby životného prostredia.

Odborné kompetencie

Požadované vedomosti

Absolvent má:

- aktívne používať ekonomické pojmy, ovládať ich súvislosti,
- chápať podstatu ekonomických javov a aplikovať ich v praxi,
- ovládať podstatu podnikovej činnosti,
- poznať právne formy podnikania,
- orientovať sa v základných predpisoch, ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho a pracovného práva,
- mať potrebné znalosti o bankovej sústave, daňovej sústave a poisťovníctve,
- mať potrebné znalosti pre prácu s informačnou a výpočtovou technikou,
- mať potrebné znalosti o fungovaní finančného trhu
- ovládať technologické postupy vo svojom odbore
- osvojiť si návyky z oblasti osobnej aj prevádzkovej hygieny a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- ovládať odbornú terminológiu typickú pre oblasť svojho povolania, využívať osvojené pojmy pri riešení praktických úloh,
- mať vedomosti o jednotlivých skupinách tovarov a manipulácii s nimi s ohľadom na zdravie človeka,
- vedieť používať techniku, poznať technické vybavenie a zariadenie kancelárií a prevádzok,
- mať vedomosti o správnom životnom štýle človeka,
- vedieť zásady správnej výrobnnej praxe,
- poznať špecifickú problematiku vo svojom odbore, aplikovať vedomosti v priamom kontakte s klientmi,
- samostatne rozhodovať o pracovných problémoch.
- mať komplexné vedomosti a rešpektovanie zásad bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- ovládať a používať odbornú terminológiu v oblasti informačných technológií,
- mať poznatky o možnostiach ochrany spotrebiteľa,
- ovládať zásady komunikácie v odbore – písomnej i ústnej,
- schopnosť komplexne chápať a hodnotiť hospodárske procesy vo svete,
- samostatne analyzovať a posudzovať otázky hospodárskej geografie
- mať vedomosti o možnostiach hospodárskej spolupráce medzi rôznymi krajinami sveta.

Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- pracovať na PC na užívateľskej úrovni,
- postup účtovania prostredníctvom účtovníckych softvérov,
- uplatniť v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- aplikovať v praxi obchodno-podnikateľské aktivity a zásady marketingu,
- uplatňovať estetiku práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce na prevádzke,
- voliť správne technologické postupy práce, pripraviť pracovisko, pracovné prostriedky a predmety,
- ovládať bežnú údržbu pracovných prostriedkov, ktoré používa,
- ovládať odbornú terminológiu v svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady pri riešení praktických úloh,
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby nenarušovali životné prostredie,

- dbať na estetickú úroveň pracovného prostredia,
- pracovať v tíme,
- analyzovať problémy ohrozenia životného prostredia človekom,
- dodržiavať základné zásady rokovania s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi,
- aplikovať poznatky z rôznych vyučovacích predmetov pri tvorbe podnikateľského zámeru,
- vyvodíť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou,
- analyzovať kultúrno – spoločenské oblasti a z toho vyvodíť ich význam pre človeka a spoločnosť
- konať hospodárne a v súlade so stratégiou trvale udržateľného rozvoja, tzn. aby absolvent:
  - poznal význam, účel a užitočnosť vykonávanej práce, jej finančnú a spoločenskú hodnotenie,
  - zvažoval pri plánovaní a posudzovaní určitej činnosti možné náklady, výnosy, zisk, vplyv na životné prostredie, sociálne dopady,
  - nakladal s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami, ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie.

Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou,
- mobilitou,
- profesionálnou hrdosťou, zodpovednosťou za zverený majetok,
- schopnosťou riešiť konfliktné situácie,
- samostatným myslením, rozhodnosťou,
- manažérskymi zručnosťami.

DĹŽKA ŠTÚDIA, FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Dĺžka štúdia: 4 roky

Forma štúdia: denné štúdium pre absolventov základnej školy

Formy výchovy a vzdelávania:

Škola uplatňuje formy a metódy výchovy a vzdelávania, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľov stanovených v jednotlivých vyučovacích predmetoch.

Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci.

Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameraných diskusií alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu, ktoré pomáhajú žiakovi poznávať reálny život a vytvoriť si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania.

Konkrétne metódy a formy výchovy a vzdelávania sú rozpracované v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

5 UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6317 M OBCHODNÁ AKADÉMIA

Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP

Škola (názov, adresa)	Obchodná akadémia – Kereskedelmi Akadémia, K. Mikszátha 1, 979 80 Rimavská Sobota			
Názov ŠkVP	OA – KA inovované duálne vzdelávanie			
Kód a názov ŠVP	63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby, II			
Kód a názov študijného odboru	6317 M obchodná akadémia			
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Forma štúdia	denná			
Vyučovaci jazyk	slovenský			
iné	Obchodná akadémia K. Mikszátha 1, 979 80 Rimavská Sobota			
	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program		
Vzdelávacie oblasti Obsahové štandardy	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín celkom	Vyučovaci predmet	Počet týž. vyučovacích hodín celkom	Disponibilné hodiny
Všeobecné vzdelávanie	50	Všeobecné vzdelávanie	57	7
Jazyk a komunikácia	24	Jazyk a komunikácia	32	
Verbálne vyjadrovanie				
Písomné vyjadrovanie				
Štylistika				
Jazykové prostriedky a náuka o jazyku				
Práca s textom a získavanie informácií				
Literatúra v živote človeka				
Staroveká a stredoveká literatúra	12	Slovenský jazyk a literatúra	12	0
Humanizmus a renesancia				
Barok				
Novodobá slovenská literatúra				
Literárny realizmus a literárna moderna				
Slovenská a svetová literatúra medzi dvoma svetovými vojnami				
Vývoj slovenskej a svetovej literatúry po druhej svetovej vojne				
Počúvanie s porozumením				
Čítanie s porozumením				
Písomný prejav				
Ústny prejav				
Čítanie s porozumením	1 CUJ – 12 2 CUJ- 0	Anglický jazyk Nemecký jazyk	1 CUJ – 13 2 CUJ - 7	0 7
Písomný prejav				
Ústny prejav				
Človek a hodnoty	2		2	
Mravné rozhodovanie človeka, človek a právne vzťahy	2	Etická výchova/Náboženská výchova	2	
Filozoficko – etické základy hľadania zmyslu života				
Človek a spoločnosť	5		5	0
Vplyv hospodárskych podmienok na život človeka				
Estetika životného prostredia	3	Dejepis	3	0

Ludové a regionálne umenie				
Aplikovanie poznatkov z umenia a kultúry do života	2	Občianska náuka	2	
Úvod do spoločenského vzdelávania, psychológia osobnosti				
Sociálna psychológia a základy komunikácie				
Demokracia a fungovanie štátu				
Človek a príroda	2		2	
Vznik a vývoj života na Zemi			2	
Náuka o bunke	2	Biológia		
Biológia človeka				
Genetika				
Ekosystém				
Vytvorené vzťahy				
Tok látok a energie				
Ochrana životného prostredia				
Matematika a práca s informáciami	8		8	0
Čísla, premenné, výrazy				
Rovnice, nerovnice a ich sústavy				
Funkcie				
Geometria	6	Matematika	8	
Kombinatorika a teória pravdepodobnosti				
Základy štatistiky				
Práca s údajmi a informáciami	2	Informatika	0	
Výpočet povrchov a objemov telies				
Zdravie a pohyb	8		8	
Zdravie, telo a poruchy zdravia				
Zdravý životný štýl				
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	8	Telesná a športová výchova	8	
Športové činnosti pohybového režimu				
Regenerácia a kompenzácia				
Hygiena a bezpečnosť pri TV, základy prvej pomoci				
Šport a pobyt v prírode				
Odborné vzdelávanie	68	Odborné vzdelávanie	75	
Teoretické vyučovanie	33	Teoretické vyučovanie	33	
Svet práce		Ekonomika a ekonómia	10	
Pravidlá riadenia osobných financií		Manažment a marketing	2	
Spotrebiteľská výchova		Právna náuka	2	
Výchova k podnikaniu		Hospodárska geografia	2	
Ekonómia		Spoločenská komunikácia	3	
Ekonomika		Svet práce	1	
Právo				
Podstata a vývoj manažmentu				
Plánovanie				
Stratégia a taktika v manažmente				
Organizácia a organizačná štruktúra				
Kontrola				
Manažéri a vedenie ľudí				
Marketingová stratégia				
Marketingové prostredie				
SWOT analýza				
Marketingový mix				
Daňová politika štátu				
– priame dane, nepriame dane				

Účtovníctvo Daňová politika štátu Precvičovanie jednotlivých pracovných činností vo výrobných, obchodných, obdobytových podnikoch, podnikoch služieb a na pracoviskách verejnej správy		Účtovníctvo a dane	9	
Aplikovaná informatika Práca s informáciami		Aplikovaná informatika	4	
Špecializácia – podniková ekonomika, podnikové účtovníctvo	8	Špecializácia – podniková ekonomika, podnikové účtovníctvo	8	
Praktická vyučovanie	35	Praktická vyučovanie	34	
Odborná prax	27	Odborná prax	27	
Komunikačné cvičenia Administratívne činnosti Hospodárska korešpondencia Komunikácia so zákazníkom Nácvik komunikácie so zákazníkom a spoločenského vystupovania Účtovníctvo a dane Výchova k podnikaniu Spotrebiteľská výchova Účtovníctvo Rozpočtovníctvo a kalkulácie Daňová a odvodová politika Hospodárske výpočty Pravidlá riadenia osobných financií Štatistika Finančná analýza		Komunikačné cvičenia Administratíva a korešpondencia Výchova k podnikaniu Obchodná korešpondencia Cvičná firma Jazyková odborná príprava Finančné praktikum Informačno – komunikačné technológie v praxi	3 7 4 4 2 4 2 2	
Súvislá odborná prax	10 dní	Prax	10 dní	
Podľa špecializácie – Podniková ekonomika a účtovníctvo	7	Podľa špecializácie – Podniková ekonomika a účtovníctvo	7	
Disponibilné hodiny	14	Účtovanie v aplikačnom programe Daňová a colná problematika Mzdové účtovníctvo	3 2 2	
CELKOM	132		132	
Ochrana života a zdravia		Teoretická príprava	3 hodiny	
Teoretická príprava		praktický výcvik	42 hodín	
Praktický výcvik		Mimovyučovacie aktivity	2 týždne	
Telovýchovno-výcvikový kurz		plávanie	1 týždeň	
Plávanie		lyžovanie	1 týždeň	
Lyžovanie				

Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP

Az állami tanterv alkalmazása az iskolai oktatási program tantervének keretén belül /táblázat/

Škola (názo, adresa) Az iskola neve, címe	Obchodná akadémia – Kereskedelmi Akadémia, K. Mikszátha 1, 979 80 Rimavská Sobota Obchodná akadémia – Kereskedelmi Akadémia, K. Mikszátha 1, 979 80 Rimavská Sobota			
Názo ŠkVP Az IOP megnevezése	obchodná akadémia kereskedelmi akadémia			
Kód a názo ŠVP Az AOP kódja és megnevezése	63, 64 Ekonomia a organizácia, obchod a szolgy I, II 63, 64 Gazdaságtan és szervezés, kereskedelem és szolgáltatások I, II			
Kód a názo študijného odboru A tanulmányi szak kódja és megnevezése	6317 M obchodná akadémia 6317 M kereskedelmi akadémia			
Stupeg vzdelania A képzés foka	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A középfokú szakoktatás – ISCED 3 A			
Díjka štúdia A tanulmányok időtartama	4 roky 4 év			
Forma štúdia A tanulmányok formája	denná nappali			
Iné Egyéb	Obchodná akadémia K. Mikszátha 1, 979 80 Rimavská Sobota Obchodná akadémia K. Mikszátha 1, 979 80 Rimavská Sobota			
	Állami oktatási program		Iskolai oktatási program	
Vzdelávacie oblasti Képzési területek Obsahové štandardy Tartalmi standardok	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín celkom Minimális heti óraszám összesen	Vyučovaci predmet Tantárgy	Počet týž. vyučovacích hodín celkom A tanórak száma összesen	Disponibilné hodiny Rendelkezésre álló óraszám
Všeobecné vzdelávanie	62	Všeobecné vzdelávanie	63	
Jazyk a komunikácia A nyelv és a kommunikáció	36	Jazyk a kommunikácia A nyelv és a kommunikáció	38	0
Verbálne vyjadrovanie Szóbeli megnyilvánulás				
Pisomné vyjadrovanie Írásbeli megnyilvánulás				
Štylistika Stilisztika				
Jazykové prostriedky a náuka o jazyku A nyelvi eszközök és a nyelvtudomány	12	slovenský jazyk a slovenská literatúra szlovák nyelv és szlovák irodalom	12	0
Práca s textom a získavanie informácií A szöveggel való munka és az információszerezés		konverzácia v slovenskom jazyku szlovák nyelvu társalgás	2	0
Literatúra v Živote človeka Az irodalom az ember életében				
Staroveká a stredoveká literatúra Az ókori és középkori irodalom	12	magarský jazyk a literatúra magyar nyelv és irodalom	12	
Humanizmus a renesancia A humanizmus és reneszánsz				
Barok A barokk				
Novodobá slovenská literatúra Az újkori szlovák irodalom				
Literárny realizmus a literárna moderna Arealizmus irodalma és a moderne irodalma				
Slovenská a svetová literatúra medzi dvoma svetovými vojnami A két háború közötti szlovák és világirodalom				
Vývoj slovenskej literatúry po druhej svetovej vojne A szlovák irodalom fejlődése a 2. világháború után				

Počúvanie s porozumením Értelmező szöveghallgatás	1 CUJ – 12 1. idegen nyelv	anglický jazyk angol nyelv	1 CUJ – 12	0				
Čítanie s porozumením Értelmező olvasás								
Písmný prejav Írásbeli megnyilatkozás								
Ústny prejav Szóbeli megnyilatkozás								
Čítanie s porozumením Értelmező olvasás								
Písmný prejav Írásbeli megnyilatkozás								
Ústny prejav Szóbeli megnyilatkozás								
Človek a hodnoty Az ember és az értékek					2		2	
Mravné rozhodovanie človeka, človek a právne vzťahy Az ember erkölcsi döntései, a jogi viszonyok	2	etická výchova/náboženská výchova etika és vallásoktatás	2					
Filozoficko – etické základy hľadania zmyslu života Filozófiai – etikai alapok, az élet értelmének keresése								
Človek a spoločnosť Az ember és a társadalom	5		5	0				
Vplyv hospodárskych podmienok na život človeka A gazdasági feltételek hatása az ember életére	3	dejepis történelem občianska náuka polgári nevelésstan	3	0				
Estetika životného prostredia Környezetünk esztétikája	2		2	0				
Ľudové a regionálne umenie Régiók népművészete								
Aplikovanie poznatkov z umenia a kultúry do života A művészet és kultúra ismereteinek hatása életünkre								
Úvod do spoločenského vzdelávania, psychológia osobnosti A személyiség pszichológiája								
Sociálna psychológia a základy komunikácie A szociálpszichológia és a kommunikáció alapjai								
Demokracia a fungovanie štátu A demokrácia és az állam működése								
Človek a príroda Az ember és a természet	3			2	0			
Vznik a vývoj života na Zemi Az élet keletkezése és fejlődése a Földön	3	biológia biológia	2	0				
Náuka o bunke A sejt tudomány								
Biológia človeka Az ember biológiája								
Genetika Öröklésstan								
Ekosystém Az ökoszisztéma								
Vytvorené vzťahy A kialakult kapcsolatok								
Tok látok a energie								
Ochrana životného prostredia A környezet védelme								
Matematika a práca s informáciami Matematika és az információkkal való munka					8		8	
Čísla, premenné, výrazy Számok, változók, kifejezések								

Rovnice, nerovnice a ich sústavy Egyenletek, egyenlőtlenségek és ezek rendszere	6	matematika matematika	8					
Funkcie Funkciók								
Geometria Mértan								
Kombinatorika a teória pravdepodobnosti Kombinatorika és valószínűségszámítás								
Základy štatistiky A statisztika alapjai								
Práca s údajmi a informáciami Az adatokkal, információkkal való munka								
Výpočet povrchov a objemov telies Terület – és térfogatszámítás								
Práca s údajmi Adatokkal való munka								
Zdravie a pohyb Egészség és mozgás					8		8	0
Zdravie, telo a poruchy zdravia Az egészség, az emberi test, egészségkárosodások					8	telesná a športová výchova testnevelés és sport	8	0
Zdravý životný štýl Az egészséges életstílus								
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť A testi adottságok és a mozgásképesség								
Športové činnosti pohybového režimu Sporttevékenységek és a rendszeres mozgás								
Regenerácia a kompenzácia A regenerálódás és a kompenzálás								
Hygiena a bezpečnosť pri TV, základy prvej pomoci A higiénia, a biztonságos tornaóra, az elsősegély alapjai								
Šport a pobyt v prírode								
Odborné vzdelávanie	66	Odborné vzdelávanie Szakoktatás	73					
Teoretické predmety Elméleti oktatás	33	Teoretické predmety Elméleti oktatás	33					
Svet práce Pravidlá riadenia osobných financií Spotrebiteľská výchova Výchova k podnikaniu Ekonomika Ekonomika Právo Podstata a vývoj manažmentu Plánovanie Stratégia a taktika v manažmente Organizácia a organizačná štruktúra Kontrola Manažéri a vedenie ľudí Marketingová stratégia Marketingové prostredie SWOT analýza Marketingový mix Daňová politika štátu – priame dane, nepriame dane		ekonomika a makroekonómia makroekonómia manažment a marketing spoločenská komunikácia svet práce a munka világa hospodárska geografia gazdasági földrajz právná náuka jogi ismeretek	10 2 3 1 2 2					

Účtovníctvo Daňová politika štátu Precvičovanie jednotlivých pracovných činností vo výrobných, obchodných, odbytých podnikoch, podnikoch služieb a na pracoviskách verejnej správy Aplikovaná informatika Práca s informáciami		účtovníctvo a dane könyvvitel	9	
		aplikovaná informatika alkalmazott informatika	4	
Špecializácia – podniková ekonomika, podnikové účtovníctvo	6	Špecializácia – podniková ekonomika, podnikové účtovníctvo	6	
Praktická vyučovanie Gyakorlati	33	Praktická vyučovanie Gyakorlati	34	
Odborná prax	27	Odborná prax	27	
Komunikačné cvičenia Administratívne činnosti Hospodárska korešpondencia Komunikácia so zákazníkom Nácvik komunikácie so zákazníkom a spoločenského vystupovania Účtovníctvo a dane Výchova k podnikaniu Spotrebiteľská výchova Účtovníctvo Rozpočtovníctvo a kalkulácie Daňová a odvodová politika Hospodárske výpočty Pravidlá riadenia osobných financií Štatistika Finančná analýza		Komunikačné cvičenia Administratíva a korešpondencia Ügyvitel és levelezés Výchova k podnikaniu Obchodná korešpondencia Cvičná firma Gyakorló cég Jazyková odborná príprava Gyakorló cég Finančné praktikum Informačno – komunikačné technológie v praxi	3 7 4 3 2 4 2 2	
Súvislá odborná prax	10 dní	Prax	10 dní	
Podľa špecializácie – Podniková ekonomika a účtovníctvo	7	Podľa špecializácie – Podniková ekonomika a účtovníctvo	7	
Disponibilné hodiny	8	Účtovanie v aplikačnom programe Daňová a colná problematika Mzdové účtovníctvo	3 2 2	
CELKOM Összesen	136		136	8
Ochrana života a zdravia Élet – és egészségvédelem		Teoretická príprava Elméleti felkészítés	3 hodiny 3 óra	
Teoretická príprava Elméleti felkészítés		praktický výcvik Gyakorlati képzés	42 hodín 42 óra	
Praktický výcvik Gyakorlati képzés		Mimovyučovacie aktivity Tanításon kívüli tevékenységek	2 týždne 2 hét	
Telovýchovno-výcvikový kurz Testnevelési tanfolyamok		plávanie úszás	1 týždeň 1 hét	
Plávanie Úszás		Korčuľovanie korcsolyázás	1 týždeň 1 hét	
Lyžovanie Sízés				

Škola (názov, adresa)	Obchodná akadémia – Kereskedelmi Akadémia K. Mikszátha 1 979 80 Rimavská Sobota				
Názov ŠkVP	OA – KA inovované duálne vzdelávanie				
Kód a názov ŠVP	63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II				
Kód a názov študijného odboru	6317 M obchodná akadémia				
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A				
Dĺžka štúdia	4 roky				
Forma štúdia	denná				
Druh školy	štátna				
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk				
Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Všeobecné vzdelávanie	18	16	13	10	57
Jazyk a komunikácia	9	9	8	6	32
slovenský jazyk a literatúra	3	3	3	3	12
prvý cudzí jazyk / anglický jazyk	3	3	3	3	12
druhý cudzí jazyk / nemecký jazyk	3	2	2	0	7
Človek a hodnoty	1	1	0	0	2
etická výchova/náboženská výchova	1	1	0	0	2
Človek a spoločnosť	2	2	1	0	5
dejepis	2	1	0	0	3
občianska náuka	0	1	1	0	2
geografia	0	0	0	0	0
Človek a príroda	2	0	0	0	2
fyzika	0	0	0	0	0
chémia	0	0	0	0	0
biológia	2	0	0	0	2
Matematika a práca s informáciami	2	2	2	2	8
matematika	2	2	2	2	8
informatika	0	0	0	0	0
Zdravie a pohyb	2	2	2	2	8
telesná a športová výchova	2	2	2	2	8

Odborné vzdelávanie	15	17	20	23	75
Teoretické vyučovanie	9	10	9	5	33
ekonomika a makroekonómia	3	3	2	2	10
manažment a marketing	0	0	2	0	2
účetníctvo a dane	0	4	3	2	9
spoločenská komunikácia	2	1	0	0	3
svet práce	0	0	0	1	1
hospodárska geografia	2	0	0	0	2
aplikovaná informatika	2	2	0	0	4
právna náuka	0	0	2	0	2
ŠPECIALIZÁCIA	0	0	4	4	8
01 –podniková ekonomika a účetníctvo					
podniková ekonomika	0	0	2	2	4
podnikové účetníctvo	0	0	2	2	4
Praktické vyučovanie	6	7	7	14	34
odborná prax	6	7	7	14	
Disponibilné hodiny					
Spolu	33	33	33	33	132

Oblasti vzdelávania v rámci odbornej praxe spoločné :	6	7	7	7	27
Komunikačné cvičenia	2	1	0	0	3
Administratíva a korešpondencia	2	2	3	0	7
Výchova k podnikaniu	2	2	0	0	4
Obchodná korešpondencia	0	0	0	3	3
Cvičná firma	0	2	0	0	2
Jazyková odborná príprava	0	0	2	2	4
Finančné praktikum	0	0	0	2	2
Informačno – komunikačné technológie v praxi	0	0	2	0	2
Oblasti vzdelávania v rámci odbornej praxe podľa špecializácie :	0	0	0	7	7
01 –podniková ekonomika a účetníctvo					
Účtovanie v aplikačnom programe	0	0	0	3	3
Daňová a colná problematika	0	0	0	2	2
Mzdové účetníctvo	0	0	0	2	2
Účelové kurzy					
Kurz na ochranu života a zdravia			3 dni		
Účelové cvičenia	2 dni	2 dni			
Kurz pohybových aktivít	5 dni				

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	-	-	-	1
Súvislá odborná prax			2	2
Časová rezerva(účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie)	7	6	4	4
Účasť na odborných akciách	-	1	1	-
Spolu týždňov	40	40	40	37

Poznámky k učebnému plánu:

- Výučba slovenského jazyka a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk nemecký a anglický. Výučba cudzieho jazyka sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku. Další cudzí jazyk môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov v rozsahu 1 vyučovacej hodiny týždenne v 1.a 2. ročníku. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším potom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov rôznych ročníkov.
- Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis, občianska náuka a geografia.
- Predmety fyzika, chémia a biológia sa vyberajú a vyučujú podľa ich účelu v oblasti odboru štúdia.
- Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku.
- V prípade, ak sa informatika učí v prepojení s konkrétnym študijným odborom (t.j. aplikovaná informatika), presunie sa dotácia 2 hodín týždenne z kategórie všeobecnovzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.
- Predmet telesná a športová výchova sa môže vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
- Na odbornej praxi sa žiaci delia do skupín najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných predpisov. Súčasťou predmetu odborná prax je prax organizovaná súvisle, ktorú žiaci absolvujú počas štúdia v 2. a 3. ročníku (alebo v 4. ročníku podľa oblastí/specializácie) v rozsahu minimálne 10 pracovných dní, 7 hodín denne.
- Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, použijú sa pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich použiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhov predmetových komisií, pop prerokovaní v pedagogickej rade a po prerokovaní so zmluvnými zamestnávateľmi poskytujúcimi praktické vyučovanie.
- Žiaci v každom ročníku absolvujú exkurzie 1 až 2 dni v školskom roku na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom vyučovaní. Exkurzie sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Pripravuje a vedie ich učiteľ, ktorého vyučovací predmet najviac súvisí s obsahom exkurzie.
- Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov študijného odboru 6317 M obchodná akadémia je učivo „Ochrana života a zdravia“. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami a samostatným kurzom na ochranu života a zdravia. Cvičenia sa uskutočňujú v 1.a 2. ročníku priamo v teréne. Samostatný kurz je organizovaný v 3.ročníku.
- V 1. ročníku je súčasťou vyučovania týždenný kurz pohybových aktivít.
- Odborné vzdelávanie zahŕňa teoretické vyučovanie (ekonomika a právo, účtovníctvo, a aplikovaná informatika) a praktické vyučovanie, ktoré tvorí predmet odborná prax. Praktická príprava sa realizuje v škole (v odborných učebniach) pod vedením učiteľov a formou odbornej praxe na pracovisku u zamestnávateľa pod vedením inštruktorov na základe Zmluvy o duálnom vzdelávaní medzi školou a zamestnávateľom.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba sa realizuje v 1., 2. a 3.ročníku v rozsahu 33 týždňov, vo 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.

Škola (názov, adresa)	Obchodná akadémia – Kereskedelmi Akadémia K. Mikszátha 1 979 80 Rimavská Sobota				
Názov ŠkVP	OA – KA inovované duálne vzdelávanie				
Kód a názov ŠVP	63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II				
Kód a názov študijného odboru	6317 M obchodná akadémia				
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A				
Dĺžka štúdia	4 roky				
Forma štúdia	denná				
Druh školy	štátna				
Vyučovací jazyk	maďarský jazyk				
Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Všeobecné vzdelávanie	19	17	14	13	63
Jazyk a komunikácia	10	10	9	9	38
slovenský jazyk a slovenská literatúra	3	3	3	3	12
konverzácia v slovenskom jazyku	1	1	0	0	2
maďarský jazyk a literatúra	3	3	3	3	12
cudzí jazyk / anglický jazyk	3	3	3	3	12
Človek a hodnoty	1	1	0	0	2
etická výchova/náboženská výchova	1	1	0	0	2
Človek a spoločnosť	2	2	1	0	5
dejepis	2	1	0	0	3
občianska náuka	0	1	1	0	2
geografia	0	0	0	0	0
Človek a príroda	2	0	0	0	2
fyzika	0	0	0	0	0
chémia	0	0	0	0	0
biológia	2	0	0	0	2
Matematika a práca s informáciami	2	2	2	2	8
matematika	2	2	2	2	8
informatika	0	0	0	0	0
Zdravie a pohyb	2	2	2	2	8
telesná a športová výchova	2	2	2	2	8
Odborné vzdelávanie	15	17	19	22	73
Teoretické vyučovanie	9	10	9	5	33
ekonomika a makroekonómia	3	3	2	2	10
manažment a marketing	0	0	2	0	2
účtovníctvo a dane	0	4	3	2	9
spoločenská komunikácia	2	1	0	0	3
svet práce	0	0	0	1	1
hospodárska geografia	2	0	0	0	2
aplikovaná informatika	2	2	0	0	4

právna náuka	0	0	2	0	2
ŠPECIALIZÁCIA	0	0	3	3	6
01 –podniková ekonomika a účtovníctvo					
podniková ekonomika	0	0	1	2	3
podnikové účtovníctvo	0	0	2	1	3
Praktické vyučovanie	6	7	7	14	34
odborná prax	6	7	7	14	
Disponibilné hodiny					
Spolu	34	34	33	35	136
Oblasti vzdelávania v rámci odbornej praxe spoločné :	6	7	7	7	27
komunikačné cvičenia	2	1	0	0	3
administratíva a korešpondencia	2	2	3	0	7
výchova k podnikaniu	2	2	0	0	4
obchodná korešpondencia	0	0	0	3	3
cvičná firma	0	2	0	0	2
jazyková odborná príprava	0	0	2	2	4
finančné praktikum	0	0	0	2	2
informačno – komunikačné technológie v praxi	0	0	2	0	2
Oblasti vzdelávania v rámci odbornej praxe podľa špecializácie :	0	0	0	7	7
01 –podniková ekonomika a účtovníctvo					
účtovanie v aplikačnom programe	0	0	0	3	3
daňová a colná problematika	0	0	0	2	2
mzdové účtovníctvo	0	0	0	2	2
Účelové kurzy					
kurz na ochranu života a zdravia			3 dni		
účelové cvičenia	2 dni	2 dni			
kurz pohybových aktivít	5 dní				

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	-	-	-	1
Súvislá odborná prax			2	2
Časová rezerva(účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie)	7	6	4	4
Účasť na odborných akciách	-	1	1	-
Spolu týždňov	40	40	40	37

Poznámky k učebnému plánu:

- Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- Výučba maďarského jazyka a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk nemecký a anglický. Výučba cudzieho jazyka sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku. Ďalší cudzí jazyk môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov v rozsahu 1 vyučovacej hodiny týždenne v 1.a 2. ročníku. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším potom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov rôznych ročníkov.
- Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis, občianska náuka a geografia.
- Predmety fyzika, chémia a biológia sa vyberajú a vyučujú podľa ich účelu v oblasti odboru štúdia.
- Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku.
- V prípade, ak sa informatika učí v prepojení s konkrétnym študijným odborom (t.j. aplikovaná informatika), presunie sa dotácia 2 hodín týždenne z kategórie všeobecno-vzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.
- Predmet telesná a športová výchova sa môže vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
- Na odbornej praxi sa žiaci delia do skupín najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných predpisov. Súčasťou predmetu odborná prax je prax organizovaná súvisle, ktorú žiaci absolvujú počas štúdia v 2. a 3. ročníku (alebo v 4. ročníku podľa oblastí/specializácie) v rozsahu minimálne 10 pracovných dní, 7 hodín denne.
- Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, použijú sa pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich použiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhov predmetových komisií, pop prerokovaní v pedagogickej rade a po prerokovaní so zmluvnými zamestnávateľmi poskytujúcimi praktické vyučovanie.
- Žiaci v každom ročníku absolvujú exkurzie 1 až 2 dni v školskom roku na prehliadanie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom vyučovaní. Exkurzie sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Pripravuje a vedie ich učiteľ, ktorého vyučovací predmet najviac súvisí s obsahom exkurzie.
- Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov študijného odboru 6317 M obchodná akadémia je učivo „Ochrana života a zdravia“. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami a samostatným kurzom na ochranu života a zdravia. Cvičenia sa uskutočňujú v 1.a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Samostatný kurz je organizovaný v 3.ročníku a trvá tri dni po 6 hodín.
- V 1. ročníku je súčasťou vyučovania týždenný kurz pohybových aktivít.
- Odborné vzdelávanie zahŕňa teoretické vyučovanie (ekonomika a právo, účtovníctvo, a aplikovaná informatika) a praktické vyučovanie, ktoré tvorí predmet odborná prax. Praktická príprava sa realizuje v škole (v odborných učebniach) pod vedením učiteľov a formou odbornej praxe na pracovisku u zamestnávateľa pod vedením inštruktorov na základe Zmluvy o duálnom vzdelávaní medzi školou a zamestnávateľom.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 136 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, vo 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.

Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti	Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti	Schopnosti tvorivo riešiť problémy	Podnikateľské spôsobilosti	Spôsobilosti využívať informačné technológie	Spôsobilosti byť demokratickým občanom
Prehľad názov predmetov	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií					
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety						
slovenský jazyk a literatúra	☺	☺	☺		☺	☺
slovenský jazyk a slovenská literatúra						
konverzácia v slovenskom jazyku						
maďarský jazyk a literatúra						
anglický jazyk	☺	☺	☺	☺	☺	☺
nemecký jazyk	☺	☺	☺	☺	☺	☺
občianska náuka	☺	☺	☺			☺
dejepis	☺	☺	☺		☺	☺
etická/náboženská výchova	☺	☺	☺			☺
matematika	☺	☺	☺		☺	☺
biológia	☺	☺	☺		☺	☺
telesná a športová výchova	☺	☺				☺
Teoretické vzdelávanie						
ekonomika a makoekonómia	☺	☺	☺	☺	☺	
manažment a marketing						
účtovníctvo a dane	☺	☺	☺	☺	☺	☺
svet práce	☺	☺	☺			☺
spoločenská komunikácia	☺	☺	☺	☺	☺	
aplikovaná informatika	☺	☺	☺	☺	☺	
právna náuka	☺	☺			☺	☺
úvod do makroekonómie	☺	☺	☺	☺	☺	☺
hospodárska geografia	☺	☺	☺	☺	☺	
špecializácia – podniková ekonomika	☺	☺		☺	☺	
špecializácia – podnikové účtovníctvo	☺	☺	☺	☺	☺	
Praktická príprava						
komunikačné cvičenia	☺	☺	☺	☺	☺	☺
administratíva a korešpondencia	☺	☺	☺		☺	
výchova k podnikaniu	☺	☺	☺	☺	☺	
obchodná korešpondencia	☺	☺	☺	☺	☺	
cvičná firma	☺	☺	☺		☺	☺
jazyková odborná príprava	☺	☺	☺		☺	☺
finančné praktikum	☺	☺	☺	☺	☺	☺
informačno – komunikačné technológie v praxi	☺	☺	☺		☺	☺
špecializácia - účtovanie v aplikačnom programe	☺	☺	☺	☺	☺	☺
špecializácia - daňová a colná problematika	☺	☺	☺	☺	☺	☺
špecializácia - mzdové účtovníctvo	☺	☺	☺	☺	☺	☺
Ochrana človeka a prírody	☺	☺	☺			☺
Telovýchovno-výcvikový kurz	☺	☺	☺			☺

Kľúčové kompetencie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce, pri organizovaní rôznych slávnostných alebo výnimočných príležitostí, akcií alebo aktivít, mali by podporovať a rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť, učenie žiaka.

VVS sú v našom školskom vzdelávacom programe stanovené pre každý vyučovací predmet a pre vybrané kľúčové kompetencie tak, ako to ukazuje tabuľka. Táto stratégia bola odsúhlasená všetkými predmetovými komisiami na škole.

6 Učebné osnovy

Názov predmetu	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
druhý	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
tretí	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
štvrtý	3 hodiny týždenne, spolu 90 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Predmet slovenský jazyk a literatúra tvoria dve tesne obsahovo sa prelínajúce zložky, a to jazyková a literárna. Cieľom oboch zložiek je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí. Základom literárnej zložky je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od analytického čítania až po schopnosť pracovať s významom literárneho textu na vyššej individuálnej úrovni spracovania (syntetické a hodnotiace čítanie).

Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavný cieľ vyučovania predmetu obsahuje tri cieľové komponenty: komunikatívny, kognitívny a formatívny. Ciele vzdelávacej oblasti smerujú k zabezpečeniu tých kľúčových kompetencií, ktoré sú sledované všetkými študijnými predmetmi a ktoré sa realizujú v každom študijnom predmete podľa ich špecifik. V oblasti slovenského jazyka a literatúry pre stredné odborné školy sa budú sledovať a realizovať nasledujúce cieľové zámery:

- Rozvoj žiackeho umeleckého nazerania na základe veku primeraných praktických a intelektových činností;
- Vytváranie predpokladov pre estetické vnímanie skutočnosti, chápanie literatúry ako zdroja estetických zážitkov
- Presné používanie terminológie v rámci literárnej aj jazykovej výchovy, v kontextuálnej konštrukcii. Používať komunikatívne zručnosti a schopnosti aj v podobe vedenia dialógu a diskusie na obhajovanie vlastných tvrdení a predstáv;
- Chápanie a používanie jazyka ako znakového systému, ako prostriedku s rozličnými funkciami: kognitívnu, komunikatívnu a expresívnu. Získať skúsenosti v aktívnej aplikácii jazyka v hovorovej i písomnej forme;
- Podporovanie a upevňovanie kladných morálnych a vôľových vlastností ako je samostatnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova, sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť a presnosť pri riešení úloh.

Stratégie vyučovania

Metódy

Literatúra

- Výklad
- Rozhovor
- Práca s knihou
- Dramatizácia
- Beseda
- Komparácia
- Brainstorming
- Projektové vyučovanie

- Písomné opakovanie
- Opakovací rozhovor
- Didaktické diagnostické metódy

Slovenský jazyk

- Výklad
- Rozhovor
- Skupinová práca
- Frontálna výučba
- Fixačné metódy
- Diagnostické, klasifikačné metódy

Formy

Literatúra

- Vyučovacia hodina
- Hodina filmovej projekcie
- Hodina besedy
- Hodina práce s knihou
- Exkurzia
- Návšteva divadelného predstavenia

Slovenský jazyk

- Vyučovacia hodina
- Hodina práce s knihou
- Hodina preberania nového učiva
- Aplikačná hodina

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1.- 4.	<p>Hincová, Katarína. Slovenský jazyk pre 1. – 4. ročník stredných škôl. Bratislava : SPN, 2008. ISBN 978-80-10-01557-3.</p> <p>Kucháriková, Monika a kol. Cvičebnica – slovenský jazyk pre 1. ročník stredných škôl. Bratislava : SPN, 2007. ISBN 978-80-10-00689-2.</p> <p>Záborská, Monika a kol. Cvičebnica – slovenský jazyk pre 2. ročník stredných škôl. Bratislava : SPN, 2007. ISBN 978-80-10-01187-2.</p> <p>Záborská, Monika a kol. Cvičebnica – slovenský jazyk pre 3. ročník stredných škôl. Bratislava : SPN, 2008. ISBN 978-80-10-01367-8.</p> <p>Záborská, Monika a kol. Cvičebnica – slovenský jazyk pre 4. ročník stredných škôl. Bratislava : SPN, 2009. ISBN 978-80-10-01698-3.</p> <p>Gregorová, Ivana- Lapítka, Marián: Literatúra pre 1.ročník gymnázií a stredných odborných škôl. Bratislava : SPN, 2009. ISBN 978-80-10-01780-5.</p> <p>Dvořák, Karel: Čítanka pre 1.ročník gymnázií a odborných škôl. Harmanec: VKÚ, 2009. ISBN 978-80-8042-573-9.</p>	<p>DVD prehrávač</p> <p>Videoprehrávač</p> <p>Gramofón</p> <p>Interaktívna tabuľa</p> <p>Dataprojektor</p> <p>PC</p> <p>Magnetická tabuľa</p> <p>Tabuľa</p>	<p>Umelecká literatúra</p> <p>DVD disky</p> <p>Videokazety</p> <p>Portréty autorov</p> <p>Slovníky</p> <p>Gramatické tabuľky</p> <p>Pravopisné príručky</p>	<p>Internet</p> <p>knižnica</p>

<p>Polakovičová, A. a kolektív. Literatúra I pre stredné školy. Bratislava: OrbisPictusIstropolitana, 2012. ISBN 978-80-8120-128-8.</p> <p>Gregorová,Ivana- Lapitka, Marián: Literatúra pre 2.ročník gymnázií a stredných odborných škôl. Bratislava : SPN, 2009. ISBN 978-80-10-01799-7.</p> <p>Dvořák, Karel: Čítanka pre 2.ročník gymnázií a odborných škôl. Harmanec: VKÚ, 2009. ISBN 978-80-8042-574-6.</p> <p>Polakovičová, A. a kolektív. Literatúra II pre stredné školy. Bratislava: OrbisPictusIstropolitana, 2012. ISBN 978-80-8120-116-5.</p> <p>Gregorová,Ivana- Lapitka, Marián: Literatúra pre 3.a 4.ročník gymnázií a stredných odborných škôl 1. diel. Bratislava : Príroda, 2009. ISBN 978-80-10-01799-7</p> <p>Gregorová,Ivana- Lapitka, Marián: Literatúra pre 3.a 4.ročník gymnázií a stredných odborných škôl 2. diel. Bratislava: Príroda, 2009. ISBN 978-80-07-01895-2.</p> <p>Polakovičová, A. a kolektív. LiteratúraIII. pre stredné školy. Bratislava: OrbisPictusIstropolitana, 2012. ISBN 978-80-8120-176-9.</p>			
---	--	--	--

Klasifikované písomné práce

Klasifikované písomné práce sú trojaké: kontrolné slohové práce, cvičné slohové práce a diktáty. Kontrolné slohové práce sa píše v 1. 2. a 3. ročníku dve za školský rok /jedna za polrok/ a 1 slohová práca vo 4. ročníku.

Kontrolná práca je všestrannou jazykovou skúškou, pričom sa dbá i na jej úpravu. Pri vypracovaní môžu žiaci používať normatívnu pravopisnú príručku a normatívny slovník. Klasifikuje sa jednou známku.

Diktáty sa píše jeden za polrok a všetky sa klasifikujú.

Písanie, rozbor a hodnotenie cvičných slohových prác a diktátov je súčasťou bežných vyučovacích hodín.

Vzdelávací štandard

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<p>Žiak:</p> <p>Jazyková zložka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže sa zorientovať v danej komunikačnej situácii a reagovať na počutý text tak, že poslucháč pochopí obsah jeho výpovede. • Uvedomuje si spisovnosť a nespisovnosť vo svojom prejave a vo verejných prejavoch sa snaží používať spisovnú výslovnosť • Vo vlastných jazykových prejavoch dodržiava pravidlá spisovnej slovenskej výslovnosti, správne artikuluje. Vo svojich ústnych prejavoch uplatňuje vhodnú intonáciu, v ktorej dodržiava významové a fyziologické pauzy, primerané tempo reči, správne frázovanie výpovede a vhodnú moduláciu hlasu. • Odlišuje zvukovú a písomnú podobu reči a vie pomenovať jej základné jednotky. • Vie zreprodukovať vlastnými slovami pravidlá znelostnej asimilácie v slovenčine. • Pozná jazykovedné disciplíny, ktoré skúmajú zvukovú a písomnú podobu reči, a ich základné jednotky. 	<ul style="list-style-type: none"> • systém slovenských hlások • fonetika, fonológia • samohlásková skupina • fonéma, graféma, hláska • znelostná asimilácia • diakritické znamienka – dve bodky • interpunkčné znamienka – dvojbodka, apostrof, lomka, tri bodky • intonácia • pauza • vedľajší slovný prízvuk • ortoepia • ortografia 	<p>Jazykoveda</p> <p>Komunikácia Zvuková rovina jazyka</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Pozná význam slov, ktoré využíva vo svojom jazykovom prejave v súlade s rôznymi kontextmi a komunikačnými situáciami, prípadne si vie overiť význam neznámych slov v dostupných informačných zdrojoch. • Vo vlastných jazykových prejavoch využíva široký repertoár slovnej zásoby, napr. využíva synonymá, vyhýba sa tým stereotypnému vyjadrovaniu. • Pozná rozdiel vo veľkosti vlastnej slovnej zásoby a slovnej zásoby národného jazyka, cielene si rozširuje vlastnú aktívnu slovnú zásobu z dostupných zdrojov – slovníky, beletria, odborná literatúra, internet ap. • Odlišuje v písaných i počutých prejavoch nárečové slová od spisovných a vo verejných jazykových prejavoch sa snaží využívať spisovné slová. • Pozná všetky slovotvorné postupy a využíva ich pri tvorbe vlastných jazykových prejavov. • Vie vysvetliť spôsob obohacovania slovnej zásoby prenášaním významu na príklade frazeologizmov a vo vlastných jazykových prejavoch využíva všetky ich druhy. 	<ul style="list-style-type: none"> • lexikológia • sémantický trojuholník • lexikálny význam slova, gramatický význam slova • opozitá • homonymá • slovníky – prekladový, terminologický • slovná zásoba národného jazyka – individuálna slovná zásoba • aktívna slovná zásoba, pasívna slovná zásoba • jadro slovnej zásoby • expresívne slová – pejoratíva, vulgarizmy • neologizmy • internacionalizácia • spôsoby obohacovania slovnej zásoby – prenášaním významu • tvorenie slov skracovaním, značky, skratkové slová 	<p>Jazykoveda Lexikálna rovina jazyka</p>
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Vie vymenovať základné štýlotvorné činitele. Pri tvorbe vlastných jazykových prejavov dodržiava predovšetkým tému, pričom zohľadňuje funkciu prejavov. • Na základe posúdenia komunikačnej situácie vie stanoviť vhodný slohový útvar administratívneho štýlu a s malými formálnymi chybami, napr. chybné grafické rozmiestnenie textu, prehodenie závažných informácií v texte ap., dokáže podľa vzoru vytvoriť – žiadosť, zápisnicu, splnomocnenie a informačný leták. Dokáže vyplniť dotazník, objednávku a potvrdenie. Dokáže odlíšiť administratívny životopis od beletrizovaného a s pomocou učiteľa dokáže oba typy vytvoriť. Vie odlíšiť (vlastný) výkladový slohový postup od úvahového slohového postupu. Dokáže odlíšiť priamu a nepriamu charakteristiku. • Na základe komunikačnej situácie vie použiť vhodnú slovnú zásobu. • S pomocou učiteľa dokáže pochopiť chyby v poradí viet vo vlastnom texte a následne ich dokáže opraviť. 	<ul style="list-style-type: none"> • štylistika • beletrizovaný životopis1 • priama a nepriama charakteristika • úvahový slohový postup – úvaha1 • štýlotvorné činitele – téma, autor, situácia, funkcia, adresát • slohotvorný proces • slohové útvary – žiadosť, dotazník, objednávka, potvrdenie, informačný leták, predtlač – zápisnica, splnomocnenie • analýza textu – obsah textu, forma textu, autorský zámer • kľúčové slová • súvislé texty – nesúvislé texty • efektívna komunikácia • umelecký opis1 	<p>Jazykoveda Sloh Komunikácia</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Samostatne sa učí a zaujíma sa o podnety na učenie z rôznych zdrojov, pozná svoj učebný štýl. • Vie vytvoriť plán svojej činnosti, postupovať podľa neho a kontrolovať ho. • Je schopný klásť sebe, učiteľom i spolužiakom podnetné otázky pri plánovaní svojej činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • učebný štýl • faktory ovplyvňujúce učenie sa • efektívne zapamätávanie 	<p>Učenie sa</p>
---	--	------------------

<p><u>Literatúra</u></p> <p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definuje termín rytmus a sylabický veršový systém • Dokáže identifikovať sylabickú organizáciu verša v akejkoľvek neznámej básni • Vie prečítať akýkoľvek sylabický verš so správnou rytmickou intonáciou • Dokáže reprodukovat' definíciu a vysvetliť štylistickú podstatu anafory a prirôvania a ich význam pre významovú a estetickú stránku diela. • Vie vyhľadať tieto štylistické prostriedky v akejkoľvek básni • Rozumie podstate metafory, vie zopakovať jej poučku • Vie identifikovať metaforu v akomkoľvek umeleckom (i neumeleckom) texte 	<ul style="list-style-type: none"> • rytmus • sylabický veršový systém • rytmická analýza verša • anafora • básnické prirôvanie. • metafora. • vonkajšia kompozícia: nadpis, strofa, verš – spev. 	<p>Epická poézia – veršový systém</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Vie odlíšiť viazanú reč od neviazanej a vysvetliť rozdiely medzi nimi aj pri aplikácii na konkrétne dielo. • Chápe funkciu rozprávača, dokáže určiť vševediaceho rozprávača v akomkoľvek, teda aj v neznámom diele a bez ohľadu na formu rozprávania • Vymedzí pojem literárna postava a dokáže charakterizovať jednotlivé postavy z čitateľského hľadiska • vie vysvetliť podstatu jednotlivých kompozičných fáz epického (a dramatického) diela a určiť tieto fázy v akomkoľvek diele s klasickou chronologickou kompozíciou 	<ul style="list-style-type: none"> • rytmicky neviazaná reč • epickosť literárnych diel. • vševediaci rozprávač a literárna postava. • vnútorná kompozícia (kompozičná osnova) a kompozičné fázy diela (expozícia, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie). 	<p>Krátka epická próza – poviedka</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Pozná rytmické vlastnosti slovenčiny • Dokáže definovať sylabicko-tonický veršový systém a chápe význam prízvuku v básňach 	<ul style="list-style-type: none"> • sylabicko-tonický (prízvučný) princíp rytmickej zviazanosti verša • stopa 	<p>Lyrická poézia – metrika</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie pojmom stopa, daktyl a trochej	<ul style="list-style-type: none"> • trochej • daktyl • metonymia	
--	--	--

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Kľúčové kompetencie

7 Kľúčové kompetencie v predmete slovenský jazyk a literatúra na stredných odborných školách predstavujú súhrn predpokladaných vedomostí, zručností a postojov, ktoré prispievajú k úspešnému zapojeniu sa jedinca do života spoločnosti.

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách
- ovládať základné, najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekvencovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom / video, DVD, hovorené slovo / tak, aby každý každému porozumel
- vyjadriť alebo formulovať vlastný názor a záver
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky
- odlíšiť podstatné informácie od nepodstatných
- naučiť sa čítať umelecké literárne dielo s kritickým odstupom a nadhľadom, reprodukovat a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text, udalosti a príbehy z vlastného života
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov
- štylizovať listy, informačné útvary, vyplňovať formuláre a spracovávať písomné textové informácie
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, vedieť sa orientovať v texte a vykonať jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve,
- nieť zodpovednosť aj za prácu druhých
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom
- rozvíjať prácu v kolektíve a osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých

Schopnosti riešiť problémy

- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov

- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej zvládnuť preberané slohové útvary
- analyzovať literárne diela a zorientovať sa v ich komparatistike
- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov
- používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom
- kreatívne skoncipovať text o rôznych témach, udalostiach a príbehoch

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie
- získavať informácie a orientovať sa v základnej jazykovednej literárnoteoretickej oblasti pri pochopení, používaní a interpretovaní textov v jazykovej a literárnej sfére
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- prenášať svoje poznatky, skúsenosti, postoje a zručnosti na svoje okolie
- vytvárať možnosti na propagovanie jazykovo-literárnej kreatívnej činnosti v mimotriednych a mimoškolských pomeroch
- formulovať a prezentovať svoje občianske postoje

Názov predmetu A tantárgy megnevezése	SLOVENSKÝ JAZYK A SLOVENSKÁ LITERATÚRA Szlovák nyelv és szlovák irodalom
Ročník - Évfolym	Časový rozsah výučby - Óraszám
prvý - első	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín 3 óra hetente, összesen 99 tanítási óra
druhý - második	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín 3 óra hetente, összesen 99 tanítási óra
tretí – harmadik	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín 3 óra hetente, összesen 99 tanítási óra
štvrtý - negyedik	3 hodiny týždenne, spolu 90 vyučovacích hodín 3 óra hetente, összesen 90 tanítási óra

Charakteristika predmetu

Slovenský jazyk a slovenská literatúra zabezpečuje objem jazykových a literárnych znalostí. Základnou úlohou vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry je rozvoj kreatívnych schopností a nadobudnutie zručností v komunikatívnom (každodennom) prostredí. Kvalita jej realizácie má zásadný význam na vystupovanie žiaka ako aj na získanie jeho sebavedomia na každom úseku spoločenskej praxe.

Súčasnú projekty v predmete slovenský jazyk a slovenská literatúra sú koncipované *centrálne* a *liberálne*. Ich základné učivo je centrálne riadené, pre školy jeho obsah je záväzný, kým výberové učivo je zostavené liberálne a zahŕňa aj regionálne literárno-umelecké udalosti. Liberálne učivo je vybrané podľa záujmov žiakov, tradícií a podmienok školy. Liberalizácia učebných osnov sa okrem obsahu učiva prejavila v ich štruktúre zvýšením podielu výberového učiva. Na stredných školách je to až 40 %, pričom základné učivo treba bezpodmienečne prebrať.

Základné učivo, ktoré je prezentované učebnými osnovami musí spĺňať *fundamentálne*, *exemplárne* a *utilitárne* požiadavky. Fundamentálna stránka zohľadňuje podstatu učiva, ktorú si má žiak po skončení strednej odbornej školy ovládať, pričom dopĺňať aj s vedomosťami z najnovších literárno-umeleckých poznatkov. Exemplárne hľadisko preferuje poznatky, ktoré sú spojené s kreatívnymi tendenciami u žiakov. Utilitárny prístup vo výbere učiva kladie dôraz na užitočnosť a využiteľnosť nadobudnutých vedomostí a nadväzujú na životné potreby človeka. Táto stránka zodpovedá potrebám kompetencií, ktoré tvoria ťažiskový bod obsahovej prestavby v krajinách Európskej únie.

Táto kompetencia sa neobmedzuje len na technické zvládnutie slovenského jazyka, ale zahŕňa aj otvorenosť voči odlišnej kultúre a úctu k druhým ľuďom, k ich schopnostiam a výsledkom ich práce. Žiaci sú počas celého štúdia podporovaní a pravidelne motivovaní, čím sa podporuje kladné vytváranie postojov k slovenskému jazyku a slovenskej literatúre. Každý uvedomelý jedinec v spoločnosti by mal nadobudnúť vedomosti, zručnosti, návyky a postoje, ktorými sa vytvorí predpoklad získavania nových kompetencií pre svoju osobu. Rôzne kognitívne a učebné činnosti v prípade slovenského jazyka a slovenskej literatúry smerujú k vytvoreniu kľúčových kompetencií, ktoré predstavujú súbor poznatkov, zručností, návykov a postojov využiteľných v rôznych učebných a praktických činnostiach a situáciách. Osvojovanie slovenského jazyka rozširuje vedomie vlastnej identity a vedie žiakov k tomu, aby vnímali spolupatričnosť s viac než jednou jazykovou a kultúrnou komunitou.

Ciele vyučovaného predmetu

Obsahujú tri cieľové komponenty: komunikatívny, kognitívny a formatívny.

- Komunikatívna kompetencia, čiže schopnosť žiaka porozumieť a tvoriť z lexikálnej a gramatickej stránky správne vety ako aj schopnosť interakcie v bežných životných situáciách v súlade s jazykovými normami slovenského jazyka.
- Žiak si osvojuje jazyk uvedomene, pod vedením učiteľa, ako aj mimo školy.

- Rozvoj žiackeho umeleckého nazerania na základe veku primeraných praktických a intelektových činností s využitím induktívnych a deduktívnych metód získavania nových vedomostí, zručností a postojov.
- Presné používanie terminológie v rámci konverzácie, slohu ako aj jazykovej výchovy, v kontextuálnej konštrukcii. Osvojené postupy, pojmy využívať pri riešení jazykovo-literárnych tematických oblastí.
- Rozvíjať komunikatívne zručnosti a schopnosti v podobe vedenia dialógu a diskusie na obhajovanie vlastných tvrdení a predstáv.
- Chápať a používať jazyk ako znakový systém, ako prostriedok s rozličnými funkciami: kognitívnu, komunikatívnu a expresívnu.
- Získať skúsenosti v aktívnej aplikácii jazyka v hovorenej i písanej forme.
- Podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova, sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť a presnosť pri riešení úloh.

Stratégie vyučovania

Metódy

Literatúra

- Výklad
- Rozhovor
- Práca s knihou
- Dramatizácia
- Beseda
- Komparácia
- Brainstorming
- Projektové vyučovanie
- Písomné opakovanie
- Opakovací rozhovor
- Didaktické diagnostické metódy

Slovenský jazyk

- Výklad
- Rozhovor
- Skupinová práca
- Frontálna výučba
- Fixačné metódy
- Diagnostické, klasifikačné metódy

Formy

Literatúra

- Vyučovacia hodina
- Hodina filmovej projekcie
- Hodina besedy
- Hodina práce s knihou
- Exkurzia
- Návšteva divadelného predstavenia

Slovenský jazyk

- Vyučovacia hodina
- Hodina práce s knihou
- Hodina preberania nového učiva
- Aplikačná hodina

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník Évfolyam	Odborná literatúra Szakirodalom	Didaktická technika Didaktikus technika	Materiálne výučbové prostriedky Tanítási segédeszközök	Ďalšie zdroje (internet, knížnica, ...) Egyéb források
1.- 4.	<p>Répássyová, Elena: Slovenská literatúra, SPN, 1994</p> <p>Varsányová, Marta: Príručka slovenskej literatúry pre stredoškóľákov, Varia Print, s.r.o., Komárno 2006</p> <p>Varsányová, Marta: Čítanka slovenskej literatúry pre stredoškóľákov, Varia Print, s.r.o., Komárno 2004</p> <p>Varga Gbelský, Jozef: Slovenská literatúra pre 1. – 4. ročník stredných škôl, SPN, Bratislava 12</p> <p>Varsányová, Marta: Slovenský jazyk, SPN, 1997</p> <p>Répássyová, Elena: Slovenský jazyk 1. ročník, SPN, Bratislava 2009</p> <p>Répássyová, Elena: Slovenský jazyk 2. ročník, SPN, Bratislava 2009</p> <p>Répássyová, Elena: Slovenský jazyk 3. ročník, SPN, Bratislava 2012</p>	<p>DVD prehrávač</p> <p>Videoprehrávač</p> <p>Gramofón</p> <p>Interaktívna tabuľa</p> <p>Dataprojektor</p> <p>PC</p> <p>Magnetická tabuľa</p> <p>Tabuľa</p>	<p>Umelecká literatúra</p> <p>DVD disky</p> <p>Videokazety</p> <p>Portréty autorov</p> <p>Slovníky</p> <p>Gramatické tabuľky</p> <p>Pravopisné príručky</p>	<p>Internet</p> <p>knížnica</p>

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard Fejlesztési követelmények	Obsahový štandard Tartalmi követelmények	Tematický celok Tematikus egység
<ul style="list-style-type: none"> dokážu hovoriť plynule o sebe, o členoch svojej rodiny, o významných momentoch v jeho živote, rodinných vzťahoch, domácich prácach, rodinných oslavách dokážu povedať svoj názor na poslanie rodiny i na problémy súčasnosti 	<ul style="list-style-type: none"> členovia rodiny vzťah medzi rodičmi a deťmi príbuzenské vzťahy spolužitie generácií spôsob života rodiny konflikty deľba práce, spoločne trávené chvíle atď. 	Rodina
<ul style="list-style-type: none"> dokážu opísať svoj domov a zariadenie, vybavenie domácnosti, vie porovnať život v meste a na vidieku dokážu povedať výhody a nevýhody dokážu hovoriť o súčasných trendoch v bývaní vedia povedať svoju predstavu o bývaní do budúcnosti 	<ul style="list-style-type: none"> typický spôsob bývania na Slovensku časti a zariadenie bytu, domu vonkajšie prostredie, možnosti bývania atď. 	Domov, bývanie
<ul style="list-style-type: none"> dokážu hovoriť o moderných trendoch v spôsobe nakupovania, o nákupných zariadeniach a ich jednotlivých oddeleniach, o druhoch tovaru a špeciálnych obchodoch, službách (banka, pošta, polícia, poisťovňa) vedia, čo je reklama a dokážu povedať svoj názor na ňu 	<ul style="list-style-type: none"> tradičné a moderné možnosti nakupovania výhody a nevýhody nakupovania v malých obchodoch, supermarketoch a hypermarketoch možnosti trávenia voľného času v hypermarketoch služby, ktoré ponúkajú, jednotlivé druhy obchodov alebo oddelení v obchodných domoch cestovanie za nákupmi atď. 	Nákupy a služby
<ul style="list-style-type: none"> dokážu pomenovať časti ľudského tela vedia vymenovať bežné, infekčné a civilizačné choroby, úrazy, duševné a fyzické stavy dokážu opísať priebeh návštevy u lekára, oddelenia polikliniky a nemocnice dokážu hovoriť o prevencii, zdravom spôsobe života, správnej životospráve, telesnej a duševnej hygiene 	<ul style="list-style-type: none"> základný systém zdravotníctva zdravotné poisťovne starostlivosť jednotlivca o vlastné zdravie – racionálna výživa následky nesprávnej životosprávy osobná hygiena, časti tela návšteva u lekára detské, dedičné, infekčné a civilizačné choroby symptómy bežných ochorení atď. 	Zdravie a zdravotná starostlivosť

<ul style="list-style-type: none"> dokážu opísať systém vzdelávania na Slovensku a povedať svoj názor na vzdelávanie na Slovensku vedia hovoriť o živote školy, ktorú navštevuje, predmetoch a mimoškolskej činnosti dokážu hovoriť o vzťahoch v triednom kolektíve a o vzťahoch s vyučujúcimi 	<ul style="list-style-type: none"> typy škôl od materskej školy po vysoké školy štátne, cirkevné a súkromné školy povinná školská dochádzka učebné predmety školská a mimoškolská činnosť možnosti a význam vzdelávania možnosti štúdia v zahraničí atď. 	Vzdelávanie
<ul style="list-style-type: none"> dokážu samostatne hovoriť o význame športovania pre človeka, o druhoch športu a ich špecifikách, o najobľúbenejších druhoch športu, o atraktívnych a nebezpečných športoch, o vlastnom záujme o šport dokážu podať svoj názor na drogy, doping a finančné zákulisie športového sveta dokážu popísať najznámejšie športové podujatia a súťaže 	<ul style="list-style-type: none"> príčiny a význam športovania v živote človeka masový, rekreačný, vrcholový šport druhy športu, športové disciplíny, adrenalinové športy, individuálne a kolektívne druhy športov najvýznamnejšie športové podujatia olympijské hry a ich tradícia, možnosti športovania významní slovenskí športovci posilňovne, osobný vzťah k športu atď. 	Šport
<ul style="list-style-type: none"> dokážu správne formulovať informáciu a poskytnúť informáciu dokážu správne vyjadriť poďakovanie, ospravedlnenie, nesúhlas, odmietnutie preukážu schopnosť štylisticky správne vyjadriť sústrasť, blahoželať k rôznym slávnostným udalostiam v ústnom a písomnom prejave dokážu viesť dialóg v bežných životných situáciách štylizujú jazykovo a vecne správne aktuálne správy, oznamy, hlásenie, pozvánku, telefonický rozhovor, inzerát, reklamu vedia podať charakteristiku opisných slohových útvarov vedia vysvetliť obsah opisného slohového postupu dokážu vysvetliť uplatňovanie opisného slohového postupu v jazykovom štýle dokážu napísať odborný opis, opis pracovného postupu, charakteristiku 	<ul style="list-style-type: none"> štylizácia krátkych ústnych prejavov podľa daných konverzačných situácií (opíšte, povedzte, porovnajte, vysvetlite, pozvite atď.) ospravedlnenie, poďakovanie, vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu, odmietnutie, blahoželenie, pozvanie, poskytnutie informácie atď. jednoduchý opis prostredia (domu, bytu, školy, triedy, zdravotníckeho zariadenia, nákupného strediska, telocvične), pracovného postupu 	Sloh
<ul style="list-style-type: none"> vedia vysvetliť, čo rozumejú pod termínom gramatický tvar 	<ul style="list-style-type: none"> problémové pády pri podstatných menách: nominatív plurálu pri vzoroch chlap, hrdina, dub; lokál singuláru pri vzore chlap, dub; inštrumentál 	Tvorenie gramatických tvarov

<ul style="list-style-type: none"> • ovládajú teoreticky aj prakticky prebraté učivo o tvorení gramatických tvarov • zdokonaľujú sa v tvorení gramatických tvarov skloňovaním a časovaním • v gramatických cvičeniach a na hodinách konverzácie si upevňujú teoretické poznatky o základných a alternujúcich pádových príponách, predovšetkým pri podstatných menách • osvojujú si tvary jednotlivých zámen s dôrazom na praktické využívanie zvratného sa a si v komunikácii 	<p>singuláru s dôrazom na pádovú príponu -mi, -ami a iné</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorenie a používanie slovesných tvarov: prítomný čas, minulý čas, budúci čas, prechodník, trpné prídavné • používanie zvratných zámen sa a si v hovorenom a písomnom prejave • rozlišovanie jednotlivých tvarov zámen a ich používanie v komunikácii 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládajú prakticky poučku o slovesách a vie tento slovný druh konfrontovať s ostatnými slovnými druhmi 	<ul style="list-style-type: none"> • upevňovanie vedomosti o slovesách ako o dynamickom slovnom druhu • osvojovanie si učiva o slovesných vzoroch a slovesných triedach 	Väzba slovies v slovenčine
<ul style="list-style-type: none"> • vedieť zdôvodniť, čo rozumejú pod termínom vybrané a odvodené slovo • na základe analýzy a porovnávania gramatických tvarov vedieť správne písať i/í, y/ý • vedieť nielen teoreticky, ale aj prakticky uviesť vzory, v ktorých sa píše v nominatíve plurálu i/í a v ktorých y/ý • na základe analýzy textu vedieť vysvetliť gramatické javy týkajúce sa písania i/í, y/ý • dokážu zdôvodniť pravopis písania i/í, y/ý v prídavných menách s dôrazom na prvý pád množného čísla pri zhode so životným podstatným menom 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie a zdokonaľovanie sa v učive o vybraných slovách a o odvodených slovách • písanie i, í/y, ý v rôznych tvaroch podstatných mien a prídavných mien s ohľadom na pádové prípony a na prvý pád množného čísla pri zhode prídavného mena so životným podstatným menom • písania i v lokáli singuláru a písanie i, í/y, ý v ostatných pádoch 	Pravopis - základné pravidlá písania i, í/y, ý

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Kľúčové kompetencie

Kľúčové kompetencie v predmete slovenský jazyk a slovenská literatúra na stredných odborných školách predstavujú súhrn predpokladaných vedomostí, zručností a postojov, ktoré prispievajú k úspešnému zapojeniu sa jedinca do života spoločnosti.

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách
- ovládať základné, najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom / video, DVD, hovorené slovo / tak, aby každý každému porozumel
- vyjadriť alebo formulovať vlastný názor a záver
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky
- odlíšiť podstatné informácie od nepodstatných
- naučiť sa čítať umelecké literárne dielo s kritickým odstupom a nadhľadom, reprodukovat a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text, udalosti a príbehy z vlastného života
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov
- štylizovať listy, informačné útvary, vyplňovať formuláre a spracovávať písomné textové informácie
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, vedieť sa orientovať v texte a vykonať jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve,
- niesť zodpovednosť aj za prácu druhých
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom
- rozvíjať prácu v kolektíve a osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých

Schopnosti riešiť problémy

- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej zvládnuť preberané slohové útvary
- analyzovať literárne diela a zorientovať sa v ich komparatistike

- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov
- používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom
- kreatívne skoncipovať text o rôznych témach, udalostiach a príbehoch

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie
- získavať informácie a orientovať sa v základnej jazykovednej literárnoteoretickej oblasti pri pochopení, používaní a interpretovaní textov v jazykovej a literárnej sfére
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- prenášať svoje poznatky, skúsenosti, postoje a zručnosti na svoje okolie
- vytvárať možnosti na propagovanie jazykovo-literárnej kreatívnej činnosti v mimotriednych a mimoškolských pomeroch
- formulovať a prezentovať svoje občianske postoje

Názov predmetu	KONVERZÁCIA V SLOVENSKOM JAZYKU
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
druhý	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Hodiny konverzácie v slovenskom jazyku majú rozširovať a prehľbovať zručnosti a návyky žiakov v ústnom prejave tak, aby sa vedeli zorientovať v aktuálnych životných situáciách a pohotovo reagovať na vzniknutú udalosť.

V rámci konverzácie má dominantné postavenie rečová dispozícia, t.j. komunikatívnosť. Obsahom tohto predmetu je tvorba dialógov a súvislých ústnych foriem spoločenského styku a porozprávanie zážitkov, spestrené rôznymi jazykovými hrami, príp. dramatizáciou.

Pri preberaní jednotlivých tematických okruhov je potrebné nadviazať na lexikálny základ žiakov zo základnej školy.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- komunikovať verbálne i neverbálne
- klásť otázky a odpovedať na otázky k danej téme
- vyjadriť svoje stanovisko k istému rozhovoru
- pochopiť podstatu informácie a okamžite reagovať na vzniknutú situáciu
- reprodukovať udalosti, príbehy z vlastného života
- schopnosť spolupracovať v triede, pracovať v dvojiciach a skupinách
- tvorivosť, pretváranie textov, dialógov
- dramatizovať vymyslené situácie

Stratégie vyučovania

Metódy

Vo vyučovacom procese využívame rôzne formy, metódy a postupy, ktoré pomôžu žiakom lepšie komunikovať:

- rozhovor
- práca s knihou
- dramatizácia
- beseda
- brainstorming
- projektové vyučovanie
- jazykové hry

Formy

- vyučovacia hodina
- hodina besedy
- hodina práce s knihou

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1.	Répássyová, Elena: Slovenský jazyk 1. ročník, SPN, Bratislava 2009	Interaktívna tabuľa	Umelecká literatúra	Internet
2.	Répássyová, Elena: Slovenský jazyk 2. ročník, SPN, Bratislava 2009	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Slovníky Gramatické tabuľky Pravopisné príručky	knižnica

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
Žiaci: <ul style="list-style-type: none"> dokážu hovoriť plynule o sebe, o členoch svojej rodiny, o významných momentoch v živote, rodinných vzťahoch, domácich prácach, rodinných oslavách dokážu povedať svoj názor na poslanie rodiny i na problémy súčasnej rodiny vedia vytvoriť dialógy, ktoré simulujú konverzáciu v rodine a medzi príbuznými správne chápu dôležitosť dobrých medziľudských vzťahov a úcty k starším správne používajú jednotlivé formy a útvary hovorového štýlu 	<ul style="list-style-type: none"> členovia rodiny – pomenovanie, opis vzťah medzi rodičmi a deťmi – najčastejšie problémy a konflikty príbuzenské vzťahy – spolužitie generácií, vzťah k starým rodičom spôsob života rodiny deľba práce, spoločne strávené chvíle, oslava sviatkov 	Rodina
<ul style="list-style-type: none"> dokážu opísať svoj domov a zariadenie, vybavenie domácnosti, vedia porovnať život v meste a na vidieku vedia povedať svoj názor na bývanie a formulovať vlastnú predstavu o bývaní dokážu posúdiť význam zdravého životného prostredia a bývania dokážu vymenovať výhody a nevýhody rôznych typov bývania správne používaniu jazykové prostriedky opisného slohového postupu 	<ul style="list-style-type: none"> typický spôsob bývania na Slovensku – pomenovanie stavieb a ich súčastí časti a zariadenie bytu, domu – pomenovanie izieb, nábytok, domáce spotrebiče... vonkajšie prostredie, možnosti bývania atď život v meste a na dedine – výhody a nevýhody 	Domov, bývanie

<ul style="list-style-type: none"> • dokážu hovoriť o moderných trendoch v spôsobe nakupovania, o nákupných zariadeniach a ich jednotlivých oddeleniach, o druhoch tovaru a špeciálnych obchodoch, službách (banka, pošta, polícia, poisťovňa) • vedia, čo je reklama a dokážu povedať svoj názor na ňu • vedia diskutovať a povedať svoj názor na tému konzumná spoločnosť a závislosť od nakupovania • dokážu tvoriť dialógy k téme a správne používať formu tykania a vykania 	<ul style="list-style-type: none"> • tradičné a moderné možnosti nakupovania • výhody a nevýhody nakupovania v malých obchodoch, supermarketoch a hypermarketoch, na internete • možnosti trávenia voľného času v hypermarketoch • služby, ktoré ponúkajú, jednotlivé druhy obchodov alebo oddelení v obchodných domoch • cestovanie za nákupmi 	<p>Nákupy a služby</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dokážu pomenovať časti ľudského tela • vedia vymenovať bežné, infekčné a civilizačné choroby, úrazy, duševné a fyzické stavy • dokážu opísať priebeh návštevy u lekára, oddelenia polikliniky a nemocnice • dokážu hovoriť o prevencii, zdravom spôsobe života, správnej životospráve, telesnej a duševnej hygiene • rozumejú populárno - náučnému textu a vedia ho reprodukovať • vedia správne argumentovať v diskusii o zdravom životnom štýle 	<ul style="list-style-type: none"> • osobná hygiena, časti tela • návšteva u lekára, symptómy bežných ochorení • detské, dedičné, infekčné a civilizačné choroby • základný systém zdravotníctva • zdravotné poisťovne • starostlivosť jednotlivca o vlastné zdravie – racionálna výživa • následky nesprávnej životosprávy 	<p>Zdravie a zdravotná starostlivosť</p>

<ul style="list-style-type: none"> • dokážu samostatne hovoriť o význame športovania pre človeka, o druhoch športu a ich špecifikách, o najobľúbenejších druhoch športu, o atraktívnych a nebezpečných športoch, o vlastnom záujme o šport • dokážu podať svoj názor na drogy, doping a finančné zákulisie športového sveta • dokážu popísať najznámejšie športové podujatia a súťaže, poznajú najznámejších slovenských športovcov • vedia hovoriť o svojom vzťahu k športu • vedia prerozprávať priebeh športového podujatia, ktorého sa zúčastnili alebo ho videli 	<ul style="list-style-type: none"> • príčiny a význam športovania • masový, rekreačný, vrcholový šport • druhy športu, športové disciplíny, adrenalínové športy, individuálne a kolektívne druhy športov • najvýznamnejšie športové podujatia, olympijské hry a ich tradícia • možnosti športovania • významní slovenskí športovci • posilňovne, osobný vzťah k športu 	<p>Šport</p>
--	---	--------------

Názov predmetu A tantárgy megnevezése	MAĐARSKÝ JAZYK A LITERATÚRA Magyar nyelv és irodalom
Ročník - Évfolym	Časový rozsah výučby - Óraszám
Prvý - első	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín 3 óra hetente, összesen 99 tanítási óra
Druhý - második	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín 3 óra hetente, összesen 99 tanítási óra
Tretí – harmadik	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín 3 óra hetente, összesen 99 tanítási óra
Štvrtý - negyedik	3 hodiny týždenne, spolu 90 vyučovacích hodín 3 óra hetente, összesen 90 tanítási óra

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet maďarský jazyk a literatúra má v podsysteme národnostného školského vzdelávania Slovenskej republiky centrálné postavenie.

Predmet maďarský jazyk a literatúra má dve základné zložky: zložku jazykovú a zložku literárnu. Maďarský jazyk je pre predstaviteľov maďarskej menšiny materinským jazykom, a to sa zohľadňuje aj pri výučbe tohto predmetu. V zložke jazykovej sa kladie dôraz na pravopis, na správne a spisovné vyjadrovanie sa, na komunikáciu, žiaci sa dozvedajú aj o štruktúre textu. V literárnej zložke sa zaoberáme svetovou aj maďarskou literatúrou, ako aj vývojom spoločnosti v jednotlivých obdobiach. Zmieňujeme sa aj o ostatných umeleckých druhoch. Venujeme sa teórie literatúry aj štylistike.

Predmet maďarský jazyk a literatúra svojím obsahom nadväzuje na učivo základnej školy, rozvíja, rozširuje a prehľbuje ho. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe.

Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu a nechýba ani slovné hodnotenie. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba bude prebiehať v odbornej učebni maďarského jazyka a literatúry. Žiaci absolvujú exkurziu do Knížnice Mateja Hrebendu.

A tantárgy jellemzése

A magyar nyelv és irodalom központi szerepet tölt be a Szlovák Köztársaság nemzetiségi oktatásában. A magyar nyelv és irodalom tantárgy két egységre osztható: nyelv és irodalom. A magyar nyelvet anyanyelvként oktatjuk, és ezt a tényt a tanítási módszereknél is figyelembe vesszük. A nyelvi részben a helyesírásra, a nyelvhelyességre, a kommunikációra helyezük a hangsúlyt, a diákok megismerkednek a szöveg szerkezetével is. Az irodalmi részben a világirodalommal és a nemzeti irodalommal is foglalkozunk, jellemezzük az adott kort, s az egyes korstílusokat a társzművészeket keresztül is megpróbáljuk bemutatni. A diákok elsajátítják az alapvető irodalomelméleti és stilisztikai ismereteket is. A magyar nyelv és irodalom tantárgy anyaga szorosan kapcsolódik az alapiskolás tananyaghoz, azt bővíti és elmélyíti. Tematikus egységekre van osztva. A diákok értékelése az érvényes kritériumok szerint történik. Az osztályzás az oktatási program szabályaiból indul ki, s nem marad el a szóbeli értékelés sem. Mindig a témának és a felletetés módjának megfelelő értékelést használjuk.

A tanítás a magyar nyelv és irodalom szaktanteremben zajlik majd. A diákok egy rövid exkurzió során meglátogatják a Matej Hrebenda Könyvtárat.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby študenti:

- pochopili význam vzdelávania v prvom (materinskom) jazyku. Aby chápali jazyk ako svojbytný historický jav, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania,
- nadobudli a rozvíjali pozitívny vzťah k materinskému jazyku a pochopili jeho potenciálne zdroje pre svoje osobné a kultúrne bohatstvo,
- vnímali a postupne osvojovali si jazyk ako bohatý mnohotvárný prostriedok k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov,
- rozvíjali komunikatívne schopnosti a návyky, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, t. j. schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách,
- zvládli základné pravidlá medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudli pozitívny vzťah k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie,
- samostatne získali informácie z rozličných zdrojov a zvládli práce s jazykovými a literárnymi textami,
- nadobudli sebavedomie pri vystupovaní na verejnosti a kultivovaný prejav ako prostriedok presadenia samého seba,
- nadobudli etické cítenie založené na empatii a asertivite, naučili sa prosociálne správať, aby si dokázali uvedomiť podstatu a význam ľudských hodnôt,
- nadobudli vzťah a dokázali individuálne prežiť slovesné umelecké dielo,
- mali vlastné čitateľské zážitky, rozvíjali svoj pozitívny vzťah k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjali svoje emocionálne a estetické cítenie a vnímanie.

A tantárgy céljai

A magyar nyelv és irodalom tantárgy feladata, hogy úgy fejlessze a kulcsfontosságú készségeket, hogy a diákok:

- megértsék az anyanyelven történő művelődés fontosságát. Hogy a nyelvre mint önálló történelmi jelenségre tekintsenek, amelyben tükröződik a nemzet történelmi és kulturális fejlődése, s amelynek egyúttal jelentős nemzetösszetartó ereje van, s amely az egész életen át tartó művelődés fontos eszköze,
- anyanyelvükhöz pozitívan viszonyuljanak, hogy megértsék, hogy általa kulturálisan is fejlődhetnek,
- az anyanyelvre mint egy gazdag, sokszínű eszközre tekintsenek, amelynek segítségével információkat szerezhetnek vagy adhatnak át, s ki tudják fejezni nézeiket és véleményüket,
- fejlesszék a kommunikációs készségeiket, hogy jó nyelvi kompetenciát szerezzenek, tehát képesek legyenek megfelelően reagálni a különböző nyelvi helyzetekben,
- ismerjék az adott kulturális környezet kommunikációs szabályait, s az interkulturális kommunikációban is pozitívan viszonyuljanak a nyelvhez,
- önállóan képesek legyenek információkat szerezni a különféle forrásokból, s tudjanak dolgozni irodalmi és nyelvészeti szövegekkel,
- magabiztosan tudjanak fellépni a nyilvánosság előtt, s kultiváltan ki tudják magukat fejezni,
- elsajátítsák az etikus gondolkodást az empátia és az asszertivitás alapján, s felfogják az emberi értékek jelentőségét,
- át tudják érezni a szöveges művészeti alkotásokat
- legyenek saját olvasói élményeik, s pozitívan viszonyuljanak az irodalomhoz, s az egyéb művészeti ágakhoz is, s fejlődjön az esztétikai érzékük.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- Informačné-receptívna - výklad
- Reprodukívna – riadený rozhovor
- Heuristická - rozhovor, riešenie úloh

Formy:

- Frontális výučba
- Frontális a
- individuálna práca žiakov
- Skupinová práca žiakov
- Práca s knihou
- Exkurzia – knižnica

Az oktatás stratégiája

Módszerek:

- Információs-receptív – magyarázat
- Reprodukív – irányított beszélgetés
- Heurisztikus – beszélgetés, problémamegoldás

A munka formái:

- Frontális oktatás
- Frontális és egyéni munka a diákokkal
- Csoportmunka
- A tankönyv használata
- Exkurzió - könyvtár

Učebné zdroje

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Források

Az oktatás hatékonyabbá tételének és a diákok motiválásának érdekében a következő forrásokat használjuk:

Ročník Évfolyam	Odborná literatúra Szakirodalom	Didaktická technika Didaktikus technika	Materiálne výučbové prostriedky Tanítási segédeszközök	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...) Egyéb források
1–4.	Kovács László: Magyar nyelv a középiskola 1–4. osztálya számára, SPN, Bratislava, 1997.	Tabuľa PC Tábla Számítógép	Pravopisné príručky; slovníky Helyesírási kézikönyvek; szótárak	Internet, knižnica Internet, könyvtár
1.	Kulcsárné Sz. Zsuzsanna, Kulcsár Mónika: Irodalom I., Terra, Bratislava, 1997. Kulcsárné Sz. Zsuzsanna, Kulcsár Mónika: Irodalom II., Terra, Bratislava, 1998. Kulcsárné Sz. Zsuzsanna, Kulcsár Mónika: Szöveggyűjtemény I., Terra, Bratislava, 2000. Csanda, Kovács, Tankó: Irodalom a középiskolák 1. osztálya számára, 1. rész, SPN, Bratislava, 2004. Kovács, Hölgye: Irodalom a középiskolák 1. osztálya	Tabuľa PC Tábla Számítógép	Literárna mapa, literárne atlasy, portréty autorov Irodalmi térkép, irodalmi atlaszok, arcképek	Internet, knižnica Internet, könyvtár

	számára, 2. rész, SPN, Bratislava, 2002.			
2.	<p>Kulcsárné Sz. Zsuzsanna, Kulcsár Mónika: Irodalom 3., Terra, Bratislava, 1997.</p> <p>Kulcsárné Sz. Zsuzsanna, Kulcsár Mónika: Irodalom 4., Terra, Bratislava, 1998.</p> <p>Kulcsárné Sz. Zsuzsanna, Kulcsár Mónika: Szöveggyűjtemény I., Terra, Bratislava, 2000.</p> <p>Csanda, Kovács, Tankó: Irodalom a középiskolák 2. osztálya számára, 1. rész, SPN, Bratislava, 2004.</p> <p>Kovács, Hölgye: Irodalom a középiskolák 2. osztálya számára, 2. rész, SPN, Bratislava, 2002.</p>			
3.	<p>Csanda Gábor-PatusJános. Irodalom a középiskolák 3.osztálya számára – 1.rész, SPN,Bratislava 2004</p> <p>Bolemant Lilla – Csanda Gábor: Irodalom a középiskolák 3. osztálya számára – 2.rész, SPN, Bratislava, 2005</p> <p>Kulcsárné Sz. Zsuzsanna, Kulcsár Mónika: Irodalom 5., Terra, Bratislava, 1999</p> <p>Szöveggyűjtemény5, Terra 2000</p> <p>Kulcsárné Sz. Zsuzsanna, Kulcsár Mónika: Irodalom 6., Terra, Bratislava, 1999</p> <p>Szöveggyűjtemény6, Terra 2006</p>			
4.	<p>Grendel Lajos--Hushegyi Gábor:Irodalom 7. rész Tankönyv a középiskolák 4.osztálya számára, Terra,Bratislava 1997</p> <p>Grendel Lajos- Görömbei Andtás: Irodalom 8.rész Tankönyv a középiskolák 4. osztálya számára, Terra,Bratislava,1997.</p> <p>Gubíkné Harmati Mária: Irodalom a középiskolák 4. osztálya számára, SPN, Bratislava, 2004</p>			

Vzdelávaci štandard – Oktatási alapkövetelmények

Učebné osnovy/ Tanmenet 1. ročník / 1. évfolyam		
Výkonový štandard Fejlesztési követelmények	Obsahový štandard Tartalmi követelmények	Tematický celok Tematikus egység
<p>poznajú význam komunikačných činiteľov ismerik a komunikációs tényezők jelentőségét vedia o spôsobe fungovania jazyka v bilingválnom prostredí ismerik a nyelv működését kétnyelvű környezetben rozlišujú rôzne funkcie jazyka megkülönböztetik a nyelv különböző funkcióit</p>	<p>vzájomné prepojenie jazyka a rozmyšľania a nyelv és a gondolkodás komunikačná situácia komunikációs helyzet činitele kommunikácie a kommunikáció tényezői rôzne funkcie jazyka: oznamovacia, zvolacia, vyjadrovacia a nyelv különböző funkciói bilingválne jazykové spoločenstvá a kétnyelvű környezet</p>	<p>Človek a jazyk Az ember és a nyelv</p>
<p>majú základné poznatky z rétoriky alapvető ismeretekkel rendelkeznek retorikából poznajú základné prostriedky argumentovania ismerik az érvelés alapvető eszközeit</p>	<p>informácia a kommunikácia információ és kommunikáció čítanie a porozumenie textu olvasás és szövegértés základné poznatky z rétoriky a retorika alapjai typy a spôsoby argumentovania az érvelés típusai jazyková kultúra nyelvi kultúra</p>	<p>Informácia a kommunikácia Információ és kommunikáció</p>
Učebné osnovy/ Tanmenet 2. ročník / 2. évfolyam		
<p>charakterizujú pojem textu értik a szöveg fogalmát poznajú základné rozdiely medzi hovorenou a písanou podobou textu ismerik az alapvető eltéréseket az írott és a beszélt nyelv között</p>	<p>pojem a charakteristika textu a szöveg fogalma és jellemzése hovorená a písaná podoba textu az írott és a szóbeli szöveg rozsah textu</p>	<p>Textológia Szövegtan</p>

<p>pri čítaní vedia rozlíšiť makro- a mikroštruktúru textu olvasás közben meg tudják különböztetni a szöveg makro- és mikroszerkezetét vedia dať textu titulok a členiť ho na odseky tudnak egy szövegnek címet adni és bekezdésekre tagolni vedia pripraviť osnovu tudnak vázlatot készíteni poznajú rôzne typy textov képesek különféle szövegeket alkotni vedia vyhotoviť životopis a list tudnak levelet és életrajzot írni</p>	<p>a szöveg terjedelme makro- a mikroštruktúra textu a szöveg makro- és mikroszerkezete kohézia, architektonika textu szövegkohézió, a szöveg felépítése titulok, odsek cím, bekezdés príprava osnovy vázlatkészítés typy textov – životopis, list a szöveg típusai – életrajz, levél</p>	
<p>charakterizujú pojem slova a lexémy ismerik a szó és a lexéma fogalmát rozlišujú základné a odvodené slová meg tudják különböztetni az egyszerű és a képzett szókat poznajú postupy tvorenia slov ismerik a szóalkotás módjait vedia vymedziť nárečové prvky v slovnej zásobe felismerik a nyelvjárási elemeket a szókészletben poznajú špecifiká maďarsko-slovenskej dvojjazyčnosti na úrovni lexiky tisztában vannak a magyar–szlovák kétnyelvűség specifikumaival a szókészlet szintjén vedia používať výkladové a prekladové slovníky tudják használni az értelmező és a kétnyelvű szótárakat</p>	<p>pojem slova a lexémy a szó és a lexéma fogalma základné a odvodené slová egyszerű és képzett szavak tvorenie slov szóalkotás významová zložka jazykového znaku a nyelvi jel és jelentése dinamika slovnej zásoby a szókészlet dinamikája nárečové prvky v slovnej zásobe nyelvjárási elemek a szókészletben maďarsko-slovenská dvojjazyčnosť na úrovni lexiky a magyar–szlovák kétnyelvűség megnyilvánulása a szókészletben cudzie slová a ich používanie v maďarskom jazyku idegen szavak a magyar nyelvben slovníky – výkladové a prekladové értelmező és kétnyelvű szótárak</p>	<p>Slovná zásoba a jej členenie A szókészlet és felosztása</p>
<p>rozlišujú slovné druhy meg tudják különböztetni a szófajokat poznajú delenia jednotlivých slovných druhov ismerik az egyes szófajok fajtáit és felosztását vedia určiť slovné druhy</p>	<p>kategórie slovných druhov a szófajok fajtái slovesá az ige podstatné mená</p>	<p>System slovných druhov A szófajok rendszere</p>

<p>meg tudják határozni egy szó szófaját</p>	<p>a főnév prídavné mená a melléknév zámená a névmás prechodník határozói igenév príčasť melléknévi igenév príslovkové určenie a határozoszó particula a partikula</p>	
<p>Učebné osnovy/ Tanmenet 3. ročník / 3. évfolyam</p>		
<p>poznajú funkciu tvarotvorného základu a prípon ismerik a szótő és a toldalékok szerepét poznajú typy tvarotvorného základu slovies a podstatných mien ismerik a szótövek és a toldalékok fajtáit pomenujú typy prípon meg tudják nevezni a toldalékokat rozlišujú medzi funkciou derivačných prípon a relačných prípon megkülönböztetik a toldalékok derivációs és relációs szerepét poznajú typy prípon podstatných mien, prídavných mien, zámen a slovies a vedia ich pomenovať ismerik és meg tudják nevezni a különböző szófajok toldalékait poznajú podstatu derivácie a zloženia slov ako najvýznamnejších metód slovotvorby ismerik a szóalkotás fő módszereit vymenujú niekoľko okrajových metód tvorenia slov meg tudják nevezni a szóalkotás kevésbé elterjedt módjait</p>	<p>lexikálna a gramatická část' slovného tvaru a szóalak lexikai és grammatikai része tvarotvorný základ, koreňová morféma slovies a podstatných mien az igék és a főnevek szótövei és toldalékai typy morfém a morfémák típusai druhy prípon slovies a podstatných mien a toldalékok fajtái spôsoby tvorenia slov: slovotvorba a zloženie a szóalkotás módjai: a szóalkotás és a szóösszetétel okrajové spôsoby tvorenia slov a szóalkotás kevésbé elterjedt módjai</p>	<p>Morfematically structure, structure tvarov Morfológia</p>
<p>charakterizujú vetu tudják jellemezni a mondatot rozlišujú medzi vetou a vápovedou meg tudják különböztetni a mondatot a közléstől poznajú funkcie vápovede v komunikácii ismerik a közlés funkcióit a kommunikációban</p>	<p>všeobecné otázky syntaxe a vety a szintaxis és a mondat alapkérdései veta a vápoved' a mondat és a közlés funkcie vápovede v reči a közlés funkciói a nyelvben</p>	<p>Syntax Szintaxis</p>

<p>aplikujú interpunkčné znamienka vo vete tudják használni az interpunkciós jeleket</p>	<p>členenie výpovedí interpunkčnými znamienkami a közlések tagolása interpunkciós jelekkel</p>	
<p>poznajú hľadiská triedenie viet ismerik a mondatok felosztásának szempontjait poznajú a určujú druhy viet képesek meghatározni a mondatfajtaikat a beszélő szándéka szerint</p>	<p>typy viet podľa ich obsahu a cieľu hovoriaceho a mondatfajtaikat a beszélő szándéka szerint rozdelenie viet podľa štruktúry: jednoduchá a zložená veta a mondatok fajtái szerkezetük szerint: egyszerű és összetett</p>	<p>Triedenie viet A mondatok felosztása</p>
<p>určujú syntagmy meg tudják határozni a szó szerkezeteket (szintagmákat) poznajú typy syntagmiem, podradóváci, priradóváci a určóváci sklad ismerik a szó szerkezetek fajtáit poznajú zložené syntagmy felismerik az összetett szó szerkezeteket</p>	<p>syntagmy a szintagmák typy syntagmiem a szintagmák típusai zložené syntagmy az összetett szintagmák</p>	<p>Jegyszerű veta Az egyszerű mondat</p>
<p>pomenujú a charakterizujú časti jednoduchej vety meg tudják nevezni és képesek jellemezni az egyszerű mondat mondatrészeit urobia rozbor vety a pripravia grafické znázornenie képesek mondatelemzést végezni, s ezt grafikusán is ábrázolni</p>	<p>hlavné vetné členy: podmet a prísudok a főmondatrészek: az alany és az állítmány typy prísudku az állítmány fajtái zhoda prísudku s podmetom, zhoda v osobe a čísle az alany és az állítmány egyeztetése vedľajšie vetné členy: predmet, príslovkové určenie, prívlastok a bővítmények: tárgy, határozó, jelző model rozboru viet mondatelemzés slovosled vety a szórend a mondatban</p>	<p>Vetné členy A mondatrészek</p>
<p>poznajú druhy súvetia ismerik az összetett mondatok fajtáit vedia tvoríť podradóvacie a priradóvacie súvetia tudnak alá- és mellérendelő összetett mondatokat alkotni urobia rozbor 3-4 členného zloženého súvetia képesek egy három-négy tagból álló összetett mondatot elemezni</p>	<p>pojem a druhy súvetí az összetett mondat fogalma és fajtái priradóvacie súvetia mellérendelő összetett mondatok podradóvacie súvetia alárendelő összetett mondatok zložené súvetia többszörösen összetett mondatok</p>	<p>Súvetie Az összetett mondat</p>

<p>poznajú podstatnejšie pravidlá pravopisu v súvislosti s písaním súvetí ismerik az összetett mondatok helyesírását vedia správne použiť dvojbodku, bodkočiarku a pomlčku tudják helyesen használni a kettőspontot, a pontosvesszőt és a gondolatjelet</p>		
<p>Učebné osnovy/ Tanmenet 4. ročník / 4. évfolyam</p>		
<p>poznajú činnosť a funkciu rečových orgánov ismerik a hangképző szervek szerepét vedia, ako tvoríme hlásky tudják, hogyan képezzük a hangzókat rozumejú rozdielu medzi hláskou a fonémou ismerik a hangzó és a fonéma közötti különbséget vedia rozdeliť hlásky podľa různých hľadísk fel tudják osztani a hangzókat különböző szempontok szerint poznajú případy vzájomného ovplyvňovania samohlások v reči, zákony samohlások: hláskový poriadok, spodobovanie samohlások ismerik a magánhangzók egymásra hatásának törvényszerűségeit, és példákat is tudnak mondani rá poznajú případy vzájomného ovplyvňovania poluhlások v reči – neutralizácie (asimilácia), alternácie a vedia uviesť príklady ismerik a mássalhangzók egymásra hatásának törvényszerűségeit, és példákat is hoznak rá</p>	<p>rečové ústroje a ich funkcie a hangképző szervek és funkciójuk artikulácia, charakteristika hlások az artikuláció és a hangzók jellemzése hláska a fonéma a hangzó és a fonéma sűstava hlások v mađarskom jazyku a magyar nyelv hangrendszer rozdelenie samohlások a poluhlások a magánhangzók és a mássalhangzók felosztása vzájomné ovplyvňovanie hlások a hangzók egymásra hatása zákony samohlások a vzájomné ovplyvňovanie poluhlások v reči a hangzók egymásra hatásának törvényszerűségei</p>	<p>Hláskoslovie Hangtan</p>
<p>vedia o komunikačnom význame a funkcii jazykových štýlov ismerik az egyes stílusok kommunikációs jelentőségét poznajú funkciú stílotvorných činiteľov ismerik a stílusalkotó tényezők szerepét poznajú výslovnostné štýly (neutrálly, vysoký, nižší štýl) ismerik a beszélt nyelvi stílusokat poznajú výrazové prostriedky funkčnych jazykových štýlov (náučný, adminisztratívny, hovorový, umelecký, publicisztický, rečnícky štýl) a ich typické žánre ismerik a nyelvi stílusok (tudományos, hivatalos, társalgási, publicisztikai, művészi, szónoki) stíluszeszközzeit és műfajait</p>	<p>pojmem štýlu, jazykového štýlu a stýlovej vrstvy a stílus és a stílusréteg fogalma význam a funkcia štýlu v každodennej reči a stílus jelentősége a mindennapokban klasifikácia funkčnych štýlov a stílusok felosztása náučný štýl a tudományos stílus adminisztratívny štýl a hivatalos stílus publicisztický štýl a publicisztikai stílus</p>	<p>Stylistika Stilisztika</p>

	<p>rečnícky štýl a szónoki stílus umelecký štýl a szépirodalmi stílus</p>	
<p>poznajú výrazové prostriedky textu a štýlu vo vecných a umeleckých textoch ismerik a tárgyszerű és a művészi szövegek jellemző stílusjegyeit rozpoznajú v texte metaforu, personifikáciu, prirovnanie, metonymiu, synekdochu, alegóriu a symbol meg tudják találni a szövegben a metaforát, megszemélyesítést, hasonlatot, metonímiát, szinekdochét, allegóriát és jelképet poznajú funkciú neverbálnych výrazových prostriedkov ismerik a non-verbális stílusesszközök szerepét</p>	<p>trópy a figúry trópások és figurák metafora, personifikáció, prirovnanie, metonymia, synekdocha, alegória, symbol, mimojazykové výrazové prostriedky metafora, megszemélyesítés, hasonlat, metonímia, szinekdoché, allegória, jelkép interpunkčné znamienka a stylistika a központozás és a stilisztika</p>	<p>Výrazové prostriedky textu a štýlu A stílusesszközök</p>
<p>Učebné osnovy/ Tanmenet 1. ročník / 1. évfolyam</p>		
<p>definujú pojem literatúry tudják definiálni az irodalom fogalmát rozlišujú obdobia literatúry ismerik az irodalmi korszakok felosztását</p>	<p>pojem literatúry az irodalom fogalma obdobia literatúry az irodalom korszakai</p>	<p>Úvod do literatúry Bevezetés az irodalomba</p>
<p>majú základné poznatky o mýtoch ismerik a mítosz fogalmát és jellemzőit definujú epos ako žáner meg tudják határozni az eposzt mint műfajt poznajú výstavbu a ustálené postupy hrdinského eposu ismerik az eposz szerkezetét poznajú homérske eposy, trójske mýty ismerik a homéroszi eposzokat és trójai mítoszokat majú základné poznatky o gréckej lýre a starovekom gréckom divalde alapvető ismeretekkel rendelkeznek a görög líráról és drámáról vedia analyzovať Sofoklesovu Antigónu, majú na ňu vlastný názor tudnák elemezni Szofoklész Antigonéját, képesek róla véleményt alkotni poznajú základné delenia Biblié, orientujú sa v nej ismerik a Biblia felosztását, részeit, eligazodnak benne</p>	<p>mýty mítoszok staroveká grécka literatúra az ókori görög irodalom homérske eposy, trójske mýty a homéroszi eposzok, a trójai mítoszok Ilias az Iliász epos ako žáner az eposz mint műfaj výstavba hrdinského eposu, ustálené postupy a hőseposz szerkezete grécka lýra, Szapfo, Anakreón a görög líra, Szapfó, Anakreón starovké grécke divadlo az antik görög színház Sofokles: Antígona</p>	<p>Starovek Ókor</p>

	<p>Szofoklész: Antigoné</p> <p>Biblia a Biblia</p> <p>části zo Starého a Nového zákona az Ószövetség és az Újszövetség részei</p>	
<p>špecifikujú druhy a žánre feudálnej svetskej literatúry ismerik a feudális kor világi irodalmának műnemeit és műfajait majú poznatky o kompozícii diela Božská komédia alapvető ismeretekkel rendelkeznek Dante Isteni színhjátékának kompozíciójáról poznajú najdôležitejšie diela Françoisa Villona ismerik Françoisa Villon legjelentősebb műveit</p>	<p>feudálna svetská literatúra, jej druhy a žánre a feudális világi irodalom, műnemek és műfajok Dante Alighieri: Božská komédia (kompozícia diela) Dante: Isteni színhjáték (a mű szerkezete) François Villon: Vel'ký testament François Villon: A nagy testamentum</p>	<p>Stredoveká literatúra – svetová literatúra A középkori világirodalom</p>
<p>vymenujú žánre ústnej slovesnosti ismerik a népköltészet műfajait špecifikujú rozdiely v základných znakoch ústnej slovesnosti a písanej literatúry meg tudják különböztetni a népköltészet és az írásos szövegek eltérő jegyeit poznajú povesti o príchode Maďarov do vlasti ismerik a magyarok eredetmondáit vymenujú po latinsky písané diela stredovekej maďarskej literatúry fel tudják sorolni a latin nyelvű nyelvemlékeket vymenujú najdôležitejšie kroniky fel tudják sorolni a legfontosabb krónikákat poznajú prvé písomné pamiatky maďarskej stredovekej literatúry ismerik az első magyar nyelvemlékeket poukazujú na jazykové odlišnosti a spoločné znaky starého a súčasného maďarského jazyka rá tudnak mutatni a magyar nyelv fejlődésére a nyelvemlékek és a jelenlegi szövegek összehasonlításával</p>	<p>ústna slovesnosť (pracovné piesne, zariekania a zaklínania) a písaná literatúra a népköltészet (munkadalok, átkok, ráolvasások) és az írásbeliség povesti o príchode Maďarov do vlasti a magyarok eredetmondái po latinsky písaná stredoveká literatúra (náboženské piesne, modlitby, legendy a pod.) a latin nyelvű középkori irodalom (vallási dalok, imádságok, legendák) feudálna svetská literatúra – kroniky (Anonymova kronika, Gesta Hungarorum, Kronika Simona z Kézy) a feudális világi irodalom – krónikák (Anonymus Gestája, Kézai Simon krónikája) prvé písomné pamiatky maďarskej stredovekej literatúry: Pohrebná reč, žalospev Ómagyar Mária-siralom, Jókaiho kódex az első magyar nyelvemlékek: Halotti beszéd, Ómagyar Mária-siralom, a Jókai kódex</p>	<p>Stredoveká literatúra – maďarská literatúra A középkori magyar irodalom</p>
<p>vymedzia ideový a umelecký charakter humanistickej a renesančnej literatúry meg tudják határozni a humanista és reneszánsz irodalom eszmei hátterét charakterizujú sonet a jeho hlavné znaky</p>	<p>ideový a umelecký charakter humanistickej a renesančnej literatúry a humanista és a reneszánsz eszme Francesco Petrarca sonet</p>	<p>Renesancia – svetová literatúra A reneszánsz világirodalom</p>

<p>ismerik a szonett jellemző jegeit májú poznatky o dielach Petrarca a Bocaccia ismerik Petrarca és Boccaccio munkásságát vedia interpretovať jedno dielo Williama Shakespeara képesek értelmezni William Shakespear művét</p>	<p>a szonett Giovanni Boccaccio: Dekameron angliká humanistická a renesančná literatúra – William Shakespeare az angol reneszánsz irodalom – William Shakespeare dielo Hamlet alebo Rómeo a Júlia a Hamlet vagy a Rómeó és Júlia c. mű</p>	
<p>definujú život v dvore kráľa Mateja Korvína le tudják írni, milyen volt az élet Mátyás király udvarában poznajú život a dielo Janusa Pannoniusa ismerik Janus Pannonius életét és munkásságát poznajú život a tvorbu Bálinta Balassiho ismerik Balassi Bálint életét és munkásságát vedia začleniť básne Bálinta Balassiho podľa témy be tudják sorolni Balassi verseit témájuk szerint</p>	<p>dvor kráľa Mateja Korvína Mátyás király udvara Janus Pannonius – elégie a epigramy Janus Pannonius – elégiák és epigrammák Balassi Bálint – l'úbostné, vojenské a náboženské básne Balassi Bálint – szerelmes, katonai és vallásos versek</p>	<p>Reneszancia – maďarská literatúra A reneszánsz magyar irodalom</p>
<p>vymedzia ideový a umelecký charakter barokovej literatúry meg tudják határozni a barokk irodalom eszmeiségét</p>	<p>ideový a umelecký charakter barokovej literatúry a barokk irodalom eszméje</p>	<p>Barokková literatúra – svetová literatúra A barokk világirodalom</p>
<p>májú základné poznatky o živote Miklósa Zrínyiho ismerik Zrínyi Miklós életének alapvető mérföldköveit poznajú epos Szigeti veszedelem, jeho štruktúru a hlavných predstaviteľov ismerik a Szigeti veszedelem című eposzt, annak szerkezetét, főszereplőit vedia zhrnúť dôležitosť diel Kelemen Mikesa tisztaban vannak Mikes Kelemen munkásságának jelentőségével</p>	<p>Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem, základná konceptia diela Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem, a mű felépítése Mikes Kelemen</p>	<p>Barokková literatúra – maďarská literatúra A barokk magyar irodalom</p>
<p>charakterizujú obdobie klasicizmu a osvietenstva jellemezni tudják a klasszicizmus és a felvilágosodás korát poznajú francúzsku Encyklopédiu ismerik a francia Enciklopédiát poznajú dej a základnú myšlienku diel Voltaire: Candide alebo Optimizmus, Molière: Tartuffe, Goethe: Faust ismerik Voltair Candide-ját, Molière Tartuffe-jét és Goethe Faustját</p>	<p>klasicizmus a osvietenstvo v západoeurópskych literatúrach a klasszicizmus és a felvilágosodás a világirodalomban francúzska Encyklopédia alebo Racionálny slovník vied, umení a remesiel a francia Enciklopédia Voltaire: Candide alebo Optimizmus Voltaire: Candide avagy az optimizmus</p>	<p>Klasicizmus a osvietenstvo – svetová literatúra Világirodalom a klasszicizmus és a felvilágosodás korában</p>

	francúzsko klasicistická dráma a francia klasszicista dráma Molière: Tartuffe Goethe: Faust	
Učebné osnovy/ Tanmenet 2. ročník / 2. évfolyam		
reprodukujú charakteristické znaky umeleckého obdobia a smeru megnevezik a kor jellemző jegyeit poznajú život a dielo Györgya Bessenyeiho, Jánosa Batsányiho, Ferencza Kazinczyho, Dániela Berzsenyiho a Mihály Csokonaiho Vitéza ismerik Bessenyei György, Batsányi János, Kazinczy Ferenc, Berzsenyi Dániel és Csokonai Vitéz Mihály életét és munkásságát zhrnú spory okolo obnovy maďarského jazyka össze tudják foglalni a nyelvújítás lényegét és az azt övező ellentéteket specifikujú začiatky dramatickej tvorby ismerik a drámairodalom kezdeti időszakát poznajú dielo Józsefa Katonu, jeho hlavné postavy a ústrednú myšlienku ismerik és képesek elemezni Katona József Bánk Bán c. művét	György Bessenyei a jeho vzdelávací program Bessenyei György és művelődési programja János Batsányi – revolučná líra (Báseň A franciaországi változásokra) Batsányi János forradalmi lírája (A franciaországi változásokra) Ferenc Kazinczy – jazykovedec a literát, spory okolo obnovy maďarského jazyka Kazinczy Ferenc – nyelvész és irodalmár, a nyelvújítás központi alakja Dániel Berzsenyi – lyrika Berzsenyi Dániel lírája Mihály Csokonai Vitéz – portrét autora, splývanie osvietenstva a ľudovosti v poézii básnika Csokonai Vitéz Mihály potrėja, a felvilágosodás és a népiesség keveredése a műveiben začiatky dramatickej tvorby a magyar drámairodalom kezdetei rozvoj herectva od stredovekých náboženských drám do nového objavenia antických drám a középkori misztériumjátékoktól az antik dráma újrafelfedezéséig József Katona: Bánk bán – analýza diela Katona József: Bánk bán - műelemzés	Klasicizmus a osvietenstvo – maďarská literatúra Magyar irodalom a klasszicizmus és a felvilágosodás korában
vymenujú charakteristické znaky romantizmu fel tudják sorolni a romantika jellemző jegyeit pri čítaní diel vedia identifikovať tieto znaky olvasás közben felismerik ezeket a jegyeket poznajú život a dielo druhej generácie anglických romantických básnikov	všeobecná charakteristika literárneho smeru romantizmu a romantika jellemzése ukážky z európskej romantickej literatúry szemelvények az európai romantikus irodalomból druhá generácia anglických romantických autorov: Byron, Shelley, Keats	Romantizmus v literatúre – svetová literatúra A romantika világirodalma

<p>ismerik az angol romantikus költők második nemzedékének munkásságát poznajú romány Victora Huga ismerik Victor Hugo regényeit poznajú dielo Puškina: Onegin ismerik Puskin Anyegin c. elbeszélő költeményét</p>	<p>az angol romantikus költők második nemzedéke: Byron, Shelley, Keats francúzsky romantický román a francia romantikus regény V. Hugo – analýza románu Bedári alebo Chrám Matky božej v Paríži Victor Hugo – a Nyomorultak vagy A Notre-Dame-i toronyőr c. regény elemzése ruská romantická literatúra az orosz romantikus irodalom Puškin: Onegin Puskin: Jevgenyij Anyegin</p>	
<p>vymedzuju špecifika maďarskej romantickej literatúry meg tudják határozni a magyar romantika specifikumait charakterizujú dobu, ktorá viedla k vzniku týchto špecifických znakov jellemzik a kort, amely ezen specifikumok kialakulásához vezetett poznajú život a dielo Ferenc Kőlcseyho a Mihály Vörösmartyho ismerik Kőlcsey Ferenc és Vörösmarty Mihály életét és munkásságát vedia naspamäť niektoré pasáže z básní Hymnus a Szózat tudnak idézni a Hymnusból és a Szózatból poznajú život a dielo Sándora Petőfiho ismerik Petőfi Sándor életét és munkásságát vedia jeho básne zaradiť podľa tematických okruhov be tudják sorolni Petőfi verseit témájuk szerint analyzujú básne Sándora Petőfiho képesek elemezni Petőfi verseit vedia naspamäť niektoré pasáže z diel Sándora Petőfiho tudnak fejből néhány Petőfi-verset, illetve verserészletet poznajú život a dielo Móra Jókaiho ismerik Jókai Mór életét és munkásságát poznajú hlavné postavy a ústrednú myšlienku románu Az arany ember</p>	<p>špecifika maďarskej romantickej literatúry a magyar romantikus irodalom sajátosságai Ferenc Kőlcsey – poézia (básne Hymnus, Vanitatum Vanitas, Huszt, Csolnakon) Kőlcsey Ferenc költészete Mihály Vörösmarty – portrét umelca, básneň Gondolatok a könyvtárban Vörösmarty Mihály költészete porovnávacía analýza básne Szózat od Vörösmartyho a básne Hymnus od Kőlcseyho a Szózat és a Hymnus összehasonlítása Sándor Petőfi – básnik a revolucionár, literárnohistorický význam jeho osobnosti Petőfi Sándor – költő és forradalmár, személyiségének irodalomtörténeti vonatkozása poézia S. Petőfiho podľa tematických okruhov Petőfi költészete tematikus egységek szerint analýza básni - verselemzés: Egy gondolat bánt engemet, A XIX. század költői, Szeptember végén, Az alföld, A puszta, télen, Nemzeti dal, Föltámadott a tenger epické dielo Az apostol Az apostol c. epikai mű Mór Jókai – život a dielo, román Az arany ember</p>	<p>Romantizmus v maďarskej literatúre Magyar irodalom a romantika korában</p>

ismerik az Az arany ember című regény mondanivalóját és főbb szereplőit	Jókai Mór élet és munkássága, Az arany ember c. regény	
<p>charakterizujú literárne obdobie</p> <p>tudják jellemezni a realizmus korát</p> <p>vymedzia francúzsky a ruský realizmus</p> <p>ismerik a francia és az orosz realizmus legjelentősebb képviselőit</p> <p>poznajú dielo Balzaca: Otec Goriot</p> <p>ismerik Balzac Goriot apó c. regényét</p> <p>poznajú niektoré diela Gogoľa, Dostojevského a Čechova</p> <p>ismerik Gogol, Dosztojevszkij és Csehov néhány művét</p>	<p>všeobecná charakteristika literárneho obdobia a korszak általános jellemzése</p> <p>francúzsky realizmus</p> <p>a francia realizmus</p> <p>Balzac: Otec Goriot</p> <p>Balzac: Goriot apó</p> <p>realizmus v ruskej literatúre</p> <p>az orosz realizmus</p> <p>Gogol – novely</p> <p>Gogol - novellák</p> <p>Dostojevskij, Čechov – ukážky z románov spisovateľov, novely</p> <p>Dosztojevszkiji, Csehov – szemelvények, novellák</p>	<p>Realizmus v literatúre – svetová literatúra</p> <p>A realizmus világirodalma</p>
<p>Učebné osnovy/ Tanmenet</p> <p>3. ročník / 3. évfolyam</p>		
<p>poznajú život a dielo Jánosa Aranya</p> <p>ismerik Arany János életét és munkásságát</p> <p>vedia rozdeliť jeho tvorbu na veľkú a malú epiku, respektíve lyriku</p> <p>fel tudják osztani Arany munkásságát kis- és nagyepikára, illetve lírára</p> <p>vedia zaradiť jeho balady podľa tematických okruhov</p> <p>be tudják sorolni Arany balladait témáik szerint</p>	<p>Arany János – zakladateľ básnického realizmu</p> <p>Arany János – a magyar realista költészet megalapítója</p> <p>veľká a malá epika J. Aranya</p> <p>Arany kis- és nagyepikája</p> <p>balady podľa tematických okruhov</p> <p>balladák tematikus egységek szerint</p> <p>lyrika po 1849</p> <p>Arany lírája 1849 után</p>	<p>Realizmus v maďarskej literatúre</p> <p>A realista magyar irodalom</p>
<p>poznajú štruktúru drámy Az ember tragédiája, jej hlavné postavy, zmeny ich úloh podľa scén</p> <p>ismerik Az ember tragédiája szerkezetét, a főszereplőket, s megváltozott szerepüket az egyes színekben</p> <p>poznajú základné filozofické otázky drámy Az ember tragédiája</p> <p>ismerik Az ember tragédiájának jellemző jegyeit</p> <p>charakterizujú realistický román</p> <p>ismerik a realista regényt</p> <p>vymedzia dôvody vzniku realistického románu</p> <p>képesek meghatározni a realista regény kialakulásának okait</p>	<p>Imre Madách – analýza diela Az ember tragédiája; najdôležitejšie filozofické otázky drámy na základe úryvkov</p> <p>Madách Imre: Az ember tragédiája – műelemzés, a mű által felvetett filozófiai kérdések elemzése</p> <p>részletek alapján</p> <p>vznik realistického románu</p> <p>a realista regény létrejötte</p> <p>Kálmán Mikszáth – novely a romány</p> <p>Mikszáth Kálmán – novellák és regények</p>	<p>Realizmus v maďarskej literatúre</p> <p>A realista magyar irodalom</p>

<p>rozlišujú znaky romantickej a realistickej epiky meg tudják különböztetni a realista és a romantikus epika jellemző jegyeit poznajú život a dielo Kálmána Mikszátha ismerik Mikszáth Kálmán életét és munkásságát</p>	<p>analýza niekoľkých noviel zo zbierky A jó palócok és A tót atyafiak (Az a fekete folt, Tímár Zsófi özvegysége) a románu Különös házasság Mikszáth Kálmán novelláinak (Az a fekete folt, Tímár Zsófi özvegysége) és a Különös házasság c. regénynek az elemzése</p>	
<p>vyhľadávajú z konkrétnych literárnych diel naturalistické črty ki tudják keresni a konkrét művekből a naturalista részeket poznajú funkciu symbolu ako básnického obrazu a uvedú príklady ismerik a jelkép szerepét a költészetben, és példákat is hoznak rá charakterizujú dekadentnú atmosféru začiátku 20. storočia na základe konkrétnych diel képesek jellemezni a 20. század elejének dekadens hangulatát konkrét művek alapján poznajú základné charakteristické črty modernej lyriky ismerik a modern líra jellemző jegyeit</p>	<p>moderná próza na konci 19. storočia: naturalizmus a 19. század végéjének modern prózája: a naturalizmus É. Zola G. Flaubert: Madame Bovary – úryvok z románu Flaubert: Bovaryné – részlet a regényből moderná francúzská líra: Ch. Baudelaire, P. Verlaine, A. Rimbaud a modern francia líra: Baudelaire, Verlaine, Rimbaud</p>	<p>Svetová literatúra druhej polovice 19. storočia a začiátku 20. storočia A századforduló világirodalma</p>
<p>poznajú príčiny a okolnosti vzniku časopisu Nyugat a vedia vymedziť vplyv časopisu na modernú maďarskú literatúru ismerik a Nyugat keletkezésének okait és körülményeit, hatását a modern magyar irodalomra poznajú jednotlivé vývinové etapy časopisu Nyugat a spisovateľské generácie, ktoré vyrástli okolo neho ismerik a Nyugat egyes korszakait és a körülötte formálódó nemzedékeket</p>	<p>spoločenské pozadie životnej filozofie doby a kor filozófiájának társadalmi háttére úloha časopisu Nyugat v radikálnom obnovení maďarskej literatúry a Nyugat folyóirat szerepe a magyar irodalom megreformálásában hnutie okolo časopisu Nyugat a jeho etapy a Nyugat mozgalma és korszakai</p>	<p>Literatúra na prelome storočia v Maďarsku A századforduló magyar irodalma</p>
<p>poznajú život a dielo Adyho ismerik Ady Endre életét és munkásságát vedia zaradiť básne Adyho podľa tematických okruhov be tudják sorolni Ady műveit tematikus egységekbe dokázzák porovnávať symbolizmus básnietva Endre Adyho s francúzskym symbolizmom össze tudják hasonlítani Ady szimbolizmusát a francia szimbolizmusával poznajú význam básnickej revolúcie Adyho ako aj jej vplyv na súčasnú generáciu spisovateľov</p>	<p>Ady Endre – jeho symbolizmus a básnická revolúcia Ady szimbolizmus és költői forradalma zaradenie básní podľa tematických okruhov Ady verseinek tematikus felosztása Babits Mihály – poeta doctus Koszólányi Dezső – poeta aestheticus Tóth Árpád – prejav básnietva samoty Tóth Árpád – a magány költője Juhász Gyula – svojská krajinná lyrika Juhász Gyula sajátos tájleíró lírája</p>	<p>Lyrici okolo časopisu Nyugat A Nyugat lírikusai</p>

<p>ismerik Ady költői forradalmának jelentőségét és hatását a kortárs költészetre poznajú život a dielo ďalších popredných lyrikov okolo časopisu Nyugat ismerik a Nyugat lírikusainak életét és munkásságát</p>		
<p>poznajú charakteristické štýlové znaky európskeho avantgardného umenia a literatúry ismerik az európai avantgárd művészet és irodalom jellemző jegyeit karakterizujú moderný román a drámu, rozpoznajú ich charakteristické črty v konkrétnych literárnych dielach jellemzik a modern regényt és drámát, felismerik a jellemző jegyeit a konkrét irodalmi művekben</p>	<p>najvýznamnejšie smery avantgardy: futurizmus, expresionizmus, kubizmus, dadaizmus, konstruktivizmus, nadrealizmus az avantgárd legfontosabb irányzatai: futurizmus, expresszionizmus, kubizmus, dadalizmus, konstruktivizmus, szürrealizmus charakteristické znaky moderného románu 20. storočia a 20. századi modern regény jellemző jegyei Thomas Mann: Mario a kúzelník Thomas Mann: Márió és a varázsló Franz Kafka: Premena Franz Kafka: Átváltozás americká literatúra, E. Hemingway: Starec a more – analýza diela az amerikai irodalom, E. Hemingway: Az öreg halász és a tenger - műelemzés dráma 20. storočia, epická divadelná dráma: B. Brecht (Matka Guráž a jej deti – analýza diela) a 20. századi dráma, B. Brecht: Kurázsi mama és gyermekei</p>	<p>Svetová literatúra v prvej polovici 20. storočia A 20. század első felének világirodalma</p>
<p>poznajú život a dielo prozaikov okolo časopisu Nyugat ismerik a Nyugat prózaíróinak életét és munkásságát poukazujú na ich charakteristické znaky a javy v diele rá tudnak mutatni a jellemző jegyeikre a művekben poznajú základné znaky maďarského realistického románu a jeho osobitosti ismerik a magyar realista regény sajátosságait vedia urobiť rozdiel medzi realistickým spôsobom zobrazovania skutočnosti ako aj kritikou spoločnosti v diele Mikszátha a Móricza értik a Mikszáth és Móricz realizmusa közötti különbséget</p>	<p>Kosztolányi Dezső - moderný spôsob znázornenia vnútorného sveta, duše človeka Kosztolányi Dezső modern lélekábrázolása Gyula Krúdy – motív cestovania az utazás motívuma Krúdy Gyula műveiben Frigyes Karinthy – literárne karikatúra, funkcia humoru a irónie a humor és az irónia szerepe az irodalomban – Karinthy Frigyes Sándor Márai – stvrňovateľ občianskeho hodnotového systému</p>	<p>Prozaici časopisu Nyugat A Nyugat prózaírói</p>

	Márai Sándor, a polgári értékrend képviselője Zsigmond Móricz – svetový obraz jeho diel Móricz Zsigmond műveinek világképe	
Učebné osnovy/ Tanmenet 4. ročník / 4. évfolyam		
<p>poznajú literárne smery a myšlienkové prúdy, ktoré výrazne ovplyvnili básnické umenie Attilu Józsefa ismerik azokat az irodalmi irányzatokat, amelyek befolyásolták József Attila költészetét vedia vymedziť základné témy básnickej tvorby Attilu Józsefa – motív matky, lásky, krajiny, indivídua, maďarskosti, ľudstva meg tudják határozni József Attila költészetének alapvető motívumait poznajú súvislosť medzi tragickým osudom básnika a jeho lyrikou rá tudnak mutatni a József Attila költészete és tragikus sorsa közötti párhuzamokra poznajú etapy básnickej životnej tvorby Miklósa Radnótiho ismerik Radnóti Miklós munkásságának szakaszait charakterizujú základné motívy básnickej tvorby Miklósa Radnótiho – vedomie smrti, túžba po slobode, láska, zápas s ignorovaním ľudských práv (protifašizmus, odmietnutie vojny) jellemezni tudják Radnóti Miklós munkásságának alapvető motívumait nájdu példákat a odzrkadlenie krajností doby v básnickej tvorbe Radnótiho képesek példákat találni a világ szélsőségeire Radnóti műveiben poznajú funkciú klasických básnických foriem v lyrike Radnótiho (ecloga, hexameter) ismerik a költői eszközök szerepét Radnóti munkásságában</p>	<p>József Attila – život a dielo József Attila élete és munkássága Radnóti Miklós – život a dielo Radnóti Miklós élete és munkássága</p>	<p>Maďarská literatúra medzi dvoma svetovými vojnami A két háború közötti magyar irodalom</p>
<p>charakterizujú osobitné črty modernej lyriky a prózy obdobia po avantgarde ismerik az avantgárd utáni korszak modern lírájának és prózájának sajátos jegyeit</p>	<p>osobitné črty modernej lyriky a prózy obdobia po avantgarde az avantgárd utáni korszak modern lírájának és prózájának sajátos jegyei E. Pound; Bulgakov, Márquez</p>	<p>Svetová literatúra druhej polovice 20. storočia A 20. század második felének világirodalma</p>
<p>poznajú možnosti maďarskej literatúry, zmenu literárneho kánona v objatí diktatúry</p>	<p>Illyés Gyula – život a dielo, význam jeho činnosti</p>	<p>Maďarská literatúra druhej polovice 20. storočia</p>

<p>ismerik a magyar irodalom lehetőségeit, az irodalmi kánon megváltozását a diktatúra idején rozlišujú základné smery dobovej literatúry a pomenujú ich hlavných predstaviteľov megkülönböztetik a kor fő stílusirányzatait és ismerik a képviselőit vedia nájsť paralely medzi maďarskou a svetovou literatúrou v dobovej literatúre párhuzamokat keresnek a magyar és a világirodalom között az adott korban poznajú život a dielo Gyulu Illyésa ismerik Illyés Gyula életét és munkásságát poznajú najdôležitejšie diela Weöresa, Pilinszkyho, Németha, Déryho, Örkénya, Kertésza a Esterházyho ismerik Weöres, Pilinszky, Németh, Déry, Kertész és Esterházy legjelentősebb műveit</p>	<p>Illyés Gyula élete és munkássága, munkásságának jelentősége Weöres Sándor – novátorské podnety Weöres Sándor irodalmi újításai Pilinszky János – lyrika Pilinszky János lírája Németh László – román Iszony Németh László: Iszony (regény) Déry Tibor – novela Szerelem Déry Tibor: Szerelem (novella) Örkény István – Egypercesek Kertész Imre – problematika antisemitizmu v románe Sorstalanság az antiszemitizmus kérdése Kertész Imre Sorstalanság című művében postmoderná próza Pétera Esterházyho Esterházy Péter posztmodern prózája</p>	<p>A 20. század második felének magyar irodalma</p>
<p>poznajú osobitnú úlohu, etapy a hlavných predstaviteľov menšinovej maďarskej literatúry v (Česko)slovensku ismerik a (cseh)szlovákiai magyar irodalom sajátos szerepét, korszakait és fő képviselőit charakterizujú obdobie bezprávia na základe spisu Fábryho tudják jellemezni a hontalanság éveit Fábry Zoltán esszéje alapján definujú pozmenenú situáciu a úlohu menšinovej literatúry po druhej svetovej vojne jellemezik a kisebbségi irodalom megváltozott helyzetét a második világháború után poznajú základné témy menšinovej literatúry a jej žánrovú pestrosť ismerik a kisebbségi irodalom fő témáit és műfaji sokféleségét objavia spôsoby lyrickej reflexie menšinového osudu felfedezik a kisebbségi témák megjelenését a lírában nájdú obsahové, formálne špecifiká postmoderne prózy Lajosa Grendela felismerik Grendel Lajos posztmodern prózájának tartalmi és forma sajátosságait</p>	<p>začiatky maďarskej literatúry na Slovensku a szlovákiai magyar irodalom kezdetei Fábry Zoltán: A vádlott megszólal opätovný začiatok literatúry po 1945 az irodalom újraindulása 1945 után Dobos László, Duba Gyula literárny spolok „Ösmi” a „Nyolcak” mozgalma Cselényi László, Tózsér Árpád Zs. Nagy Lajos, Gál Sándor modernizácia maďarskej prozaickej tvorby na Slovensku v dielach Lajosa Grendela a szlovákiai magyar modern próza – Grendel Lajos művei</p>	<p>Maďarská literatúra na Slovensku A szlovákiai magyar irodalom</p>

ANGLICKÝ JAZYK – 1. CUDZÍ JAZYK, trieda s VJS	
Názov predmetu	
Ročník	Časový rozsah výučby
Prvý	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Druhý	4 hodiny týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín
Tretí	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Štvrtý	3 hodiny týždenne, spolu 90 vyučovacích hodín

ANGLICKÝ JAZYK – CUDZÍ JAZYK, trieda s VJM	
Názov predmetu	
Ročník	Časový rozsah výučby
Prvý	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Druhý	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Tretí	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Štvrtý	3 hodiny týždenne, spolu 90 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet cudzí jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národností a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej aj profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených spôsobilostí a efektívnu komunikáciu, pričom komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Vzdelávací štandard pre študijné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie, svojím spracovaním korešponduje so vzdelávacím štandardom pre učebné odbory. Z uvedeného dôvodu je vzdelávací štandard pre študijné odbory určený aj pre žiakov v nadstavbovom štúdiu, ktorí si rozvíjajú už nadobudnuté spôsobilosti získané v učebnom odbore

Ciele vyučovaného predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu cudzí jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačnej jazykovej kompetencie, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2006). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Žiaci:

- v receptívnych jazykových činnostiach (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) a stratégiách dokážu ako poslucháči alebo čitatelia spracovať hovorený alebo napísaný text,

- v produktívnych (ústny prejav, písomný prejav) a interaktívnych jazykových činnostiach (ústna interakcia, písomná interakcia) a stratégiách dokážu vytvárať ústny alebo písomný text,
- budú efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- dokážu využívať komunikačnú kompetenciu, aby realizovali komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- budú zvládať spoločenské dimenzie jazyka.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- motivačné rozprávanie; aktualizácia obsahu učiva; vysvetľovanie; rozhovor; demonštrácia; pozorovanie; heuristická metóda; didaktická hra; samostatné štúdium s využitím techniky; samostatná práca s knihou; ústne opakovanie učiva žiakom; metóda otázok a odpovedí; opakovací rozhovor (s využitím učebnice; ale aj bez nej); domáca úloha; klasické didaktické diagnostické metódy: ústne skúšky, písomné skúšky, didaktický test;

Formy:

- problémové vyučovanie
- skupinové vyučovanie
- kooperatívne vyučovanie
- diferencované vyučovanie,

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1.	Focus 2 Longman, 2016	tabuľa, interaktívna tabuľa	učebnice, pracovné zošity, zošity, gramatické tabuľky	internet, beletria v anglickom jazyku,
2.	Focus 2 Longman, 2016	tabuľa, interaktívna tabuľa	učebnice, pracovné zošity, zošity, gramatické tabuľky	internet, beletria v anglickom jazyku,
3.	Real Life Intermediate Pearson Education Limited 2010	tabuľa, interaktívna tabuľa	učebnice, pracovné zošity, zošity, gramatické tabuľky	internet, beletria v anglickom jazyku,
4.	Real Life Intermediate Pearson Education Limited 2010	tabuľa, interaktívna tabuľa	učebnice, pracovné zošity, zošity, gramatické tabuľky	internet, beletria v anglickom jazyku,

Vzdelávací štandard

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
Žiak má vedieť: <ul style="list-style-type: none"> • Upútať pozornosť • Pozdraviť • Odpovedať na pozdrav • Rozlúčiť sa • Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie 	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> • Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou 	Focus 2 Modul 1,2
<ul style="list-style-type: none"> • Informovať sa • Potvrdiť (trvať na niečom) • Začleniť informáciu • Odpovedať na žiadosť 	<ul style="list-style-type: none"> • Vypočuť si a podať informácie 	Focus 2 Modul 1
<ul style="list-style-type: none"> • Identifikovať • Opísať • Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) • Opraviť (korigovať) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vybrať si z ponúkaných možností 	Focus 2 Modul 1, 3, 4
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadriť svoj názor • Vyjadriť svoj súhlas • Vyjadriť svoj nesúhlas • Vyjadriť presvedčenie • Vyjadriť vzdor • Protestovať • Vyjadriť stupeň istoty 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadriť svoj názor 	Focus 2 Modul 1,2,3
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadriť svoje želania/túžby • Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadriť svoju vôľu 	Focus 2 Modul 4

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie • Vyjadriť smútok, sklúčenosť • Vyjadriť sympatie • Vyjadriť fyzickú bolesť • Utešiť, podporiť, dodať odvalu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímať a prejavovať svoje city 	Focus 2 Modul 2
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadriť nádej • Vyjadriť sklamanie • Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu • Ubezpečiť • Vyjadriť úľavu • Vyjadriť spokojnosť • Vyjadriť nespokojnosť, poťažovať si • Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadriť očakávania a reagovať na ne 	Focus 2 Modul 2
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam • Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád • Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu 	<ul style="list-style-type: none"> • Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus 	Focus 2 Modul 1,3
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadriť záujem o niečo • Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva • Vyjadriť prekvapenie • Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo • Vyjadriť nezáujem 	<ul style="list-style-type: none"> • Reagovať na príbeh alebo udalosť 	Focus 2 Modul 1,2
<ul style="list-style-type: none"> • Spomenúť si na niečo/niekoho • Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol • Pripomenúť • Kondolovať • Gratulovať 	<ul style="list-style-type: none"> • Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti 	Focus 2 Modul 2
<ul style="list-style-type: none"> • Predstaviť niekoho • Predstaviť sa • Reagovať na predstavenie niekoho • Privítať • Predniesť prípitok 	<ul style="list-style-type: none"> • Reagovať pri prvom stretnutí 	Focus 2 Modul 1

<ul style="list-style-type: none"> • Korešpondovať • Zčať list • Ukončiť list 	<ul style="list-style-type: none"> • Korešpondovať – Napísať list (formálny, neformálny) 	Focus 2 Modul 1
<ul style="list-style-type: none"> • Zčať rozhovor • Ujať sa slova v rozhovore • Vypýtať si slovo • Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili • Zabrániť niekomu v rozhovore 	<ul style="list-style-type: none"> • Vymieňať si názory, komunikovať s niekým 	Focus 2 Modul 1,2,4
<ul style="list-style-type: none"> • Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) • Oboznámiť s obsahom/osnovou • Rozviesť tému a osnovu • Prejsť z jedného bodu na iný • Ukončiť svoj výklad 	<ul style="list-style-type: none"> • Vypracovať prezentáciu/prednášku 	Focus 2 Modul 2
<ul style="list-style-type: none"> • Podčiarknuť/ dať do pozornosti • Odbočiť od témy (digresia) • Vrátiť sa k pôvodnej téme • Uviesť príklad • Citovať • Parafrázovať 	<ul style="list-style-type: none"> • Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku 	Focus 2 Modul 2,4
<ul style="list-style-type: none"> • Navrhnuť novú tému/nové body diskusie • Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie • Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie 	<ul style="list-style-type: none"> • Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať 	Focus 2 Modul 1, 2, 4
<ul style="list-style-type: none"> • Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia • Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané • Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy • Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo • Hľadať slovo/vetu • Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> • Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené 	Focus 2 Modul 1, 2, 4

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú. Ide o nasledovné zručnosti :

1. Počúvanie s porozumením

- žiak má dokázať naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého
- porozumieť slovným spojeniam a výrazom vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach
- vedieť identifikovať tému vypočutej diskusie
- porozumieť základným bodom v prejave na témy, ktoré sú známe
- rozumieť jednoduchým pokynom informatívneho charakteru
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú

2. Čítanie s porozumením

- naučiť sa získavať potrebné informácie z krátkeho jednoduchého textu (skimming, scanning)
- pochopiť hlavnú myšlienku jednoduchého textu
- porozumieť hlavnému zámeru bežne používaných nápisov a vývesných štítov
- porozumieť krátkym jednoduchým textom s obrazovou informáciou (príbeh v obrázkoch, komiks, knižná ilustrácia)
- odhadovať význam neznámych slov na základe kontextu
- pochopiť obsah textu aj bez znalosti niekoľkých slov
- porozumieť úryvkom z jednoduchej poviedky
- upevňovať techniky efektívneho čítania
- začať chápať vzťahy medzi časťami kontextu pomocou lexikálnych a gramatických prostriedkov

3. Ústny prejav

- vedieť sa primerane vyjadriť k témam týkajúcich sa každodenného života
- zapojiť sa do dialógov v bežných každodenných situáciách
- jednoduchým jazykom opísať ľudí, miesta, predmety a momenty z vlastného života
- zdokonaľovať zručnosti potrebné na bežnú komunikáciu (začať, udržiavať, prerušiť, ukončiť rozhovor)
- naučiť sa zostaviť osnovu a rozprávať podľa osnovy
- reprodukovať krátky prečítaný text
- prerozprávať krátky príbeh na základe vypočutého textu
- získať a sprostredkovať krátke informácie o súčasných, minulých a budúcich udalostiach, zážitkoch a pozorovaniach
- jednoducho opísať svoje želania a záujmy
- vymieňať si informácie o predvídateľných každodenných situáciách
- porozumieť krátkym pokynom a návodom

4. Písomný prejav

- správne používať osvojené lexikálne, gramatické a syntaktické prostriedky v písomnom prejave

- písanie poznámok v súvislosti s aktivitami pri čítaní a počúvaní s porozumením
- písanie krátkych diktátov na precvičovanie počúvania s porozumením a pravopisu
- vedieť napísať súkromný list (50-70 slov) a opísať miesto a osobu
- osvojiť si kompozičné postupy: opis, rozprávanie, inštrukcie
- naučiť sa samostatne si pripraviť koncept
- naučiť sa členiť písomný prejav do odsekov
- naučiť sa napísať jednoduché útvary úradného štýlu (list so žiadosťou o informácie) a vyplniť základné úradné tlačivá (napr. jednoduchý osobný dotazník, prihlasovací lístok v ubytovni a pod.)
- naučiť sa podrobnejšie opísať predmet, osobu, využívajúc prídavné mená a prídavia, jednoduchšie vetné konštrukcie
- popísať bezprostredné okolie
- vyplniť formulár (meno, adresa, ...)
- písomne vyjadriť predtým ústne sformulované informácie, želania, záľuby a pocity v krátkych vetách a textoch
- preformulovať texty (písomné úlohy na základe textov)
- písomne spracovať dialógy a texty

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- správne komunikovať a reagovať v rôznych spoločenských situáciách
- dodržiavať konvencie slušnosti (vyjadrenie záujmu o druhého, výmena názorov a informácií, vyjadrenie obdivu, srdečnosti, pohostinnosti, vyjadrenie poľutovania, ospravedlnenia a vďaky, vyhýbanie sa opravovaniu, poučovaniu a priamym príkazom, vyhýbanie sa vyjadreniu asertívnej nadradenosti, neprimeranému sťažovaniu sa, neprimeranej nespokojnosti)
- používať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá
- uvedomovať si rozdiely v rôznych formách prejavu (formálneho, neformálneho, rodinného, intímneho)
- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v rôznych komunikačných situáciách
- vyjadriť alebo formulovať jazykový problém
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie jazykového problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia jazykových problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Podnikateľské spôsobilosti

- ovládať a používať jednoduchú odbornú slovnú zásobu
- vedieť napísať jednoduché úradné listy napr.: sťažnosť, žiadosť, objednávka
- schopnosť absolvovať pracovný pohovor
- napísať životopis a motivačný list
- čítať a rozumieť jednoduchším odborným textom

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- schopnosť používať interaktívnu tabuľu počas vlastnej prezentácie
- používať internet ako najbežnejší prostriedok získavania informácií
- získavať informácie využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku

Názov predmetu	NEMECKÝ JAZYK - 2. CUDZÍ JAZYK, v triede s VJS
Ročník	Časový rozsah výučby
Prvý	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Druhý	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Tretí	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet nemecký jazyk - 2.CJ patrí v danom študijnom odbore medzi predmety z disponibilných hodín.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej aj profesijnej oblasti života či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní nemeckého jazyka kladie na praktické využitie osvojených spôsobilostí a efektívnu komunikáciu (úroveň A2), pričom komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu nemecký jazyk – 2.CJ vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačnej jazykovej kompetencie (úroveň A2), ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2006). Pritom sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Žiaci:

- v receptívnych jazykových činnostiach (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) a stratégiách dokážu ako poslucháči alebo čitatelia spracovať hovorený alebo napísaný text,
- v produktívnych (ústny prejav, písomný prejav) a interaktívnych jazykových činnostiach (ústna interakcia, písomná interakcia) a stratégiách dokážu vytvárať ústny alebo písomný text,
- budú efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- dokážu využívať komunikačnú kompetenciu, aby realizovali komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- budú zvládať spoločenské dimenzie jazyka

Stratégie vyučovania

Metódy:

- Reprodukčná – rozhovor
- Dialogická – rozhovor
- Riešenie úloh
- Brainstorming
- Dramatizácia a rolové hry
- Tvorivé písanie a čítanie

Formy práce:

- Frontálna výučba
- Individuálna práca žiakov
- Skupinová práca žiakov
- Práca s knihou a pracovným zošitom
- Projekt
- Exkurzia

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1. – 3.	Černý a spol.: Direkt interaktiv 1, Klett, 2019 Černý a spol.: Direkt interaktiv 2, Klett, 2019 Dusilová a kol.: Nová cvičebnice německé gramatiky , Polyglot, 2001	CD prehrávač Tabuľa Interaktívna tabuľa PC	Zemepisné mapy Gramatické tabuľky Prekladové slovníky Výkladové slovníky Pravopisné príručky	Internet CD - ROM Knižnica – cudzojazyčné zbierky Nemecké časopisy Katalógy a prospekty CK

Vzdelávací štandard

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
Prvé kontakty <ul style="list-style-type: none"> • privítanie, rozlúčenie • predstavenie • základné informácie o sebe a o iných 	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť ústne formulky pri kontakte osôb • uviesť základné informácie o sebe- získať informácie o iných osobách 	Človek a komunikácia
Známi a neznámi ľudia <ul style="list-style-type: none"> • rôzne krajiny a ich reč 	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> • sledovať údaje o iných osobách • pomenovať činnosti týkajúce sa zamestnania • vyjadriť informácie o národnosti a štátnej príslušnosti 	Človek a spoločnosť
Rodina <ul style="list-style-type: none"> • rodičia • súrodenci • príbuzenské vzťahy 	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> • pomenovať a predstaviť členov rodiny • krátko porozprávať o rodine • vyjadriť rodinné vzťahy 	Rodina a spoločnosť
Naša trieda <ul style="list-style-type: none"> • školské vyučovacie predmety • (ne) obľúbené predmety • záujmy a záľuby 	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> • vymenovať školské predmety a činnosti • informovať o škole a triede • referovať o svojom rozvrhu hodín 	Vzdelávanie a práca
Čo ješ (ne) rád? <ul style="list-style-type: none"> • stravovacie návyky • (inter) nacionálne stravovanie • možnosti stravovania 	Žiak vie: <ul style="list-style-type: none"> • pomenovať potraviny a jedlá • formulovať, čomu dáva v stravovaní prednosť 	Jedlá a stravovanie

	<ul style="list-style-type: none"> • rozprávať o svojich stravovacích návykoch • objednať si v reštaurácii 	
--	--	--

<p>Gramatika – 1. ročník</p> <p>prítomný čas slovíes sg. pl. oznamovacia veta, vykanie otázka – kladná a záporná odpoveď základné číslovky všeobecný podmet man opytovacie zámená a príslovky názvy krajín, rod podstatných mien určitý a neurčitý člen množné číslo podstatných mien osobné zámená j.č., privlastňovacie zámená zápor kein, zápor nicht väzba wie geht's dir časovanie nepravidelných slovíes sloveso mögen, müssen neurčitý člen v N, A kompozitá, neslovesná väzba es gibt rozkazovací spôsob</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvoriť a identifikovať daný jav • zaradiť jav do systému jazyka • prakticky využiť jav v ústnom a písomnom prejave • zvládnuť zadania jednotlivých úloh na základe získaných vedomostí po stránke lexikálnej, gramatickej i pravopisnej 	<p>Gramatika Morfológia Syntax</p>
--	--	--

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Vo vyučovacom predmete nemecký jazyk využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory
- reprodukovat' a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti
- vyjadriť sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne
- aktívne komunikovať v nemeckom jazyku
- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné údaje (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť)
- písať dokumenty v nemeckom jazyku
- osvojiť si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky) a materiály s ohľadom na účel a potreby užívateľa
- vyhľadávať a využívať jazykové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v nemeckom jazyku
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v nemeckom jazyku
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, orientovať sa v texte
- ovládať operácie pri práci s počítačom
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- regulovať svoje správanie
- pracovať v tíme
- zapájať sa do medziľudských vzťahov
- preberať zodpovednosť sám za seba a za prácu iných
- postarať sa o svoje zdravie a životné prostredie
- rešpektovať všeludské, etické hodnoty
- uznávať ľudské práva a slobody

Schopnosti riešiť problémy

- získavať samostatným štúdiom nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému
- samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť ich a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie
- vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ich
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie)
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčanie)
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi

Podnikateľské spôsobilosti

- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a pracovať s nimi v nemeckom jazyku
- využívať zásady konštruktívnej kritiky , primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od iných
- ovplyvňovať iných a koordinovať ich úsilie
- rešpektovať právo a zodpovednosť
- mať zodpovedný prístup k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu , uvedomovať si význam celoživotného učenia sa
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore , o požiadavkách zamestnávateľov a o možnosti uplatnenia sa na pracovnom trhu v nemeckej jazykovej oblasti

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie
- posúdiť vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- preukázať vlastnú zodpovednosť za svoje správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku
- uvedomiť si vlastnú, národnú a osobnostnú identitu a pristupovať s toleranciou k identite iných
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom i svetovom kontexte
- zaujímať sa o politické a spoločenské dianie u nás, v nemecky hovoriacich krajinách i ostatnom svete

Názov predmetu	OBČIANSKA NÁUKA
Ročník	Časový rozsah výučby
druhý	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
tretí	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Predmet občianska náuka je koncipovaný tak, aby svojim obsahom pomáhal žiakovi orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaní do rôznych spoločenských vzťahov a väzieb. Otvára cestu k realistickému sebazpoznávaniu a poznávaniu osobnosti druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Oboznamuje žiakov so vzťahmi v rodine a v škole, činnosťou dôležitých politických inštitúcií a orgánov a s možnými spôsobmi zapojenia sa jednotlivcov do občianskeho života. Rozvíja občianske a právne vedomie žiakov, posilňuje zmysel jednotlivcov pre osobnú i občiansku zodpovednosť a motivuje žiakov k aktívnej účasti na živote demokratickej spoločnosti. Oboznamuje so základným kategoriálno-pojmovým aparátom filozofie, prezentuje filozofiu a jej dejiny ako určité laboratórium ľudského myslenia. Štátny vzdelávací program pre tento predmet je určený štvorročným a päťročným študijným odborom stredných odborných škôl.

Ciele predmetu

Žiaci

- pochopia jedinečnosť a neopakovateľnosť každého človeka v spoločnosti,
- utvoria si vedomie vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- akceptujú vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- zorientujú sa v spoločenských, politických a právnych faktoch, tvoriacich rámec každodenného života,
- uvedomia si práva a povinnosti občana Slovenskej republiky
- rešpektujú základné princípy demokracie a tolerancie,
- uplatnia vhodné komunikačné prostriedky k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov, k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- nadobudnú rešpekt ku kultúrnym, náboženským a iným odlišnostiam ľudí a spoločenským,
- zvládnu základný kategoriálno-pojmový aparát filozofie,
- prezentujú filozofiu a jej dejiny ako určité laboratórium ľudského myslenia a výkony jednotlivých filozofov ako inšpirujúcu ukážku toho, ako sa ľudské myslenie rodilo, v čase menilo a precizovalo v strete s inými myšlienkovými platformami,
- rešpektujú a uplatňujú mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a prebratíu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- výklad
- rozhovor
- práca s učebnicou, odbornou literatúrou, odborným časopisom
- skupinová práca
- frontálne vyučovanie

Formy práce:

- vyučovacia hodina
- skupinové vyučovanie
- samostatná práca žiakov
- frontálne vyučovanie
- aktivizujúce formy (kvízy, súťaže)
- práca s knihou, pracovným listom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
2.- 3.	Mgr. Štefan Bojnák: Občianska náuka pre stredné školy I. časť, Bratislava, Orbis Pictus Istropolitana. 2018 Mgr. Štefan Bojnák: Občianska náuka pre stredné školy II. časť, Bratislava, Orbis Pictus Istropolitana. 2017	Interaktívna tabuľa, dataprojektor, tlačiareň	CD, interné pracovné listy	Internet

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete občianska náuka využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- odovzdávať a prijímať informácie v sociálnom styku pomocou znakových systémov
- vytvárať atmosféru dôvery
- vedieť dávať najavo, že informácie druhých potrebujeme k svojej práci
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- využívať tvorivé metodológie riešenia problémových situácií (DITOR....)
- rozpoznávať problémy využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, meranie, experimentovanie, matematické prostriedky, grafické prostriedky a pod.),
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém
- hľadať, navrhnúť alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenia konkrétnych problémov z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- formulovať a prezentovať svoje postoje na hodinách náuky o spoločnosti ako i v reálnom živote využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

Názov predmetu	DEJEPIS
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
druhý	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Hlavnou funkciou vyučovacieho predmetu dejepis je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovanie continuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj celosvetovej ale aj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

V procese vyučovania dejepisu na SOŠ sa kladie osobitný dôraz na dejiny 19. a 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Pomocou vybraných dejepisných tematických celkov a tém dejepis vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Ciele vyučovania predmetu

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosti orientovať sa v historickom čase a historickom priestore,
- získajú základné vedomosti z oblasti historických udalostí, javov, procesov z národných a svetových dejín,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny a dôsledky historických udalostí,
- získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných a grafických prameňov a sú schopní týmto prameňom klásť primerané otázky,
- rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú úctu k národným a kresťanským tradíciám ako aj úctu k vlastnému národu a k iným národom a národnostným menšinám,
- nadobudnú spôsobilosti na pochopenie a rešpektovanie kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločenstiev.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- výklad
- rozhovor
- práca s učebnicou, odbornou literatúrou, odborným časopisom
- skupinová práca
- frontálne vyučovanie

Formy práce:

- vyučovacia hodina
- skupinové vyučovanie
- samostatná práca žiakov
- frontálne vyučovanie
- aktivizujúce formy (kvízy, súťaže)
- návšteva podujatí, exkurzie
- práca s knihou, s odborným časopisom
- elektronické vzdelávanie (e-learning)

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1.	Chylová, Eva. 1997. Dejepis pre SOŠ a SOU 1,2. Bratislava“ OrbisPictusIstropolitana. 1997	Interaktívna tabuľa Dataprojektor	mapy	Internet knižnica populárno-náučná literatúra odborné časopisy
2.	Chylová, Eva. 1997. Dejepis pre SOŠ a SOU 3, 4. Bratislava“ OrbisPictusIstropolitana. 1997	Interaktívna tabuľa Dataprojektor	mapy	Internet knižnica populárno-náučná literatúra odborné časopisy

Vzdelávací štandard

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientujú sa v historickom čase a historickom priestore • vizualizujú na časovej priamke jednotlivé časové kategórie • rozpoznajú kľúčové historické pojmy • zostavia chronologickú tabuľku • identifikujú rôzne druhy historických prameňov 	<ul style="list-style-type: none"> • čas a priestor • historické pramene • práca historika • chronológia, periodizácia 	Ako to vyzerá v historikovej „dielni“
<ul style="list-style-type: none"> • vystihnú znaky antickej demokracie • porovnajú antickú demokraciu s modernou demokraciou • porovnajú systém aténskej demokracie a rímskej republiky • odlíšia politický systém rímskej republiky a rímskeho cisárstva • rozpoznajú prínos antického kultúrneho dedičstva pre európsku civilizáciu 	<ul style="list-style-type: none"> • antický človek- občan • antická demokracia • antická vzdelanosť a kultúra • zrod kresťanstva • odkaz antiky 	Starovek
<ul style="list-style-type: none"> • vystihnú základné problémy stredovekej spoločnosti • identifikujú sociálnu štruktúru spoločnosti v období stredoveku • charakterizujú postavenie slobodných kráľovských miest • vymedzia pravlasť Slovanov • rozpoznajú migračné prúdy Slovanov • vysvetlia vznik, rozvoj a zánik Veľkej Moravy 	<ul style="list-style-type: none"> • feudalizmus, feudum • stredoveký štát • vazal, stredoveké stavy • hrad, kláštor • christianizácia a cirkev • pravlasť Slovanov • Avari • Veľká Morava 	Stredovek

<ul style="list-style-type: none"> rozpoznajú základné etapy vývoja Veľkej Moravy identifikujú vzťahy medzi Veľkou Moravou a Franskou ríšou špecifikujú pôsobenie Konštantína a Metoda zdôvodnia význam a prínos byzantskej misie vysvetlia proces formovania Uhorska a začleňovania územia Slovenska do Uhorského kráľovstva zhodnotia význam Zlatej buly identifikujú dôsledky tatárskeho vpádu do Uhorska analyzujú mestské privilégia na príkladoch slovenských miest 	<ul style="list-style-type: none"> osídlenie kmeňové zväzy, hradisko Rastislav, Svätopluk byzantská misia formovanie uhorského kráľovstva Slováci v Uhorsku fungovanie štátu panovník, dynastia tatársky vpád župa, magnáti baníctvo 	Slovensko v období stredoveku
<ul style="list-style-type: none"> identifikujú základné myšlienky humanizmu vystihnú základné znaky kníhtlače ako média identifikujú príčiny a dôsledky zámorských objavov vymedzia príčiny a dôsledky reformácie posúdia význam meštianskej vrstvy ako nového prvku v stredovekej a novovekej spoločnosti vystihnú rozdiely medzi absolutistickou a konštitučnou monarchiou vysvetlia spôsob vytvárania európskych i vybraných mimoeurópskych impérií identifikujú príčiny a dôsledky nástupu Habsburgovcov na uhorský trón zovšeobecnia dôsledky tureckej prítomnosti v Uhorsku vymedzia príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní vymedzia znaky osvietenského absolutizmu analyzujú najvýznamnejšie reformy Márie Terézie a Jozefa II. 	<ul style="list-style-type: none"> novoveké myslenie kníhtlač humanizmus, renesancia reformácia, protireformácia zámorské objavy objavitelia, dobyvatelia, koloniálna ríša, impérium novoveký človek, remeslo, obchod mestá, mešťan absolutizmus, parlamentarizmus koniec stredovekého Uhorska Moháč stavovský odboj Turci na Slovensku osvietenský absolutizmus náboženská tolerancia tereziánske a jozefínske reformy 	Novovek Habsburská monarchia v novoveku

<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšia charakter napoleonských vojen • rozpoznajú základné znaky priemyselnej revolúcie • identifikujú znaky kapitalistickej spoločnosti • vymedzia základné dôsledky zjednotenia Talianska a Nemecka • identifikujú jednotlivé politické a ideologické prúdy 	<ul style="list-style-type: none"> • osvietenstvo a idea slobody • ľudské a občianske práva • premeny spoločnosti, jar národov • reštaurácia, Viedenský kongres, Svätá aliancia • priemyselná revolúcia, rozvoj výroby a vedy • kapitalizmus, kapitál • továreň, robotník • národný štát • nacionalizmus, konzervativizmus, liberalizmus • ženská otázka 	<p>Zrod modernej doby</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznajú základné aktivity troch generácií národne uvedomelých Slovákov • zovšeobecnia ciele politického programu Slovákov • analyzujú revolučné roky 1848/49 v kontexte slovenského národného hnutia • vymedzia spoločné znaky revolúcií 1848/49 v Európe 	<ul style="list-style-type: none"> • tri generácie národne uvedomelých Slovákov • spisovný jazyk • národné hnutia • všeslovanská vzájomnosť • slovenský politický program • štúrovská generácia • Slováci v revolúcii 1848/49 	<p>Moderný slovenský národ</p>

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete dejepis využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky,
- vyjadrovať a zdôvodňovať svoj vlastný názor,
- orientovať sa, získať rôzne informácie, rozumieť im, aplikovať ich a posúdiť ich význam v osobnom živote i v povolání,
- kriticky hodnotiť informácie z rôznych zdrojov /časopis, internet/,
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- stanoviť si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve,
- nie byť zodpovednosť aj za prácu druhých
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom
- rozvíjať prácu v kolektíve a osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých

Schopnosti riešiť problémy

- získať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach,
- navrhovať a používať ďalšie metódy, informácie alebo prostriedky, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ich

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť zdatný v oblasti informačných technológií,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- konať zodpovedne, samostatne, a iniciatívne nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbii a diskriminácii,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte,
- podporovať hodnoty miestnej, európskej a svetovej kultúry a vytvárať si k nim pozitívny vzťah,
- aktívne sa zaujímať o politické a spoločenské dianie u nás a vo sve

Názov predmetu	ETICKÁ VÝCHOVA
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
druhý	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Poslaním predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tohto cieľa sa využíva primárne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných...), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, na pracovisku a k spoločenským skupinám. Získajú kompetencie samostatne a zodpovedne sa rozhodovať v oblasti sexuálneho správania. Budú pripravení rešpektovať profesionálnu etiku založenú na zodpovednosti a úcte.

Ciele predmetu

Žiaci:

- nadobudnú komunikačné spôsobilosti ako sú prezentácia vlastných názorov, vedenie dialógu, diskusia, odmietanie manipulácie, kultivované vyjadrovanie citov potrebné na vzájomné spolužitie
- osvoja si pravidlá konštruktívnej kritiky,
- rozvinú sebaoceňovanie a sebaovládanie,
- uznajú za najvyššiu hodnotu život človeka a všetko, čo ho rozvíja,
- pochopia pravidlá vzájomného spolužitia rodiny,
- prejavia ochotu participovať na živote svojej rodiny,
- uznajú dôležitosť autority,
- akceptujú inakosť v oblasti názorov, sexuálnej orientácie, zvykov, kultúr,
- pochopia dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, sexu, médií,
- osvoja si poznanie metód regulácie počatia,
- porozumejú hodnotám priateľstva, lásky, manželstva a rodiny,
- pochopia riziká spojené s predčasným sexuálnym životom,

Stratégie vyučovania

Metódy:

- motivačný rozhovor
- frontálne vyučovanie
- skupinová práca
- výklad
- práca s časopisom, obrázkovým materiálom

Formy práce:

- vyučovacia hodina
- frontálne vyučovanie
- skupinová práca

- individuálna práca
- návšteva podujatí, besedy, prednášky
- praktické cvičenia s pedagogicko – psychologickým centrom
- elektronické vzdelávanie (e-learning)

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1.	<p>Miežgová: Základy etiky MC</p> <p>Vybrané kapitoly zo psychológie MC, Bratislava 1995</p> <p>Olivar: Etická výchova, OrbisPictus, BA, 1992</p> <p>Lencz-Krížová: Metodický materiál k predmetu EV, MC Bratislava 1993</p> <p>Miežgová: Základy etiky</p> <p>Olivar: Etická výchova</p> <p>Lencz: Metodický materiál III k predmetu EV, MC Bratislava 1995</p> <p>Prevendárová-Kubičková: Základy rodinnej a sexuálnej výchovy, SPN, Bratislava, 1996</p>	<p>Videotechnika</p> <p>Dataprojektor</p> <p>PC</p> <p>Magnetická tabuľa</p> <p>Tabuľa</p>	<p>Videokazeta</p> <p>CD, DVD</p> <p>Dotazníky</p> <p>Vážim si ťa láska – videosúbor</p>	Internet
2.	<p>Miežgová: Základy etiky MC: Vybrané kapitoly zo psychológie</p> <p>Olivar: Etická výchova</p> <p>Lencz-Krížová: Metodický materiál k predmetu ETV</p> <p>Kolektív autorov: Encyklopédia svetových náboženstiev</p> <p>Miežgová: Základy etiky</p> <p>Lencz-Krížová: Metodický materiál k predmetu ETV</p> <p>Prevendárová-Kubičková: Základy rodinnej a sexuálnej výchovy</p> <p>Lencz-Krížová: Metodický materiál k predmetu ETV</p> <p>Učebnica biológie a ekológie pre SŠ</p>			

Vzdelávací štandard

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
Žiaci: <ul style="list-style-type: none"> dokážu začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor v súlade so zásadami spoločenskej komunikácie vymenujú pravidlá konštruktívnej kritiky vyjadrujú kultivovane svoje city rozlišujú manipuláciu v komunikácii správajú sa asertívne 	<ul style="list-style-type: none"> rozhovor, pravidlá rozhovoru empatia v komunikácii diskusia a jej pravidlá city, pocity, spôsob ich vyjadrenia manipulácia, typy manipulátorov, spôsob odmietnutia manipulácie asertívne práva a manipulačné poverky 	Komunikácia
<ul style="list-style-type: none"> preukazujú sebaúctu v bežných situáciách vysvetlia dôvody rešpektu voči ľudskej osobe 	<ul style="list-style-type: none"> sebaúcta, sebaovládanie rešpekt voči iným princíp jedinečnosti, neopakovateľnosti a nenahraditeľnosti ĽO akceptácia ľudí s rozdielnosťou vo svetonázore, sexuálnej orientácii, zvykoch, kultúre 	Dôstojnosť ľudskej osoby
<ul style="list-style-type: none"> rozlišujú medzi jednotlivými druhmi prosociálneho správania rozlišujú jasne dobro od zla aplikujú v žiackom, kamarátskom kolektíve a v rodine prosociálne správanie vytvoria rebríček hodnôt prosociálneho človeka 	<ul style="list-style-type: none"> druhy prosociálneho správania: spolupráca, pomoc, dávanie, delenie sa, priateľstvo znaky prosociálneho správania: nezištnosť, osobné zaangažovanie, akceptácia prijímateľom nezištnosť v medziľudských vzťahoch 	Prosociálne správanie

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete etická výchova využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- odovzdávať a prijímať informácie v sociálnom styku pomocou znakových systémov
- vytvárať atmosféru dôvery
- vedieť dávať najavo, že informácie druhých potrebujeme k svojej práci
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- využívať tvorivé metodológie riešenia problémových situácií (DITOR....)
- rozpoznávať problémy využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, meranie, experimentovanie, matematické prostriedky, grafické prostriedky a pod.),
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém
- hľadať, navrhnúť alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenia konkrétnych problémov z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- formulovať a prezentovať svoje postoje na hodinách etickej výchovy ako i v reálnom živote využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

Názov predmetu	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
druhý	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Základnou charakteristikou vzdelávacej oblasti je rozvíjať osobnosť človeka s vlastnou identitou, s hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto majú hodnoty ako úcta k Bohu, úcta k vlastnému životu a k životu iných, ako aj úcta k človeku, k prírode. Predmet náboženská výchova smeruje k výchove a ku prehĺbeniu viery, k základným princípom tolerancie, k výchove mladého človeka pre život v stabilných a harmonických vzťahoch v rodine, v škole, na pracovisku, v rámci spoločenských skupín, k šíreniu kresťanských hodnôt vo svojom okolí príkladným životom a svedectvom. Osvojiť si morálne úsudky a hodnoty kresťana a povinnosti pokrstenej osoby. Nadobudnúť patrične vzdelanie v náboženskom živote a vytvoriť si návyk komunikácie z Bohom ako aj prijímať resp. pristupovať ku sviatostiam cirkvi. Rásť vo vier a v kresťanskej láske a nadej ponúkne samotným Bohom. Vytvárať zdravý úsudok v reálnom živote a pochopiť potrebu a povinnosť šírenia evanjelia – radostnej zvesti ako aj hodnotný obetovaný život samotnému Bohu.

Ciele predmetu

Cieľom náboženskej výchovy ako povinnej voliteľného predmetu je vysvetliť základné náboženské postoje a pravdy:

- pozitívne chápanie Boha a vytvorenie vzťahu s ním, a komunikácia skrze modlitbu,
- pozitívne hodnotenie seba samého ako i druhých,
- sebaovládanie,
- tvorivé riešenie medziludských vzťahov,
- príkladný kresťanský život ako aj svedectvo a komunikačné zručnosti.

Predmet náboženskej výchovy sa zameriava na:

- princípy náboženskej etiky,
- princípy pochopenia a tolerovania správania spoluobčanov a spolužiakov,
- hodnoty a etické normy súvisiace so životom, zdravím, rodinným životom, rodičovstvom, sexualitou, ekonomickým životom.

V predmete náboženská výchova pre stredné odborné školy sa budú sledovať a realizovať nasledovné cieľové zámery:

- umožniť žiakom po preopakovaní základných poznatkov náboženstva a na základe štruktúry cirkvi ak i jeho sviatosti na vyššom úrovni pomenovať a vysvetliť náboženské pojmy,
- rozvíjať a zdokonaľovať u žiakov náboženské postoje
- vysvetliť žiakom dôležité hodnoty a náboženské normy súvisiace so životom
- posilniť u žiakov rozvíjanie morálneho úsudku,
- vysvetliť žiakom súvislosti medzi hodnotami a normami pomocou zážitkových metód,
- prepájať osvojené správanie s každodenným životom.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- motivačný rozhovor
- frontálne vyučovanie
- skupinová práca
- výklad
- práca s časopisom, obrázkovým materiálom

Formy práce:

- vyučovacia hodina
- frontálne vyučovanie
- skupinová práca
- individuálna práca
- návšteva podujatí, besedy, prednášky
- praktické cvičenia s pedagogicko – psychologickým centrom
- elektronické vzdelávanie (e-learning)

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1. - 2.	M. Schmaus – Sviatosťi Sväté písmo – Starý a Nový zákon M. Schmaus – Cirkev M. Schmaus – Život milosti a milostiplná František Tondra – Morálna teológia I. II. Stanislav Vojtko – Novou cestou I. II. III. Daniel Dian a Viliam Judák –Každý deň so svätými I. II. Ľubomír Majtán – Kresťanská biotetika	Videotechnika Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa	Náboženská literatúra Videokazeta CD, DVD Dotazníky	Internet knižnica

Vzdelávací štandard

Učebné osnovy		
1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
Žiaci: <ul style="list-style-type: none"> • vedieť porovnávať etapy svetových a cirkevných dejín • pochopiť prínos kresťanstva pre ľudstvo • naučiť sa porovnávať iné názory so svojím a prehodnocujú ich 	<ul style="list-style-type: none"> • dejiny cirkvi, prínos cirkvi • sviatosti • zmysel života • viera a vede, pohľad na dejiny 	Pravda o človeku
<ul style="list-style-type: none"> • spoznávajú, že Boh je pôvodcom sveta a života • vysvetlia pôvod zla • charakterizujú pojem „vyvolený národ“ 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastný názor • Božie zjavenie • stvorenie sveta a človeka • pôvod zla 	Božie zjavenie a človek
<ul style="list-style-type: none"> • definujú pojem pokrok • oboznámia sa s konkrétnymi Ježišovými činmi 	<ul style="list-style-type: none"> • Ježiš Nazaretský • dôkazy • Ježišová božská moc • Ježišové postoje a obeta • Ježiš žije 	Ježiš Kristus v Novom zákone
<ul style="list-style-type: none"> • vedieť vysvetliť vznik a poslanie cirkvi 	<ul style="list-style-type: none"> • Matka Cirkvi 	Cirkev
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizujú kresťanský a nekresťanský pohľad na utrpenie, na smrť človeka 	<ul style="list-style-type: none"> • tajomstvo utrpenia • smrť • posmrtný život • Ježišov triumfálny návrat 	Estchatológia
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizujú pojmy: prítomnosť a večnosť 	<ul style="list-style-type: none"> • Turíce • večnosť začína dnes • komu veriť 	Život a poslanie veriaceho človeka

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- odovzdať a prijímať informácie v sociálnom styku pomocou znakových systémov
- vytvárať atmosféru dôvery
- vedieť dávať najavo, že informácie druhých potrebujeme k svojej práci
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- využívať média podľa hodnôt kresťanského života
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za svoj život ako aj za život iných ľudí a to od počatia až po prirodzenú smrť človeka.
- rozvíjať kresťanské hodnoty v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.
- vytvoriť správne úsudky voči iným a neodsudzovať ľudí, kolektív a okolie pola vonkajšieho vplyvu

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré ponuka kresťanská náuka a morálne hodnoty cirkvi
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu, samozrejme, aby sa neprotirečilo učeniu Cirkvi.
- posudzovať riešenia konkrétnych problémov z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,

Spôsobilosť byť dobrým hodnotným a hodnoverným kresťanom a občanom

- formulovať a prezentovať svoje postoje a hodnoty na hodinách náboženskej výchovy ako i v reálnom živote využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.
- preukázať zrelosť v hodnotách morálnych, ako aj spoločenských a kresťanských.
- Poukázať na zrelosť svedčiť v reálnom živote o Bohu a o hodnotách ponúkaných Cirkvou
- obstať v skúškach viery a mravov a hodnotným životom svedčiť o kresťanských hodnotách.

Názov predmetu	MATEMATIKA
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
druhý	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
tretí	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
štvrtý	2 hodiny týždenne, spolu 60 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Matematické vzdelávanie popri funkcii všeobecného vzdelania plní aj prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania i uplatnenie v praxi.

Všeobecným cieľom matematického vzdelávania je výchova premýšľajúceho človeka, ktorý bude vedieť matematiku používať v rôznych životných situáciách (v odbornej zložke vzdelávania, v osobnom živote, budúcom zamestnaní i ďalšom vzdelávaní).

Ciele vyučovaného predmetu

Cieľom matematiky na stredných školách je komplexne rozvíjať žiakovu osobnosť. Proces vzdelania smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- efektívne numericky počítať, používať a premieňať jednotky (dĺžky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, rýchlosti, meny a podobne),
- vyhodnotiť informácie kvantitatívneho charakteru získané z rôznych zdrojov – grafov, diagramov a tabuliek,
- používať matematiku vo svojom budúcom živote,
- správne používať matematickú symboliku, znázorňovať vzťahy,
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy),
- rozvíjať svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore, priestorovú predstavivosť,
- pracovať s návodmi a tvoriť ich,
- samostatne analyzovať texty úloh, a riešiť ich, odhadovať, hodnotiť a zdôvodňovať výsledky, vyhodnocovať rôzne spôsoby riešenia.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- Informačnoreceptívna - výklad
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Heuristická - rozhovor, riešenie úloh
- Problémové vyučovanie
- Diagnostické a klasifikačné – ústne skúšky, písomné skúšky, didaktické testy

Formy práce:

- Frontálna výučba
- Práca v skupinách
- Individuálna práca žiakov
- Práca s knihou
- Práca s PC
- Práca s interaktívnou tabuľou

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, .)
1 - 4.	<p>Calda, E.: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU, 1.časť, SPN, Bratislava, 1995</p> <p>Odvárko, O. a kol. Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU, 2. Časť, SPN, Bratislava, 1995</p> <p>Odvárko, O. Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 3. Časť SPN, Bratislava, 1985</p> <p>Huťka, V. a kol.: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 7.časť, SPN, Bratislava,</p> <p>Hecht, T. a kol.: Matematika pre 2.roč. gymnázií s SOŠ, Funkcie I OPI, Bratislava 2002</p> <p>Hecht, T. a kol.: Matematika pre 3.roč. gymnázií s SOŠ, Funkcie II OPI, Bratislava, 1999</p> <p>Hecht, T. a kol.: Matematika pre 3.roč. gymnázií s SOŠ, Analytická geometria 3, OPI, Bratislava 1999</p> <p>Hecht, T. a kol.: Matematika pre 4.roč. gymnázií a SOŠ -Zbierka úloh, OPI, Bratislava 2002</p> <p>Hecht, T. a kol.: Matematika pre 1.roč. gymnázií s SOŠ, Kombinatorika 4.z., OPI, Bratislava 2000</p> <p>Hecht, T. a kol.: Matematika pre 4.roč. gymnázií a SOŠ -Zbierka úloh, OPI, Bratislava 2002</p> <p>Božet, M. a kol.: Matematika pre 3.roč. gymnázií s SOŠ, Zbierka úloh, OPI, Bratislava 2001</p> <p>Jirásek, F. a kol.: Zbierka úloh z matematiky pre SOŠ a SOU, 1. a 2.časť, SPN, Bratislava 1986</p> <p>Burjanová Ľ., Viskupová, I.: Matematika strednej školy v testoch 1. a 2. č, EXAM</p>	<p>PC</p> <p>Tabuľa</p> <p>Dataprojektor</p> <p>Interaktívna tabuľa</p> <p>Hlasovacie zariadenie</p>	<p>Matematické tabuľky</p> <p>Kalkulátor</p> <p>Rysovacie pomôcky</p>	<p>Planéta vedomostí – edukačný portál</p> <p>Vlastné flipcharty – súbory vytvorené v programe ActiveInspire pre interaktívnu tabuľu</p> <p>Materiály (vlastné internetové stránky, prednášky, DÚ, testy a zadania) zverejnené na školskom e-learningovom portáli - moodle</p>

Vzdelávací štandard

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na (približný) výpočet číselných výrazov a hodnôt funkcií používať kalkulačku, • porovnať dve reálne čísla na úrovni presnosti kalkulačky (napr. výpočtom ich rozdielu), • využiť počítanie s mocninami 10 (súčin a podiel) pri rádovom odhade výsledku a pri premene jednotiek, • použiť základné počtové úkony, výpočty s percentami a odhad ich výsledku, trojčlenku, priamu a nepriamu úmernosť a pomer v konkrétnych situáciách (napr. odhadnúť príjem, spočítať výdavky, určiť výhodnejšiu cenu jedného tovaru a výhodnejšiu cenu celého nákupu, porovnávať príjmy a výdavky na základe výpisu z účtu, zistiť splatnosť faktúry, vypočítať penále pri nedodržaní termínu splatnosti, vyplniť číselné údaje vo formulári vyžadujúcom použitie nie veľkého počtu základných počtových operácií vypočítať odvody do poisťovni z príjmov, vypočítať jednotlivé typy daní, vypočítať úrok (mesačný, ročný) a pod.), • posúdiť správnosť tvrdení vychádzajúcich z percentuálnych údajov, • porozumieť princípu splácania pôžičky.	<ul style="list-style-type: none"> • Vypĺňanie formulárov s číselnými údajmi. • Elementárna finančná matematika (rozhodovanie o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenie, rôzne typy daní a ich výpočet, výpisy z účtov a faktúry, úrok, pôžička, umorená pôžička, splátky a umorovacia istina, lízing, hypotéka).	Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

<ul style="list-style-type: none"> • správne vnímať logické spojky v rôznych prostrediach, • pracovať s jednoduchými návodmi, odbornými textami a ukázkami nariadení vrátane posúdenia správnosti z nich odvodených tvrdení, • zovšeobecniť jednoduché tvrdenia, • svoje riešenie, resp. tvrdenie odôvodniť.	<ul style="list-style-type: none"> • Odlišnosti vyjadrovania v rôznych prostrediach (veda, legislatíva, bežný život).	Logika, dôvodenie, dôkazy
---	--	----------------------------------

Všeobecným cieľom matematického vzdelávania je výchova premýšľavého človeka, ktorý bude vedieť používať matematiku v rôznych životných situáciách (v odbornej zložke vzdelávania, v ďalšom štúdiu, v osobnom živote, budúcom zamestnaní, voľnom čase, a pod.).

Prvoradým cieľom vyučovania matematiky je získanie pozitívneho vzťahu k matematike. Zároveň by si mal absolvent SOŠ utvoriť obraz o matematike ako celku.

Nedeliteľným cieľom matematiky na stredných odborných školách (SOŠ) je poskytnúť žiakom vedomosti a zručnosti, ktoré sú potrebné pre úspešné zvládnutie odborných predmetov príslušného študijného odboru a pre výkon ich budúceho povolania.

Žiak má:

- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky
- pristupovať a argumentovať pri riešení problémov pomocou logického myslenia
- vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesných situáciách a používať pritom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
- osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh **z praxe**.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete matematika využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (grafy, diagram)
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.
- ovládať operácie pri práci s počítačom,

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu ich matematického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, meranie, experimentovanie, matematické prostriedky, grafické prostriedky a pod.),
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich matematickom vzdelávaní,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,

- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie daného matematického problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi
- používať osvojené metódy riešenia matematických problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie
- získavať informácie v priebehu ich matematického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky,
- vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné pri riešení danej úlohy alebo situácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich matematického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností.

Názov predmetu	BIOLÓGIA
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Predmet v nadväznosti na biológiu na základnej škole poskytuje žiakom kompetencie, ktoré im umožnia správne chápať a vysvetľovať prírodu ako celok a prírodné javy i procesy vo vzájomných súvislostiach. Podáva vedomosti o ľudskom tele, o fyziológii jednotlivých sústav so zameraním na zdravie aj prevenciu civilizačných ochorení. Poskytne žiakovi možnosť získania postojov a osobných rozhodnutí potrebných pre zachovanie svojho zdravia. Takisto sa zameriava aj na ekológiu a poskytuje žiakom komplexné vedomosti o vzťahu organizmu a prostredia, o vzťahoch organizmov navzájom a o procesoch prebiehajúcich v prírode. Zároveň žiaci získajú vedomosti o vplyve človeka na životné prostredie, o možnostiach, ako obmedziť negatívne pôsobenie človeka na prírodu, ako zachovať kvalitné životné prostredie v záujme zlepšenia zdravia. Oboznamuje žiakov s globálnymi ekologickými problémami. Formuje ekologické myslenie, cítenie a postoje žiakov, podieľa sa na tvorbe novej hierarchie hodnôt z aspektu trvalo udržateľného rozvoja.

Predmet plní úlohu všeobecnovzdelávacieho predmetu, ako aj úlohu prípravného predmetu pre odborné vzdelávanie.

Ciele predmetu

Žiaci

- získajú ucelenú predstavu o živej prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia všetkých zložiek,
- porozumejú prírodným javom, procesom a objektom vo vzájomných súvislostiach,
- právne interpretujú informácie o živej prírode,
- využijú osvojené postupy pre ovplyvňovanie svojho zdravia,
- identifikujú kľúčové pojmy,
- dokážu aplikovať vedomosti o zdraví a chorobe v osobnom živote,
- reálne posúdia dôsledky existujúcich vedeckých objavov,
- dokážu prezentovať výsledky svojej práce ústnou i písomnou formou,
- získajú ucelenú predstavu o vzťahoch organizmu a prostredia, o vzťahoch medzi organizmami navzájom,
- nadobudnú spôsobilosť realizácie projektov v oblasti ochrany životného prostredia a zdravia človeka.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- informačno-receptívne (výklad, ukážka)
- reprodukčné (riadený rozhovor)
- heuristické (rozhovor, riešenie úloh)

Formy práce:

- frontálna
- skupinová práca žiakov
- individuálna práca žiakov
- práca s knihou
- práca s interaktívnou tabuľ

Učebné zdroje

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1.	Dylevský I. Somatológia, Osveta 2003, Ušákova a kol. Biológia pre gymnáziá 1, SPN 2003, Ušákova a kol. Biológia pre gymnáziá 2, SPN 2004, Ušákova a kol. Biológia pre gymnáziá 3, SPN 2005, Ušákova a kol. Biológia pre gymnáziá 4, SPN 2005, Ušákova a kol. Biológia pre gymnáziá 5, SPN 2003, Ušákova a kol. Biológia pre gymnáziá 6, SPN 2005, Greserová D. Biológia a ekológia pre SPOŠ, Príroda 1994 Riman J. Ekológia pre gymnáziá, Litera Bratislava 1998	Tabuľa, Interaktívna tabuľa, počítač	Obrazový materiál	Internet, knižnica

Vzdelávací štandard

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnajú základné biologické objekty • vysvetlia základné biologické procesy • vysvetlia zákonitosti fungovania ľudského organizmu • zistia, čo sa odohráva v ľudskom tele pri aktívnom pohybe (namáhavej práci) • vyjadria schematicky vzťahy v hierarchickom princípe usporiadania organizmov <p>voľba výberu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznajú základné triedenie organizmov 	<ul style="list-style-type: none"> • biológia, organizmy, mikroorganizmy, huby, rastliny, živočíchy, človek • výživa, dýchanie, vylučovanie, rozmnožovanie, rast a vývin, dráždivosť, pohyb organizmov • hierarchický princíp usporiadania organizmov, bunka, pletivo, tkanivo, orgán, orgánová sústava, organizmus • voľba výberu: cukry, tuky, bielkoviny, vitamíny, nukleové 	Všeobecná biológia
<ul style="list-style-type: none"> • popíšu rastliny a živočíchy ako celok • vysvetlia význam základných látok tela organizmov • porovnajú vírusy a baktérie • porovnajú rastlinnú a živočíšnu bunku • porovnajú základné biologické procesy • zdôvodnia osmotické javy v rastlinnej a živočíšnej bunke • aplikujú zásady prevencie pred najrozšírejšími chorobami spôsobenými vírusmi a baktériami • popíšu príznaky bežných ochorení • zúčastnia sa na formovaní prostredia, ktoré podporuje zdravie • aktívne sa podieľajú na vytvorení správnych životných zručností a návykov 	<ul style="list-style-type: none"> • kyseliny, minerálne látky • hormóny • rastlinná, živočíšna bunka • osmotické javy • vírusy, baktérie • fotosyntéza, heterotrofia dýchanie • vylučovanie • rozmnožovanie • rozmnožovanie človeka • systém živej prírody • zdravá výživa, stravovacie návyky a zlozvyky 	Biológia

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú osvojené preventívne spôsoby rozhodovania a správania v súvislosti s poškodzovaním vlastného zdravia i zdravia ostatných • prispievajú k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov • správne interpretujú výsledky vyplývajúce z nesprávneho životného štýlu • správne reagujú pri bežných ochoreniach <p>voľba výberu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutujú o prevencii • analyzujú rizikové faktory ochorení • analyzujú násilie a závislosti z biologického hľadiska samostatne využívajú kompenzačné, relaxačné techniky a sociálne spôsobilosti k regenerácii organizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zdravý životný štýl, pohoda – pohodlie, voľný čas, odpočinok, relaxácia, regenerácia, režim dňa – biorytmus • psychoaktívne látky, závislosti • rodina, priatelia, škola • choroby spôsobené mikroorganizmami, choroby dýchacích ciest, tráviacej, obehovej sústavy • očkovanie, prevencia <p>voľba výberu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • preventívna prehliadka • rizikové faktory ochorení • choroby vylučovacej, nervovej sústavy, choroby žliaz s vnútorným vylučovaním 	<p>Človek a zdravie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetlia vzťahy organizmu a prostredia • abiotické faktory prostredia • vysvetlia biotické faktory prostredia • zistia, aké môžu byť vzťahy medzi populáciami • vysvetlia úlohu zelených rastlín a iných organizmov v ekosystéme, • zistia potravné vzťahy, obeh látok a tok energie v ekosystéme • poznajú druhy ekosystémov a rozšírenie ekosystémov a zásahy človeka do ekosystémov, • poznajú procesy a vzťahy v biosfére 	<ul style="list-style-type: none"> • organizmus, prostredie, nároky organizmu na prostredie • slnečné žiarenie, ovzdušie, voda , kolobeh vody, pôda, biotické a stopové prvky, • populácie, spoločenstvo, ekosystém, funkcie ekosystému, druhy ekosystémov, vzťahy v ekosystéme <p>voľba výberu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • biosféra, obeh látok a tok energie v biosfére 	<p>Základy ekológie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • prejavia pozitívny postoj k životnému prostrediu • uvedú príčiny globálnych problémov 	<ul style="list-style-type: none"> • životné prostredie, zložky životného prostredia 	<p>Človek a životné prostredie</p>

- analyzujú možnosti predchádzania znečisťovania životného prostredia
- analyzujú nebezpečenstvo činnosti človeka vo vzťahu k životnému prostrediu
- uvedú argumenty na potrebu ochrany prírody
- naplánujú a vyhodnotia projekt na riešenie environmentálnych problémov
- uvedú dôsledky globálnych problémov
- odôvodnia negatívne dôsledky narušenia prirodzenej rovnováhy ekosystému
- vyjadria svoj názor na nebezpečenstvá využitia nových technológií pre človeka, vo výrobe, v pestovaní rastlín a chove zvierat
- diskutujú o vzťahoch medzi organizmami a prostredím
- diskutujú o etických otázkach v súvislosti s využitím modernej genetiky

- znečistenie životného prostredia
- globálne problémy
- človek a životné prostredie
- ochrana prírody
- voľba výberu:
- pohoda prostredia
- obnoviteľné zdroje energie
- odpady
- ekológia, ekosystémy
- biotechnológie, genetické inžinierstvo, geneticky modifikované organizmy a potraviny, etika

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vyučovaci predmet biológia sa podieľa na utváraní nasledovných kompetencií:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- podať popis konkrétneho javu, veci, alebo činnosti,
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru,

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty
- prijímať a zodpovedne plniť dané úlohy,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu a uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu
- rozvíjať prácu v tíme,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznať charakter problému a navrhovať riešenia,
- vybrať vhodné postupy na realizáciu riešenia problému,
- spolupracovať pri riešení problému s inými spolužiakmi,
- rozoznávať problémy v priebehu vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- vyhľadávať vhodné informačné zdroje,
- evidovať a uchovávať informácie tak, aby bolo možné ich použiť v ďalšej práci.
- získavať informácie v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, evidovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,

- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný,
- kriticky vyhodnocovať informácie kvantitatívneho charakteru získané z rôznych zdrojov – grafov, diagramov, tabuliek,
- orientovať sa v aplikačných softvéroch využívaných v praxi,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre prácu s aplikačnými programami.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- konať zodpovedne, samostatne nielen vo vlastnom, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k trvale udržateľnému rozvoju a životu,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi.

Názov predmetu	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
druhý	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
tretí	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
štvrtý	2 hodiny týždenne, spolu 60 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Predmet telesná a športová výchova vytvára priestor na uvedenie si potreby celoživotnej starostlivosti žiakov o svoje zdravie, na získanie teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu prostredníctvom športových aktivít. Poskytuje základné informácie o biologických, telesných, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiaci získajú kompetencie, ktoré súvisia s poznaním a starostlivosťou o vlastné telo, pohybový rozvoj, zdatnosť a zdravie, ktoré určujú kvalitu budúceho života v dospelosti. Osvoja si postupy ochrany a upevnenia zdravia, princípy prevencie civilizačných ochorení, metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti, v prípade žiakov so zdravotným oslabením alebo zdravotným postihnutím princípy úpravy zdravotných porúch. Získajú spôsobilosti v zdravotne a výkonnostne orientovaných cvičeniach a činnostiach z viacerých druhov športových disciplín podľa voľby výberu. Sú vedení k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasť svojho komplexného rozvoja, na zorientovanie sa vo výbere pohybu pri vyskytujúcich sa zdravotných poruchách a ich prevencii, k poznaniu kompenzačných a regeneračných aktivít vo vzťahu k svojej budúcej profesii a k ich uplatneniu v režime dňa.

Ciele predmetu

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo a zdravým životným štýlom,
- naplánujú spôsoby rozvoja jednotlivých pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti a dokážu ich aj realizovať,
- zlepšia svoju pohybovú a psychickú zdatnosť,
- porozumejú pozitívnemu pôsobeniu špecifických pohybových činností ako možnej prevencie civilizačných chorôb,
- zorganizujú svoj pohybový režim na základe zhodnotenia svojich pohybových možností,
- aplikujú pravidlá vybraných športových disciplín pri športovej činnosti,
- využijú vedomosti z oblasti prevencie a ochrany zdravia v bežnom živote.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- informačno-receptívne (výklad, ukážka, slovná inštrukcia)
- praktické cvičenia
- diagnostické (testovanie motorických schopností)

Formy práce:

- hromadné
- skupinové
- individuálne
- kruhové cvičenia na stanovištiach
- doplnkové cvičenia

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1. - 4.	<p>Alter M.: Strečing, Grada, 1999</p> <p>Bursová M.: Kompenzační cvičení, Grada 2005,</p> <p>Bydžovský J.: První pomoc, Grada 2001,</p> <p>Clarková N.: Sportovní výživa, Grada 2000,</p> <p>Craig C.: Pilates na míči Pragma 2001,</p> <p>Čechovská I. Mileri T.: Plavání, Grada 2001,</p> <p>Jarkovská H, Jarkovská M.: Posilování s vlastním telem, Grada 2005,</p> <p>Kaplan O.: Volejbal, Grada 1999,</p> <p>Kemmler J.: Lyžování, Slovo 1996,</p> <p>Macáková M.: Aerobik, Grada 2001,</p> <p>Osten P.: Osobní tréner, Grada 2005,</p> <p>Polášek M. Joga, Šport 1990,</p> <p>Velenský M. Kargel J. Basketbal, Grada 1999,</p>	<p>DVD- prehrávač,</p> <p>CD- prehrávač,</p> <p>televízor,</p> <p>dataprojektor,</p> <p>notebook,</p>	<p>Podložky na cvičenie,</p> <p>fitlopty, overbaly,</p> <p>švihadlá, záťažové pásy, malé činky,</p> <p>žinenky, odrazový mostík, lavičky, stopky,</p> <p>nadľahčovacie pomôcky, stolno-tenisový stôl, sieť,</p> <p>raketky, loptičky,</p> <p>bedmintonové rakety,</p> <p>košíky, florbalové hokejky, loptičky, bránky,</p> <p>lopty basketbalové,</p> <p>volejbalové, futbalové, futsálové, lyžiarska výstroj, korčule,</p> <p>prostriedky prvej pomoci</p>	<p>Internet,</p> <p>knižnica</p>

Vzdelávací štandard

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňujú pravidlá hygieny • diskutujú o problematike pohybu vo vzťahu k zdraviu a navrhujú riešenia • využijú osvojené relaxačné cvičenia k vlastnej regenerácii a prekonávaniu únavy 	<p>zdravie, zdravotné návyky, hygiena, cvičenia na správne držanie tela</p> <p>voľba výberu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cvičenia – relaxačné, dýchacie, špecifické na jednotlivé poruchy zdravia, na držanie tela 	Zdravie a jeho poruchy
<ul style="list-style-type: none"> • identifikujú základné atribúty zdravého životného štýlu • poznajú výživovú hodnotu bežných potravín • aplikujú zdravotne orientované cvičenia • vytvoria vlastný pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu 	<p>zdravý životný štýl, energetická hodnota potravín, stravovací režim, jogging, pohybové hry, pilates,</p>	Zdravý životný štýl
<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe • zvládnu vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi • porovnávajú svoje pohybové výkony s predchádzajúcimi výsledkami • zlepšia svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť 	<p>silové, vytrvalostné, rýchlostné a koordinačné (rytmické, reakčné, rovnováhové, priestorovo-orientačné) schopnosti, motorické testy, pohybová výkonnosť</p> <p>voľba výberu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostriedky atletiky • posilňovacie cvičenia s vlastným telom 	Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť
<ul style="list-style-type: none"> • požívajú správnu odbornú terminológiu, symboly a neverbálne gestá • uplatňujú pravidlá vybraných športov • konajú v športovej činnosti v duchu fair-play • zvládnu individuálny zápas so súperom • aplikujú v hre pravidlá dvoch športových hier • demonštrujú základné zručnosti zvolených pohybových a športových hier 	<p>herná činnosť jednotlivca, herné kombinácie, herná zručnosť, hra, pohybová hra, športová hra, individuálny výkon, kolektívny výkon, súťaž, zápas, fair-play, taktika, technika, psychická príprava, súper, herné náčinie.</p>	Športové činnosti pohybového režimu

<ul style="list-style-type: none"> • požívajú správnu odbornú terminológiu, symboly a neverbálne gestá • uplatňujú pravidlá vybraných športov • konajú v športovej činnosti v duchu fair-play • zvládnu individuálny zápas so súperom • aplikujú v hre pravidlá dvoch športových hier • demonštrujú základné zručnosti zvolených pohybových a športových hier • aplikujú komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry • rozhodujú hru, súťaže • vykonajú ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia 	<p>herná činnosť jednotlivca, herné kombinácie, herná zručnosť, hra, pohybová hra, športová hra, individuálny výkon, kolektívny výkon, súťaž, zápas, fair-play, taktika, technika, psychická príprava, súper, herné náčinie.</p>	<p>Športové činnosti pohybového režimu</p>
---	--	--

Špecifickým cieľom predmetu je, aby žiaci:

- porozumeli zdraviu ako subjektívnej a objektívnej hodnotovej kategórii, prebrali zodpovednosť za svoje zdravie;
- vedeli hodnotovo rozlišovať základné determinanty zdravia, pohybovej gramotnosti jednotlivca;
- osvojili si vedomosti a zručnosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo, s aktívnym pohybovým režimom, s osobným športovým výkonom, zdravým životným štýlom a zdravím;
- vedeli aplikovať a napláňovať si spôsoby rozvoja pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti;
- porozumeli pozitívnemu pôsobeniu špecifických pohybových činností pri zdravotných poruchách a zdravotných oslabeniach, pri prevencii proti rozvoju civilizačných ochorení;
- boli schopní zhodnotiť svoje pohybové možnosti, zorganizovať si svoj pohybový režim a zapojiť sa do spoluorganizovania športovej činnosti pre iných;
- rozumeli vybraným športovým disciplínam, vzdelávacej, výchovnej, socializačnej a regeneračnej funkcii športových činností;
- osvojili si poznanie, že prevencia je hlavný nástroj ochrany zdravia a získali zručnosti poskytnutia prvej pomoci;
- racionálne jednali pri prekonávaní prekážok v situáciách osobného a verejného ohrozenia;

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

V predmete telesná a športová výchova využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- mať základné sociálne návyky potrebné pre styk s ľuďmi
- aplikovať získané poznatky v každodennom živote
- prepisovať aktívne postoje k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju a pohybovú aktivitu spájať s upevňovaním zdravia
- uvedomovať si význam telesného a pohybového zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu
- ovládať a dodržiavať zásady prvej pomoci, zabrániť úrazu, pri športe uplatňovať poznatky z ochrany a tvorby životného prostredia

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- významne sa podieľať na stanovení krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebapoznanie, sebadôveru
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu
- prijímať a zodpovedne plniť dané úlohy
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom

Spôsobilosti byť demokratickým občanom

- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácii
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania

Názov predmetu	EKONOMIKA A MAKROEKONÓMIA
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
druhý	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
tretí	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
štvrtý	2 hodiny týždenne, spolu 60 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Odborný predmet Ekonomika a makroekonómia je základným odborným predmetom v sústave odborných predmetov. Obsahuje ekonomické pojmy, kategórie, javy, procesy a vzťahy medzi nimi, ktorých zvládnutie je predpokladom štúdia všetkých ostatných odborných povinných a voliteľných predmetov a ktoré vytvárajú základ ekonomického vzdelania žiakov.

Obsah vzdelávania vedie žiakov k tomu, aby porozumeli základným vzťahom v trhovej ekonomike. Učivo zahŕňa podstatu a štruktúru národného hospodárstva, reprodukčný proces, riadenie národného hospodárstva. Žiaci sa učia porozumieť základným makroekonomickým ukazovateľom. Oboznamujú sa s princípmi vnútorného a zahraničného obchodu, cestovného ruchu, platobného styku, s nástrojmi a princípmi fungovania finančného trhu.

Vybrané tematické celky zahŕňajú učivo o základných podnikových činnostiach (výrobná činnosť, zásobovanie, investičná činnosť, personálna činnosť, odbytová činnosť - marketing, riadiaca činnosť - manažment), učivo o majetku podniku, financovaní a hospodárení podniku. Žiaci získavajú základné vedomosti o právnej úprave pracovnoprávných vzťahov, o právnych formách podnikania, poisťovníctve a o daňovej sústave. Žiaci sa učia porozumieť ekonomickej podstate miezd, daní, zdravotného a sociálneho poistenia. Obsah vzdelávania učí žiakov porozumeniu organizácii práce na pracovisku.

Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- získajú základné vedomosti z mikro a makroekonómie,
- osvoja si odborné ekonomické pojmy,
- získajú základné poznatky o právnych predpisoch a o ich praktickom uplatnení, o používaní správnych administratívnych, marketingových, manažérskych, technologických a podnikateľských postupoch,
- získajú spôsobilosť hodnotiť a pochopiť ekonomické javy, procesy a vzťahy v trhovej ekonomike, myslieť a konať ekonomicky a ekologicky,
- rozvinú si komplex kompetencií v oblasti podnikových činností a pracovnoprávných vzťahov,
- získajú zručnosti v používaní správnych výpočtových postupov pri riešení jednoduchých aj zložitejších ekonomických úloh,
- si rozvinú schopnosti riešiť problémové úlohy a pracovať v tíme,
- si prehĺbia vyjadrovacie schopnosti, schopnosti argumentovať, viesť otvorenú a konštruktívnu diskusiu k rôznym ekonomickým témam, predkladať progresívne návrhy, pozorne počúvať iných, ako aj zaujať postoj k dianiu v rôznych ekonomikách.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- motivačné – rozprávanie, rozhovor
- expozičné – vysvetľovanie, diskusia, práca s knihou, problémové vyučovanie, ekonomické hry, prípadové štúdie
- fixačné – ústne opakovanie, m. otázok a odpovedí, písomné opakovanie, riešenie príkladov, domáca úloha

- diagnostické a klasifikačné – ústne skúšky, písomné skúšky, didaktické testy.

Formy práce:

- vyučovacia hodina
- exkurzia
- beseda
- prednáška

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1.	Ing. Darina Orbánová, PhD., Ing. Ľudmila Velichová, PhD,: Podniková ekonomika 1, SPN, Bratislava 2009	PC, projektor, interaktívna tabuľa, tlačiareň	Učebnice, prezentácie PPT, predvádzacie zošity ActivInspire, interné učebné texty, tlačivá	Internet, tlač, zákony
2.	Ing. Darina Orbánová, PhD., Ing. Ľudmila Velichová, PhD,: Podniková ekonomika 2, SPN, Bratislava 2008	PC, projektor, interaktívna tabuľa, tlačiareň	Učebnice, prezentácie PPT, predvádzacie zošity ActivInspire, interné učebné texty, tlačivá	Internet, tlač, zákony
3.	Ing. Darina Orbánová, PhD., Ing. Ľudmila Velichová, PhD,: Podniková ekonomika 3, SPN, Bratislava 2009	PC, projektor, interaktívna tabuľa, tlačiareň	Učebnice, prezentácie PPT, predvádzacie zošity ActivInspire, interné učebné texty, tlačivá	Internet, tlač, zákony
4.	Ing. Darina Orbánová, PhD., Ing. Ľudmila Velichová, PhD,: Podniková ekonomika 4, SPN, Bratislava 2011	PC, projektor, interaktívna tabuľa, tlačiareň	Učebnice, prezentácie PPT, predvádzacie zošity ActivInspire, interné učebné texty, tlačivá	Internet, tlač, zákony

Vzdelávací štandard

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizujú základné ekonomické pojmy - vysvetlia vzťahy medzi základnými hospodárskymi jednotkami - popíšu vznik a vývoj peňazí 	<ul style="list-style-type: none"> • ekonómia • ekonomika • potreby • statky a služby • výrobné faktory • hospodárstvo • hospodársky kolobeh • deľba práce • peniaze 	Základné ekonomické pojmy a kategórie
<ul style="list-style-type: none"> - uvedú rôzne druhy trhu - porovnajú rôzne typy ekonomík - odvodí základné ekonomické otázky - vysvetlia fungovanie trhového mechanizmu - opíšu vybrané druhy konkurencie 	<ul style="list-style-type: none"> • trh • typy ekonomík • základné ekonomické otázky • trhové subjekty • trhový mechanizmus • dopyt • ponuka • trhovú cenu • konkurencia 	Trh a trhový mechanizmus
<ul style="list-style-type: none"> - vysvetlia kľúčové pojmy z národného hospodárstva - charakterizujú štruktúru NH podľa vybraných kritérií - porovnajú fázy reprodukčného procesu - špecifikujú ukazovatele výkonnosti hospodárstva - zovšeobecnia podstatu nezamestnanosti a inflácie 	<ul style="list-style-type: none"> • národné hospodárstvo • štruktúra NH • reprodukčný proces • výkonnosť hospodárstva • nezamestnanosť • inflácia 	Národné hospodárstvo

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizujú typy podnikov podľa vybraných kritérií - určia základné fázy podnikového transformačného procesu - špecifikujú dlhodobý a krátkodobý majetok podniku - rozlíšia jednotlivé druhy práce a mzdy - vypočítajú čistú mzdu zamestnanca - vysvetlia podstatu jednotlivých podnikových činností 	<ul style="list-style-type: none"> • podnik • podnikový transformačný proces • majetok podniku • práca a pracovná sila • mzda • investovanie • zásobovanie • personálna činnosť • výroba • odbytová činnosť • financovanie podniku • riadenie podniku 	<p>Podnik a jeho činnosť</p>
<ul style="list-style-type: none"> - podrobne charakterizujú dlhodobý majetok - sa správne orientujú v jednotlivých druhoch dlhodobého majetku - využívajú teoretické poznatky o druhoch dlhodobého majetku pri riešení praktických príkladov 	<ul style="list-style-type: none"> • dlhodobý majetok • obstarávanie DM • oceňovanie DM • odpisovanie DM • vyradenie DM - obnova DM 	<p>Dlhodobý majetok</p>
<ul style="list-style-type: none"> - špecifikujú ciele podniku - vymedzia pojmy platobná schopnosť a efektívnosť - rozčlenia náklady a výnosy - vypočítajú výsledok hospodárenia podniku 	<ul style="list-style-type: none"> • ciele podniku • platobná schopnosť • efektívnosť • náklady • výnosy • výsledok hospodárenia 	<p>Ekonomická stránka činnosti podniku</p>
<ul style="list-style-type: none"> - definujú základné pojmy z oblasti podnikania - sa oboznámia s právnymi normami v oblasti podnikania - vypracujú podnikateľský zámer - vysvetlia postup pri založení živnosti - charakterizujú jednotlivé právne formy podnikania - odvodí výhody a nevýhody jednotlivých právnych foriem 	<ul style="list-style-type: none"> • podnikanie • podnikateľ • fyzická osoba • právnická osoba • podnikateľský zámer • podnikateľský rozpočet • obchodné meno • obchodný register 	<p>Podnik a podnikanie</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • zastúpenie • založenie a vznik podniku • zrušenie a zánik podniku • živnosti • obchodné spoločnosti • družstvá • osobitné formy podnikania 	
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí podstatu platobného styku - vysvetlí jednotlivé druhy platobného styku - popíše nástroje platobného styku - uvedú výhody a nevýhody jednotlivých druhov platobného styku 	<ul style="list-style-type: none"> • platobný styk • hotovostný PS • bezhotovostný PS • prevodné príkazy • zmenka • platobná karta • kombinovaný PS • elektronický PS • 	Tuzemský platobný styk

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

V predmete podniková ekonomika využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

- vyjadriť a formulovať vlastný názor
- správne vyhodnocovať získané informácie
- správne interpretovať fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky
- sprostredkovať výsledky svojej činnosti vhodným spôsobom.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty
- rozvíjať schopnosť pracovať v tíme
- prijímať a plniť zodpovedne stanovené úlohy
- objektívne hodnotiť prácu – vlastnú i prácu iných.

Schopnosti tvorivo riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu
- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému
- korigovať nesprávne riešenia problému.

Podnikateľské spôsobilosti

- pochopiť podstatu a princípy podnikania
- chápať základné právne, ekonomické, administratívne, osobnostné a etické aspekty podnikania
- orientovať sa v štatistických údajoch a vedieť ich využívať vo vlastnom podnikaní
- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovnoprávných vzťahov

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky
- vedieť interpretovať výsledky svojej činnosti pomocou IKT.

Názov predmetu	ÚČTOVNÍCTVO A DANE
Ročník	Časový rozsah výučby
druhý	4 hodiny týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín
tretí	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
štvrtý	2 hodiny týždenne, spolu 60 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Odborný predmet účtovníctvo je základným odborným predmetom v sústave odborných predmetov. Obsahuje ekonomické pojmy, kategórie, javy, procesy a vzťahy medzi nimi, ktorých zvládnutie je predpokladom štúdia všetkých ostatných odborných povinných a voliteľných predmetov a ktoré vytvárajú základ ekonomického vzdelania žiakov.

Obsah vzdelávania vedie žiakov k tomu, aby porozumeli základným vzťahom v trhovej ekonomike, aby vedeli jednotlivé vzťahy účtovnícky zapísať. Žiaci získavajú vedomosti o jednotlivých dokladoch, o majetku spoločnosti, jej zdrojoch krytia, zakladanie a vznik rôznych spoločností, zostavovanie kalkulácií a zistenie výsledku hospodárenia danej spoločnosti. Zostavujú analýzu zo zisteného výsledku hospodárenia.

Žiaci sa učia porozumieť ekonomickej podstate miezd, daní, zdravotného a sociálneho poistenia. Obsah vzdelávania učí žiakov porozumeniu vedenia účtovníctva na pracovisku. Žiaci získajú vedomosti o druhoch škôd a o možnostiach predchádzania škodám, o zodpovednosti zamestnanca a zodpovednosti zamestnávateľa.

Súčasťou metód vyučovania účtovníctva je aj zabezpečenie názornosti a priblíženia sa praxi, preto budeme pracovať s originálmi tlačív, formulárov, príslušných predpisov a právnych noriem a zákonov. Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu prepojenie praktického a teoretického poznávania.

Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- získajú vedomosti a zručnosti z oblasti podvojného účtovníctva
- získajú vedomosti a zručnosti z oblasti jednoduchého účtovníctva
- osvoja si odborné ekonomické pojmy a kategórie
- získajú základné poznatky o daňových a iných právnych predpisoch
- rozvíjajú logické myslenie pri súvzťažných operáciách z konkrétnych prípadov z praxe
- zvládnu metodiku a postupy účtovania
- získajú spôsobilosť analyzovať finančnú situáciu účtovnej jednotky na základe podkladov z účtovníctva
- rozvíjajú schopnosti riešiť problémové úlohy

Stratégie vyučovania

Metódy:

- motivačné – rozprávanie, rozhovor
- expozičné – vysvetľovanie, práca s knihou, problémové vyučovanie,
- fixačné – ústne opakovanie, písomné opakovanie, riešenie príkladov, domáca úloha
- diagnostické a klasifikačné – ústne skúšky, písomné skúšky

Formy práce:

- vyučovacia hodina
- prednáška

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
2.	R. Šlosár, A. Šlosárová, Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akadémií, edícia Ekonomia, 2012 R. Šlosár, A. Šlosárová, Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akadémií, edícia Ekonomia, 2012(pracovná časť)	Tabuľa Dataprojektor PC	Zákon o účtovníctve Kalkulačka Rámcová účtovná osnova	Internet odborná knižnica odborný časopis
3.	R. Šlosár, A. Spitzová, O. Ďuricová: Účtovníctvo pre 3. ročník obchodných akadémií, IuraEdition, 2012 R. Šlosár, A. Spitzová, O. Ďuricová: Účtovníctvo pre 3. ročník obchodných akadémií, IuraEdition, 2012(pracovná časť)			
4.	R. Šlosár - A. Spitzová – Oľga Ďuricová, Dagmar Boušková – Anna Majtánová Účtovníctvo pre 4. ročník obchodných akadémií, edícia Ekonomia, 2004(pracovná časť) A. Bedleková, Z. Smoleňová, B. Majchlerová, D. Sabaková, Praktické príklady z účtovníctva			

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

V predmete účtovníctvo využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

- správne vyhodnocovať získané informácie
- sprostredkovať výsledky svojej činnosti vhodným spôsobom

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty
- rozvíjať schopnosť pracovať v tíme
- prijímať a plniť zodpovedne stanovené úlohy
- vedieť objektívne hodnotiť prácu – vlastnú i prácu iných
- vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania zamestnancov

Podnikateľské spôsobilosti

- orientovať sa v štatistických údajoch a vedieť ich využívať
- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovnoprávných vzťahov
- samostatne plánovať finančné prostriedky vzhľadom na potreby a ciele podnikania

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky,
- vedieť interpretovať výsledky svojej činnosti pomocou IKT.

Názov predmetu	SVET PRÁCE
Ročník	Časový rozsah výučby
štvrtý	1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Predmet úvod do sveta práce poskytne žiakom základné vedomosti o formách a nástrojoch politiky zamestnanosti a trhu práce. Obsah učiva vedie žiaka k osvojeniu základných pojmov pracovného práva a k porozumeniu pracovnoprávnym vzťahom. Vzdelávanie pripravuje žiaka pre svet práce z hľadiska domácich, európskych i mimoeurópskych možností. Učivo sa zameriava na rozvoj schopnosti žiaka v oblasti osobného manažmentu.

Žiaci sa oboznámia so základnými problémami pracovnoprávnym vzťahom a zákonníkom práce, rôznymi spôsobmi a zásadami pri hľadaní zamestnania, naučia sa písať profesijný, štruktúrovaný životopis, žiadosť o prijatie do zamestnania, správne sa prezentovať u perspektívneho zamestnávateľa.

Súčasťou predmetu sú praktické cvičenia, spolupráca s úradom práce a návšteva pedagogicko-psychologickej poradne.

Ciele predmetu

Žiaci

- naučia sa pracovať zákonníkom práce a vysvetliť základné pojmy pracovného práva,
- získajú vedomosti o základných povinnostiach zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru
- porozumejú základným atribútom trhu práce
- naučia sa, ako sa uchádzať o zamestnanie,
- získajú vedomosti o ponuke a dopyte po pracovných miestach,
- získajú zručnosť pri pripravovaní osobných písomností na prijímací pohovor,
- prehlbujú si dobrú vyjadrovaciu schopnosť, získajú vedomosti ako správne sa prezentovať a komunikovať na prijímacích pohovoroch.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- reproduktívna – riadený rozhovor
- heuristická – rozhovor, riešenie úloh
- fixačné metódy

Formy práce:

- skupinová a individuálna práca žiakov
- práca s knihou
- práca s PC

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
4.	PhDr. Marta Hargašová CSc. a kol. Úvod do sveta práce SNP Bratislava, 2006	PC Interaktívna tabuľa Internet Dataprojektor Tabuľa	Prezentácia Učebnica	Internet Knižnica

Vzdelávací štandard

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajú základnú legislatívu v oblasti pracovného práva • charakterizujú individuálne a kolektívne práva zamestnancov • popíšu význam sociálneho partnerstva 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovnoprávne vzťahy • individuálne a kolektívne práva • sociálne partnerstvo 	Pracovné právo
<ul style="list-style-type: none"> • spoznajú náležitosti pracovných zmlúv • porovnajú druhy pracovných pomerov • rozoznajú formy miezd • vypočítajú mzdu zamestnanca • charakterizujú práva a povinnosti pri BOZP zamestnanca ako aj zamestnávateľa 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovná zmluva • pracovný čas a čas odpočinku • odmena za prácu • prekážka v práci • bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci 	Pracovný pomer
<ul style="list-style-type: none"> • spoznajú základné práva – právo na zamestnanie • charakterizujú možnosti rekvalifikácie 	<ul style="list-style-type: none"> • zamestnanie • rekvalifikácia 	Zamestnanosť
<ul style="list-style-type: none"> • vypočítajú mieru nezamestnanosti • charakterizujú príčinu nezamestnanosti • vysvetlia pojem – inflácia 	<ul style="list-style-type: none"> • nezamestnanosť • dávky v nezamestnanosti • inflácia 	Nezamestnanosť a inflácia
<ul style="list-style-type: none"> • spoznajú situáciu na základe získaných informácií na trhu práce • vyhľadávajú možnosti zamestnania v našom regióne 	<ul style="list-style-type: none"> • trh práce • ponuka práce na slovenskom a zahraničnom trhu 	Svet práce a trh práce
<ul style="list-style-type: none"> • vypracujú osobnú prípravu na prijímací pohovor • napíšu žiadosť o prijatie do zamestnania, životopis, motivačný list • simulujú prijímací pohovor a konkurz 	<ul style="list-style-type: none"> • písomné materiály uchádzača o zamestnanie • prijímací pohovor • konkurz 	Ako sa uchádzať o zamestnanie

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Vo vyučovacom predmete svet práce využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

- zrozumiteľne vyjadrovať a logicky zdôvodňovať svoje názory,
- orientovať sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,

Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu i za prácu ostatných

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

- určovať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ich
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

Podnikateľské spôsobilosti

- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovnoprávných vzťahov
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedome a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,

Spôsobilosť využívať informačné technológie

- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovanom predmete administratíva a korešpondencia využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- aktívne využívať IKT v organizačnej, riadiacej práci a pri vedení rôznej agendy,
- komunikovať prostredníctvom informačných a komunikačných technológií,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich ekonomického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverenú veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

Názov predmetu	SPOLOČENSKÁ KOMUNIKÁCIA
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
druhý	1 hodina týždenne spolu 33 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Cieľom komunikácie je získať komunikačné zručnosti nielen v osobnom, ale najmä v profesionálnom živote žiaka. Predmet je previazaný na vedomosti získané v iných predmetoch ako napríklad etika, náuka o spoločnosti, personalistika atď. Obsahuje psychologické a sociologické pojmy, ktorých ovládanie prispieva ku komunikačnej zdatnosti, osvojeniu si základných návykov správania sa, vystupovania pri najrôznejších spoločenských a pracovných aktivitách.

Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- nadobudnú spôsobilosti verbálnej a neverbálnej komunikácie
- osvoja si komunikačné prostriedky, techniky a bariéry spoločenskej komunikácie, komunikácie na pracovisku
- získajú základné vedomosti z psychológie osobnosti a spoločenskej komunikácie, čo im umožní lepšie pochopiť a predvídať konanie a správanie sa ľudí
- využijú efektívnu rečnícku techniku
- osvoja si efektívne spôsoby riadenia písomnej a modernej elektronickej komunikácie
- nadobudnú zručnosti riešiť stresové a konfliktné situácie v osobnom i pracovnom živote kultivovaným spôsobom
- osvoja si základné pravidlá pri budovaní profesionálnej kariéry
- vedia vystupovať v súlade so zásadami spoločenského styku
- osvoja si zručnosti a návyky z oblasti prípravy na pracovné stretnutia s obchodnými partnermi.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- motivačné – rozprávanie, rozhovor, didaktické hry
- expozičné – vysvetľovanie, diskusia, problémové vyučovanie, prípadové štúdie, inscenačné metódy
- fixačné – ústne opakovanie, písomné opakovanie, domáca úloha
- diagnostické a klasifikačné – ústne skúšky, písomné skúšky, didaktické testy.

Formy práce:

- vyučovacia hodina, prednáška,
- frontálna výučba, skupinová práca žiakov, individuálna práca žiakov, rétorický výcvik, nácvik sociálnych zručností
- motivačné aktivity

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1.	Hartmannova, E. – Petrufová, M.: Spoločenská komunikácia. Bratislava: SPN, 2005 Ječný, D. – Štefanovič, J. : Spoločenský styk. Bratislava: SPN, 1997 Viera Hybenová: Poradenstvo prevencia a základ úspechu v hľadaní zamestnania 2004 Dalecarnegie: Ako komunikovať pri obchodnom jednaní 1995 Praha Kultúra osobného prejavu Bratislava SPN 1992 GeorgIncke : Tipy a triky o spoločnom správaní Emília Malá a kolektív: Kultúra v každodennom živote	tabuľa, PC, projektor,	Videokazety DVD-ROM Dotazníky Referáty časopisy, interné učebné texty	Internet knižnica tlač

Vzdelávací štandard

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
Žiaci: <ul style="list-style-type: none"> - charakterizujú osobnosť - usporiadajú vlastnosti osobnosti - rozpoznávajú typy osobnosti - zostavia svoje silné a slabé stránky 	<ul style="list-style-type: none"> • osobnosť • vlastnosti osobnosti • typy osobnosti • silné a slabé stránky osobnosti 	Osobnosť
<ul style="list-style-type: none"> - identifikujú stres a jeho príčiny - dokážu sa vyrovať so stresom - poznajú základné etické pravidlá - ovládajú zásady spoločenského vystupovania - vedia sa starať o svoj zovňajšok - ovládajú základné pravidlá rétoriky - vedia pripraviť jazykový prejav - dokážu predniesť jazykový prejav 	<ul style="list-style-type: none"> • stres • riešenia stresových situácií • spoločenská etika • spoločenské vystupovanie • starostlivosť o zovňajšok • rétorika • prejav 	Jednotlivec a komunikácia
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú spôsoby komunikácie - dokážu adekvátne komunikovať s inými - ukážu spôsoby neverbálnej komunikácie - osvoja si prostriedky verbálnej komunikácie 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikácia • spôsoby komunikácie • komunikácia na pracovisku • verbálna komunikácia • neverbálna komunikácia 	Spoločenský kontakt
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznávajú správanie ľudí - identifikujú faktory konfliktov - vedia prijímať kompromisy - dokážu riešiť konflikty 	<ul style="list-style-type: none"> • konflikt • vznik konfliktov • rozdelenie konfliktov • spôsoby riešenia konfliktov • stratégie riešenia konfliktov 	Konflikty – riešenie konfliktov
<ul style="list-style-type: none"> - poznajú význam vzdelania pre úspešnú kariéru - uplatňujú komunikatívnosť a tvorivosť v praktickom živote - vedia reagovať na pracovné a spoločenské situácie 	<ul style="list-style-type: none"> • kariéra • vzdelanie • prax v odbore 	Cesty k úspešnej kariére

<ul style="list-style-type: none"> - nadobudnú správne životné postoje - ovládajú pravidlá budovania kariéry - dokážu hľadať pracovné miesto - zvládnu prípravu na výberové konanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zlozvyky neúspešných • pracovné miesto • pohovor do zamestnania • plán osobného vývoja 	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú základné zručnosti pri stolovaní - charakterizujú zvyklosti malého pohostenia - zorganizujú spoločenskú udalosť - analyzujú prípravu rôznych druhov podujatí 	<ul style="list-style-type: none"> • hosť • prestieranie • stolovanie • starostlivosť o hostí pri rôznych druhoch podujatí 	Starostlivosť o hostí

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete komunikácia využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- mať spôsobilosť vyjadrovať sa ústne a primerane situácii
- zrozumiteľne vyjadrovať a logicky zdôvodňovať svoje názory,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- vedieť dávať najavo, že informácie druhých potrebujeme k svojej práci
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- využívať sebaznájanie, sebakontrolu a sebareguláciu
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém,
- využívať tvorivé metodológie riešenia problémových situácií
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenia konkrétnych problémov z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- mať schopnosť myslieť nezávisle, nezaujato, byť otvorený novým myšlienkam,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- formulovať a prezentovať svoje postoje na hodinách komunikácie ako i v reálnom živote využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,

Názov predmetu	PRÁVNA NÁUKA
Ročník	Časový rozsah výučby
tretí	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Žiak má v predmete Právna náuka získať prehľad o právnom systéme v Slovenskej republike, pochopiť zmysel právneho poriadku a vedieť sa orientovať v právnych predpisoch a aplikovať ich na konkrétne prípady.

Vybrané tematické celky zahŕňajú učivo o základných pojmoch z teórie práva, o ústavnom, obchodnom, občianskom, rodinnom, trestnom a pracovnom práve. Predmet právna náuka je zameraný na upevnenie základných pojmov a orientácii v právnych normách. Rozširuje a prehĺbuje odborné vedomosti žiakov o základných poznatkoch z oblasti obchodno - podnikateľskej činnosti fyzických a právnických osôb. Žiaci získavajú základné vedomosti o právnej úprave pracovnoprávných vzťahov ako aj o právnych formách podnikania.

Obsah učiva nadväzuje na vedomostný základ právnych pojmov, ktoré žiaci nadobudli v ostatných odborných predmetoch (ekonomika, účtovníctvo). Osvojené a upevnené vedomosti umožnia žiakom rozvíjať ich samostatné tvorivé myslenie v procese vzdelávania ako aj pri výkone pracovných činností, v oblasti podnikania v obchode, podnikania v cestovnom ruchu, v turistike a v organizačnej a poradenskej činnosti. Žiak získa vedomosti o význame zákona a jeho spôsoboch uplatňovania v praxi, o právach a povinnostiach občana.

Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- nadobudnú právne vedomie,
- získajú poznatky o právach a povinnostiach občana, o právach a povinnostiach právnických a fyzických osôb, potrebné pre výkon svojho budúceho povolania,
- nadobudnú a upevnia si morálne a charakterové vlastnosti, ako zodpovednosť, dôslednosť, presnosť, disciplinovanosť, ale i vlastenectvo a úctu k právu,
- rozvinú si komplex kompetencií v oblasti pracovnoprávných vzťahov,
- získajú potrebné zručnosti k orientácii v Zbierke zákonov,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť podstatu zákona a chápať ho ako nevyhnutnosť dodržiavania právnych noriem pre efektívne fungovanie celej spoločnosti v demokratickom a právnom štáte.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- expozičné – vysvetľovanie, diskusia, problémové vyučovanie, prípadové štúdie
- fixačné – ústne opakovanie, písomné opakovanie, domáca úloha
- diagnostické a klasifikačné – ústne skúšky, písomné skúšky, didaktické testy.
- motivačné - rozhovor

Formy práce:

- vyučovacia hodina
- exkurzia
- beseda
- prednáška

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
3.	Ivan Schultz- Anna Schultzová, Právna náuka pre obchodné a hotelové akadémie, SPN 2005	tabuľa, PC, projektor,	denná tlač odborné časopisy zbierky zákonov	Internet odborná knižnica tlač Mgr. Andrea Martinská Vávrová – Nová maturita – Náuka o spoločnosti , Príroda 2005

Vzdelávaci štandard

Učebné osnovy 3.ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizujú základné právne pojmy • uvedú rôzne druhy právnych noriem podľa orgánov, ktoré ich vydávajú • rozlíšia jednotlivé funkcie a pramene práva • získajú potrebné zručnosti k orientácii v Zbierke zákonov 	<ul style="list-style-type: none"> • právo • právne normy • právne akty • právny štát • funkcie práva • pramene práva • Zbierka zákonov 	Základné pojmy teórie práva
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetlia históriu vzniku Ústavy SR • charakterizujú pôsobnosť jednotlivých štátnych orgánov • vysvetlia postavenie a kompetencie Ústavného súdu SR • rozlíšia výkon správy v štátnej a verejnej správe 	<ul style="list-style-type: none"> • Ústava Slovenskej republiky • štátna moc • štátne orgány • štátna správa • verejná správa • ústavný súd • prokuratúra • verejný ochranca práv • najvyšší kontrolný úrad 	Ústavné právo
<ul style="list-style-type: none"> • objasnia predmet a pramene trestného práva • hmotného • charakterizujú pojem trestný čin, trestná zodpovednosť a trest • vysvetlia účel trestu • objasnia predmet a pramene trestného práva procesného • špecifikujú trestné konanie • vysvetlia rozdiel medzi páchatelom, spolupáchatelom, organizátor a pomocníkom trestného činu • určia skutkovú podstatu a sankciu ľubovoľného trestného 	<ul style="list-style-type: none"> • predmet a pramene TP • trestné právo hmotne • Trestný zákon • trestná zodpovednosť • trestný čin • trest • druhy trestov • trestné právo procesné • trestné konanie • orgány činné v trestnom konaní 	Trestné právo

<ul style="list-style-type: none"> • činu 		
<ul style="list-style-type: none"> • objasnia predmet a pramene obchodného práva • definujú základné pojmy z oblasti podnikania • porovnajú jednotlivé právne formy podnikania • vymenujú jednotlivé orgány obchodných spoločností • charakterizujú obchodno-závazkové vzťahy • spoznajú rôzne druhy zmlúv • navrhnu kúpnu zmluvu 	<ul style="list-style-type: none"> • predmet a pramene OP • Obchodný zákonník • obchodné meno • Obchodný register • podnikanie • právne formy podnikania • obchodné spoločnosti • družstvá • živnosti • obchodné záväzkové vzťahy • záväzky • zmluvy 	Obchodné právo
<ul style="list-style-type: none"> • objasnia predmet a pramene pracovného práva • definujú základné pojmy z pracovného práva • vysvetlia podstatu pracovno-právnych vzťahov • charakterizujú spôsoby vzniku pracovného pomeru • vymedzia podstatné a iné zložky pracovnej zmluvy • vymenujú spôsoby skončenia a zániku pracovného pomeru • vysvetlia čo je predmetom úpravy individuálneho a kolektívneho pracovného práva • charakterizujú pracovný čas, čas odpočinku a dovolenku • vymedzia jednotlivé zložky mzdy • špecifikujú jednotlivé druhy dohôd o prácach mimo pracovného pomeru • zhrnú povinnosti zamestnávateľa a práva zamestnanca v súvislosti s BOZP 	<ul style="list-style-type: none"> • predmet a pramene PP • Zákonník práce • zamestnávateľ • zamestnanec • kolektívne pracovno-právne vzťahy • pracovná disciplína • práva a povinnosti v pracovno-právnych vzťahoch • pracovný pomer • pracovná zmluva • pracovný čas • čas odpočinku • dovolenka • mzda • dohody o prácach mimo pracovného pomeru • bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci 	Pracovné právo
<ul style="list-style-type: none"> • objasnia predmet a pramene občianskeho práva • definujú základné pojmy z občianskeho práva • vymedzia podstatu a spôsoby vlastníckeho práva 	<ul style="list-style-type: none"> • predmet a pramene Občianskeho práva • Občiansky zákonník • účastníci občiansko-právnych vzťahov 	Občianske právo

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetlia rozdiel medzi spôsobilosťou na práva • a spôsobilosťou na právne úkony • špecifikujú občianske súdne konanie • zhrnú náležitosti podmieňujúce platnosť závetu • špecifikujú podstatu exekučného konania 	<ul style="list-style-type: none"> • zastúpenie • vlastnícke právo • dedičské právo • záväzkové právo • následky porušenia práva • občianskoprávna zodpovednosť • občianske súdne konanie • exekučné konanie 	
<ul style="list-style-type: none"> • objasnia predmet a pramene rodinného práva • vysvetlia pojem a význam manželstva a rodiny • rozlíšia podstatu podielového a bezpodielového vlastníctva • vedia objasniť vzťahy medzi rodičmi a deťmi • charakterizujú jednotlivé náhradné rodinné vzťahy 	<ul style="list-style-type: none"> • predmet a pramene rodinného práva • Zákon o rodine • manželstvo • rodičovstvo • náhradné rodinné vzťahy 	Rodinné právo

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Vo vyučovacom predmete právna náuka využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno - interakčné spôsobilosti

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory
- osvojiť si odbornú právnu terminológiu a vedieť používať adekvátne právne pojmy
- spracúvať a využívať písomné materiály z internetu, z odborných článkov

Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

- vážiť si zákon a chápať nevyhnutnosť dodržiavania právnych noriem pre efektívne fungovanie celej
- spoločnosti v demokratickom a právnom štáte
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebazpoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie iných

Schopnosti riešiť problémy

- vyjadriť alebo formulovať problém, ktorý sa objaví pri vzdelávaní
- hľadať, navrhovať ďalšie metódy, informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému
- uprednostňovať riešenie problémov vzájomnou dohodou pri dodržiavaní právnych predpisov a v prípade potreby domáhať sa práva legálnymi prostriedkami
- získať schopnosť riešiť právne konflikty jednoduchých úrovní
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi

Podnikateľské spôsobilosti

- pochopiť podstatu a princíp podnikania
- mať predstavu o základných právnych aspektoch podnikania
- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovno-právnych vzťahoch
- rešpektovať právo a zodpovedno

Názov predmetu	HOSPODÁRSKA GEOGRAFIA
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Učebný predmet hospodárska geografia nadväzuje na základ, ktorý žiaci získali vo vyučovaní zemepisu na základnej škole. Vedie k rozvíjaniu schopností pochopiť vzťahy medzi ľudskými aktivitami a prírodnými podmienkami na Zemi, rozvíja geografické myslenie, ktoré je nevyhnutné pre pochopenie geografických, politických, či kultúrnych súvislostí vo svetovom hospodárstve, resp. v hospodárstvach jednotlivých krajín a častí sveta.

Učivo je koncipované tak, aby bolo možné čo najefektívnejšie využívať moderné didaktické metódy a prostriedky, ktoré podporujú samostatnosť žiakov pri práci s informáciami a rozvíjajú schopnosť tieto informácie a poznatky aplikovať v praxi.

Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci majú po skončení štúdia tohto učebného predmetu dokázať aplikovať a hodnotiť geografické informácie (informácie získané z máp, literatúry, médií, osobných skúseností z regiónu alebo z iných oblastí sveta). Výsledkom bude, že žiaci dokážu rozpoznať možnosti a spôsoby uplatnenia informácií geografického charakteru v bežnom živote, budú sa orientovať v aktuálnych situáciách vo svete a na Slovensku. Budú vedieť hodnotiť javy a fakty zapríčinené človekom v jednotlivých regiónoch, dokážu posúdiť súčasnú politickú a ekonomickú situáciu. Žiaci budú schopní chápať zákonitosti stavu a vývoja priestorovej diferenciacie humánno-geografickej sféry v celosvetovom aj regionálnom priestore.

Čiastkové ciele predmetu

- ovládať základné geografické pojmy a podstatu hospodárskych vzťahov a vedieť ich aplikovať v praxi,
- mať osvojené všeobecné a špeciálne geografické poznatky, skúsenosti, zručnosti a schopnosti komplexne chápať a hodnotiť hospodárske procesy vo svete,
- vedieť analyzovať kultúrno-spoločenské oblasti a z toho vyvodzovať ich význam pre človeka a hospodárstvo,
- vedieť analyzovať zásahy do priestoru na zabezpečenie životných podmienok a funkčného hospodárstva,
- získať predstavy o politicko-hospodárskej situácii v rôznych častiach sveta,
- vedieť porovnať hospodárstvo Slovenskej republiky s ostatnými štátmi,
- viesť k rozvoju záujmu o svetové dianie.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- expozičné – vysvetľovanie, diskusia, problémové vyučovanie, prípadové štúdie
- fixačné – ústne opakovanie, písomné opakovanie, domáca úloha
- diagnostické a klasifikačné – ústne skúšky, písomné skúšky, didaktické testy.
- motivačné – rozprávanie - rozhovor

Formy práce:

- vyučovacia hodina
- exkurzia
- beseda
- prednáška

Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1.	Gajdoš, Michal, Bačík: Hospodárska geografia 1.časť, 1994, Gajdoš, Tolmáči, Mazúrek, Bačík, Ďuriančík: Hospodárska geografia pre 1.ročník obchodných akadémií 1.časť, 2005	tabuľa PC projektor	denná tlač odborné časopisy	internet

Vzdelávací štandard

Učebné osnovy 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<ul style="list-style-type: none"> • poznajú proces osídľovania a zmeny vo vývoji obyvateľstva Zeme • pochopia zákonitosti rozmiestnenia obyvateľstva • Vysvetlia pohyb obyvateľstva, • vymenujú členenie obyvateľstva na základe ich hlavných znakov • charakterizujú znaky ekonomík rozvinutých a zaostalých štátov 	<ul style="list-style-type: none"> • obyvateľstvo a sídla • úvod do hospodárstva 	Humánna geografia
<ul style="list-style-type: none"> • poznajú súčasti svetového oceánu • objasnia ich význam a využitie • vedia popísať polárne oblasti • definujú hospodárske oblasti jednotlivých regiónov sveta • charakterizujú súčasnú politickú situáciu • vymenujú hospodársky najvyspelejšie štáty • určia hlavné poľnohospodárske a priemyselne oblasti • poznajú oblasti bohaté na nerastné suroviny • vymenujú príčiny zaostalosti slabozvinutých regiónov • zhodnotia hospodárske postavenie ekonomických lídrov 	<ul style="list-style-type: none"> • Svetový oceán a polárne oblasti • Ázia • Afrika • Austrália a Oceánia • Angloamerika • Latinská Amerika • Európa 	Regionálna geografia sveta
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetlia podstatu pojmu globálny problém • analyzujú príčinu existencie globálnych problémov v súčasnosti • posúdia ako súvisia spoločenské, ekologické a hospodárske globálne problémy • charakterizujú a porovnávajú surovinové a prírodné zdroje • zhodnotia ich význam pre svetovú ekonomiku • vysvetlia vlastnými slovami pojem ekologická stabilita 	<ul style="list-style-type: none"> • populačný vývin a výživa obyvateľstva • surovinové a prírodné zdroje • ekologické problémy 	Globálne problémy ľudstva

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete hospodárska geografia využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- pracovať s informáciami, čítať geografické údaje – grafy, mapy, diagramy
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť údaje v priebehu štúdia hospodárskej geografie
- správne interpretovať získané geografické fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram)tak, aby každý každému porozumel
- diskutovať o možnostiach uplatnenia geografických informácií v každodennom živote

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty v procese geografického vzdelávania, formulovať, pozorovať, triediť informácie
- overovať a interpretovať získané geografické údaje
- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.
- rozpoznávať problémy v súvislosti s nadobúdaním informácií v priebehu geografického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, meranie, experimentovanie, matematické prostriedky, grafické prostriedky a pod.),
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie daného geografického problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi geografických počítačových programov a spôsobom ich obsluhy
- získavať geografické informácie využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného geografického problému alebo osvojiť si nové poznatky.
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení geografických úloh

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- formulovať a prezentovať svoje postoje využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty.

Názov predmetu	APLIKOVANÁ INFORMATIKA
Ročník	Časový rozsah výučby
prvý	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
druhý	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Ciele vyučovaného predmetu

Žiaci

- sa naučia pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, efektívne vyhľadávať informácie uložené na pamäťových médiách alebo na sieti a komunikovať cez sieť,
- budú rozvíjať svoje schopnosti kooperácie a komunikácie,
- nadobudnú schopnosti potrebné pre výskumnú prácu,
- budú rozvíjať svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, sebakritickosť a snažiť sa o sebavzdelávanie,
- naučia sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií.

Stratégie vyučovania

Metódy:

- motivačné – rozprávanie, rozhovor
- expozičné – vysvetľovanie, diskusia
- fixačné – ústne opakovanie
- diagnostické a klasifikačné – ústne a písomné skúšanie

Formy práce:

- Frontálna výučba
- Skupinová práca žiakov
- Práca s knihou a internetom
- Prezentácie žiakov
- E-learning

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1.	Kalaš, I. a kol.: Informatika pre SŠ, SPN, Bratislava 2001 Machová, J.: Práca s textom, SPN, Bratislava 2002 Jašková, Ľ., Šnajder, Ľ., Baranovič, R.: Práca s internetom, SPN, Bratislava 2001	PC Tabuľa Dataprojektor Interaktívna tabuľa		Internet, Knižnica

**Učebné osnovy –
1. ročník**

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajú druhy aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie) a budú vedieť charakterizovať ich typických predstaviteľov, • vyberú vhodnú aplikáciu v závislosti od typu informácie a budú vedieť zdôvodniť svoj výber, • efektívne použijú nástroje aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie). 	<ul style="list-style-type: none"> • textová informácia, jednoduchý formátovaný dokument, aplikácie na spracovanie textov, • grafická informácia, rastrová grafika, grafické formáty, aplikácie na spracovanie grafickej informácie, • číselná informácia, tabuľkový kalkulátor, bunka, hárok, vzorec, funkcia, grafy. 	<p>INFORMÁCIE OKOLO NÁS</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetlia činnosti operačného systému pri práci so súbormi a priečinkami. 	<ul style="list-style-type: none"> • základné pojmy, vstupné, výstupné zariadenia, • softvér, operačný systém, základné vlastnosti a funkcie (spravovanie zariadení, priečinkov a súborov). 	<p>PRINCÍPY FUNGOVANIA DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • spoznajú princípy a demonštrujú použitie e-pošty na konkrétnom klientovi, • využijú služby webu na získavanie informácií, • spoznajú rôzne spôsoby vyhľadávania informácie (index, katalóg). 	<ul style="list-style-type: none"> • internet, základné pojmy (adresa, URL, poskytovateľ služieb, služby, • neinteraktívna komunikácia, e-pošta, web–prehliadače, webová stránka, vyhľadávanie informácií • netiketa, bezpečnosť na internete. 	<p>KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizujú jednotlivé typy softvéru z hľadiska právnej ochrany (freeware, shareware,) a porozumejú, ako sa dajú používať, • vysvetlia pojmy „licencia na používanie softvéru“, „autorské práva tvorcov softvéru“, multilicencia, • charakterizujú činnosť počítačových vírusov, vysvetlia škody, ktoré môže spôsobiť, vysvetlia princíp práce antivírusových programov, demonštrujú ich použitie. 	<ul style="list-style-type: none"> • registrácia softvéru, • riziká informačných technológií, malvér (pojmy, detekovanie, prevencia); kriminalita, • etika a právo, autorské práva na softvér, licencia (freeware, shareware, demoverzia, multilicencia, open source). 	<p>INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ</p>

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových i odborných kompetencií žiaka. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať tieto kľúčové kompetencie:

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru,
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v tíme,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- hľadať, navrhnúť alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, evidovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný,
- kriticky vyhodnocovať informácie kvantitatívneho charakteru získané z rôznych zdrojov – grafov, diagramov, tabuliek,
- orientovať sa v aplikačných softvéroch využívaných v praxi,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre prácu s aplikačnými programami

Názov predmetu	ODBORNÁ PRAX
Časový rozsah výučby	1080 hodín spolu za 4 ročníky – odborná prax 120 hodín spolu za dva ročníky – súvislá prax
Ročník	odborná prax
prvý	6 hodín týždenne, spolu 198 vyučovacích hodín
druhý	7 hodín týždenne, spolu 231 vyučovacích hodín
tretí	7 hodín týždenne, spolu 231 vyučovacích hodín
štvrtý	14 hodín týždenne, spolu 420 vyučovacích hodín
Ročník	súvislá odborná prax
tretí	spolu 60 vyučovacích hodín
štvrtý	spolu 60 vyučovacích hodín

Charakteristika predmetu

Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení (v odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a praxe.

Na cvičeniach a praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov.

Predmet odborná prax je súčasťou praktickej prípravy v systéme duálneho vzdelávania. Je to samostatný vyučovací predmet, ktorý sa klasifikuje. Odborná prax sa vyučuje v každom ročníku, v prvom ročníku v rozsahu 6 hodín týždenne, v druhom a treťom 7 hodín týždenne a štvrtom ročníku v rozsahu 14 hodín týždenne u konkrétneho zamestnávateľa na základe duálnej zmluvy so školou a učebnej zmluvy so žiakom, alebo v škole po dohode so zamestnávateľom. Obsahom učiva sú predmety v blokoch.

Súvislá odborná prax sa uskutočňuje pod priamym vedením pracovníkov na zmluvne dohodnutých pracoviskách 10 dní v 3. a 10 dní v 4. ročníku štúdia po 6 hodín denne.

Predmet odborná prax je povinným vyučovacím predmetom s integrujúcou funkciou.

Jeho úlohou je pripraviť žiakov tak, aby po ukončení štúdia vedeli prakticky využiť osvojené poznatky a zručnosti na svojich pracoviskách. Cieľom predmetu je aplikácia doposiaľ osvojených vedomostí z odborných predmetov a nácvik zručností pri plnení konkrétnych úloh.

Predmet Odborná prax využíva, dopĺňa, prehľbuje a upevňuje vedomosti žiakov získané v odborných predmetoch a vytvára u žiakov potrebné zručnosti a pracovné návyky. Predmet je určený na spájanie čiastkových teoretických vedomostí, na poznanie širších súvislostí medzi odbornými predmetmi a dotvára široký základ odborného vzdelania. Vedie žiakov k samostatnej tvorivej práci. Rozvíja iniciatívu, organizačné schopnosti, vytvárajú sa sociálne kontakty a rozvíja sa schopnosť jednať s ľuďmi.

Pri plnení zverených úloh sa žiaci učia rozhodovať a niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutia a za výsledky vlastnej práce. Rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pracovné činnosti vo výrobných, obchodných, odbytových strediskách, v strediskách služieb, v strediskách cestovného ruchu a vo verejnej správe.

Charakteristika bloku učiva – výchova k podnikaniu

Blok učiva výchova k podnikaniu nadväzuje na základné vedomosti z podnikovej ekonomiky. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov. Obsah tvoria teoretické vedomosti z oblasti spotrebiteľskej výchovy, BOZP, postavenia podniku v rámci národného hospodárstva, činnosti a fungovania podniku, ako aj z oblasti živnostenského podnikania a fungovania obchodných spoločností.

Žiaci si na praktických úlohách precvičia vybrané podnikové činnosti – napr. činnosť na sekretariáte, marketingu, na personálnom útvare. Budú tiež počítat praktické príklady z jednotlivých oblastí činnosti výrobného podniku – nákup, zásobovanie, cenotvorba a pod.

Súčasťou bloku je najmä praktická činnosť žiakov, ktorej výstupom je portfólio dokumentov a úloh vytvorených žiakmi.

Vedomosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete veľmi úzko súvisia s aktuálnou podnikovou praxou a platnou legislatívou.

Pri výbere učiva sme prihliadali aj na proporcionalitu a primeranosť učiva schopnostiam žiakov.

Charakteristika bloku – administratíva a korešpondencia

Blok učiva administratíva a korešpondencia súvisí s obsahom všetkých odborných predmetov, preto je nevyhnutné uplatňovať medzipredmetové vzťahy. Pre efektívnu výučbu treba osobitnú pozornosť venovať medzipredmetovým vzťahom s predmetom aplikovaná informatika, najmä pri práci s textovými editormi. V predmete sa nadväzuje na podnikovú ekonomiku, účtovníctvo, právnu náuku, spoločenskú komunikáciu, slovenský jazyk a cudzie jazyky.

Okruh učiva vedie žiakov k osvojeniu si základnej desaťprstovej hmatovej metódy písania na PC a špeciálnej úpravy textu. Učivo sa zameriava na odborný administratívny štýl v písomnej komunikácii v úradnom styku pri dodržiavaní jazykových, štylistických a formálnych zásad. Usmerňuje žiakov k tvorivosti pri štylizácii obchodných listov a ďalších písomností. Objasňuje organizáciu písomného styku, používanie moderných informačných a komunikačných technológií. Poskytuje žiakom vedomosti a zručnosti pri používaní zamestnaneckých písomností, vnútropodnikových písomností, jednoduchých právnych písomností a písomností v oblasti platobného styku.

Charakteristika bloku – komunikačné cvičenia

Cieľom bloku komunikačné cvičenia je získať komunikačné zručnosti nielen v osobnom, ale najmä v profesionálnom živote žiaka. Obsahuje psychologické a sociologické pojmy, ktorých ovládanie prispieva ku komunikačnej zdatnosti, osvojeniu si základných návykov správania sa, vystupovania pri najrôznejších spoločenských a pracovných aktivitách. Žiak získa základné znalosti z oblasti time manažmentu, verbálnej i neverbálnej komunikácie, riešenia konfliktov na pracovisku, spoločenskej etikete, podnikovej kultúre a komunikácii s obchodnými partnermi. Súčasťou vzdelávania je aj interkultúrna a marketingová komunikácia, ktorú si žiaci osvoja hlavne riešením praktických úloh.

Charakteristika bloku – cvičná firma

Blok učiva cvičná firma má v sústave odborných predmetov špecifické postavenie. Koncepcia cvičnej firmy integrujúcim spôsobom rozvíja vedomosti z odborných predmetov ako je podniková ekonomika, účtovníctvo, právna náuka, informatika, administratíva a korešpondencia, hospodárske výpočty, marketing a i.

Cvičná firma prispieva k rozvoju a prehĺbovaniu zručností pri simulovaní základných operácií a prác, s ktorými sa žiaci budú stretávať v reálnych firmách, na reálnych pracoviskách. Ide o rozvoj tzv. kľúčových kvalifikácií t.j. kompetencií konať, riešiť, rozhodovať, pracovať v tíme i korigovať svoju činnosť v podmienkach, ktoré sú veľmi podobné podmienkam v reálnej praxi. Práca v cvičnej firme zároveň rozvíja i cudzojazyčné kompetencie žiakov a integruje poznatky z informačných technológií pri praktickej komunikácii, prostredníctvom moderných prostriedkov výpočtovej techniky, počítačových programov a sietí.

Vyučovanie v cvičnej firme sa uskutočňuje v miestnosti vybavenej kancelárskym nábytkom, kancelárskou informačnou a komunikačnou technikou, v prostredí podľa možnosti podobnom pracovisku reálnych firiem.

Charakteristika bloku – informačno - komunikačné technológie v praxi

Cieľom vyučovania predmetu je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t. j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzi predmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Charakteristika bloku – jazyková odborná príprava

Blok učiva integruje 4 obsahové štandardy - počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav. Blok učiva jazyková odborná príprava svojím obsahom nadväzuje na učivo anglického jazyka základnej a strednej školy, rozvíja, rozširuje a prehĺbuje ho.

Základnou charakteristikou vzdelávacej oblasti je sprostredkovať žiakom jazykové a odborné kompetencie tak, aby rozvíjali komunikatívnu kompetenciu, získali prehľad o základných ekonomických pojmoch, trhu a trhovom mechanizme, hospodárskom cykle, inflácii a nezamestnanosti. Prostredníctvom predmetu chceme viesť žiakov k orientácii vo svete obchodnej angličtiny, osvojiť si slovnú zásobu z oblasti marketingu, bankovníctva a podnikania, personalistiky.

Charakteristika bloku učiva – finančné praktikum

Ide o voliteľný odborný blok, ktorý dáva priestor pre prehĺbenie znalostí žiakov z oblasti finančnej gramotnosti. Obsah predmetu korešponduje s Národným štandardom finančnej gramotnosti. Učivo je rozdelené do šiestich tematických celkov a pomôže žiakom zorientovať sa v každodenných ekonomických súvislostiach. Inšpiruje ich k uvedomeniu si podstaty rodinného rozpočtovania a hodnoty peňazí, získajú prehľad o investičných možnostiach a budú vedení k finančnej zodpovednosti.

Charakteristika bloku učiva – obchodná korešpondencia

Charakteristika blokov učiva podľa špecializácie

Účtovanie v aplikačnom programe

Daňová a colná problematika

Mzdové účtovníctvo

Ciele predmetu ODBORNÁ PRAX

Všeobecné ciele predmetu Odborná prax sú:

- mať osvojené praktické zručnosti a návyky potrebné pre praktické riešenie ekonomických úloh,
- dokázať prakticky aplikovať poznatky získané v teoretických predmetoch,
- vedieť samostatne pristupovať a riešiť primerané ekonomické úlohy,
- zodpovedať za výsledky svojich rozhodnutí,
- vedieť pracovať samostatne i v kolektíve.

Špecifické ciele predmetu Odborná prax sú:

- riešiť ekonomické úlohy a navrhnúť postup riešenia a vyvodiť závery
- komunikovať a spolupracovať s ľuďmi
- racionálne sa učiť a vzdelávať a pružne sa prispôsobovať podmienkam praxe
- ovládať písanie na klávesnici desaťprstovou hmatovou metódou rýchlosťou 180 čistých úderov za minútu pri presnosti najmenej 99,40 % a rozličné techniky spracovávania textov
- vyhotovovať jednoduché i zložitejšie tabuľky, vyhotovovať písomný záznam podľa priameho diktátu, zvukového záznamu, z rukopisu
- dodržiavať platné normy pri písaní formálnej úprave textu a vypracovávať vecne, gramaticky, štylisticky a formálne správne a psychologicky účinné písomnosti z administratívnej praxe
- vedieť prakticky uplatňovať vedomosti najmä pri vypracovávaní písomností s osobitným zreteľom na kultúru jazykového prejavu, zvládnuť písanie v cudzích jazykoch, ovládať úpravu písomností do zahraničia
- naučia sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, efektívne vyhľadávať informácie uložené na pamäťových médiách alebo na sieti a komunikovať cez sieť
- naučiť sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo infromatických produktov, systémov a aplikácií,
- zvládnuť základy podvojného účtovníctva a vedieť účtovať rozličné účtovné prípady v podnikateľských účtovných jednotkách
- zvládnuť problematiku účtovnej dokumentácie, účtovných záznamov a účtovných zápisov v účtovných knihách
- na základe podkladov bežného účtovníctva a účtovnej závierky dokázať analyzovať finančnú situáciu podniku
- aplikovať získané teoretické vedomosti a zručnosti pri riešení základných situácií vyskytujúcich sa v

podnikateľskej praxi v oblasti platobného styku, zásob, dlhodobého majetku, obchodnej činnosti, výpočte miezd, s uskutočnením účtovnej uzávierky a závierky

- aplikovať získané teoretické vedomosti a zručnosti pri riešení základných situácií v jednoduchom a podvojnóm účtovníctve a v účtovníctve štátnych podnikov
- vedieť samostatne tvorivo riešiť jednoduchšie praktické problémy vyskytujúce sa v podnikateľskej praxi a verejnej správe
- vedomosti neustále inovovať, dokázať sa orientovať v platných právnych predpisoch a ich využití
- dosiahnuť čo najvyššiu jazykovú a komunikačnú úroveň vo všetkých zložkách cudzieho jazyka
- získajú vedomosti o základných povinnostiach zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru
- získajú vedomosti o základných povinnostiach zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru
- získajú zručnosť pri pripravovaní osobných písomností na prijímací pohovor

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

V predmete odborná prax využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy,
- morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom jazyku

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejať empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívitu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,

- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti
- posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať
- osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Odborné kompetencie rozvíjame stratégiami, ktoré umožnia žiakovi získať predovšetkým:

Požadované vedomosti

- aktívne používať ekonomické pojmy, ovládať ich súvislosti,
- chápať podstatu ekonomických javov a aplikovať ich v praxi,
- ovládať odbornú terminológiu typickú pre oblasť svojho povolania a využívať osvojené pojmy pri riešení praktických úloh.
- porozumieť ekonomickej stránke činnosti podniku, podstate nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia,
- poznať a osvojiť si právne formy podnikania,
- pochopiť podstatu platobného styku a rozlišovať jeho jednotlivé formy,
- chápať význam zahraničného obchodu pre národné hospodárstvo, ako aj jednotlivé formy a operácie v zahraničnom obchode,
- pochopiť systém medzinárodného platobného styku a orientovať sa v jeho jednotlivých formách,
- mať základné vedomosti o štátnom rozpočte SR, o príjmoch, výdavkoch, o význame daňového systému a jeho organizácii v SR,
- orientovať sa v základných predpisoch, ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho a pracovného práva,
- porozumieť podstate trhu a pôsobeniu trhového mechanizmu,
- ovládať základné poznatky o národnom hospodárstve a jeho štruktúre,
- poznať základný článok národného hospodárstva – podnik a jeho činnosti nevyhnutné pre efektívne fungovanie,
- ovládať podstatu podnikovej činnosti,
- mať prehľad o úlohách, činnosti veľkoobchodu a maloobchodu v podmienkach trhovej ekonomiky,
- mať prehľad o problematike cestovného ruchu, poznať a analyzovať služby cestovného ruchu,
- pochopiť nezastupiteľnú funkciu výroby pre uspokojenie potrieb spoločnosti, vplyv výrobného procesu na úspešnosť podnikateľskej činnosti,
- mať nielen základné ale aj rozširujúce poznatky o činnostiach podniku ako sú zásobovanie, personálna činnosť, odbyt a marketing, manažment, finančné riadenie podniku, o vecnej ekonomickej stránke činnosti podniku,
- mať potrebné znalosti o bankovej sústave, poisťovníctve, finančnom trhu, verejnej správe
- poznať úlohu podnikového manažmentu v riadiacom procese,
- mať komplexné vedomosti a rešpektovanie zásad bezpečnosti a hygieny práce,
- mať vedomosti o správnom životnom štýle človeka.
- poznať odbornú terminológiu z oblasti techniky administratívy a korešpondencie,
- poznať princípy písania na PC hmatovou metódou a ich používania pri vybavovaní agendy prostriedkami štandardnej kancelárskej techniky,
- orientovať sa v platných normách pri písaní a formálnej úprave textu, v hospodárskych písomnostiach,
- mať potrebné znalosti pre prácu s informačnou a výpočtovou technikou,

- vedieť používať kancelársku techniku, poznať vybavenie a zariadenia kancelárie,
- ovládať a používať odbornú technológiu v oblasti informačných technológií,
- aktívne používať odborné pojmy, ovládať ich súvislosti.

Požadované zručnosti

- riešiť ekonomické a technologické úlohy a vyvodit' závery,
- uplatňovať získané teoretické poznatky pri vykonávaní rôznych odborných, praktických činností vo výrobných podnikoch ako aj v organizáciách poskytujúcich služby,
- spracovať účtovnú agendu podniku vo vybranom ekonomickom softvére,
- vypracovať obchodné a úradné písomnosti v slovenskom aj cudzom jazyku,
- ovládať techniky spracovania textu a dodržiavať normalizovanú úpravu písomností,
- pracovať s originálmi tlačív, formulárov, právnych noriem,
- pracovať v kolektíve, začleniť sa do pracovného prostredia,
- uplatňovať v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- pracovať s odbornou literatúrou a ďalšími informačnými zdrojmi a využívať ich vo svojej práci,
- využívať poznatky najmä obchodného, pracovného, občianskeho práva v ekonomickej praxi,
- využívať získané poznatky a skúsenosti počas praxe pri písaní práce na vopred určenú tému,
- vedieť prezentovať výsledky svojej práce,
- pracovať na PC na užívateľskej úrovni,
- písať hmatovou metódou na klávesnici počítača
- ovládať rozličné techniky spracovania textu, editovania textu, vyhotovovania tabuliek
- obsluhovať jednoduché kancelárske stroje a prístroje
- ovládať bežnú údržbu pracovných prostriedkov, ktoré používa,
- uplatňovať estetiku práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnostipráce v kancelárii,
- voliť správne technologické postupy práce, pripraviť pracovisko, pracovné prostriedky a predmety,
- dbať na estetickú úroveň pracovného prostredia,
- pracovať v tíme,
- ovládať odbornú terminológiu vo svojom odbore a uplatňovať ju pri riešení praktických úloh,
- vedieť pracovať v tíme,
- konať hospodárne a v súlade so stratégiou trvalo udržateľného rozvoja,
- v praxi uplatňovať ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
- pracovať s odbornou literatúrou,
- hospodáriť s pracovnými prostriedkami so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- aplikovať estetické hľadiská v praxi,
- aktívne používať ekonomické pojmy, ovládať ich súvislosti a využívať osvojené pojmy pri riešení praktických úloh,
- získavať, spracúvať a využívať ekonomické informácie,
- vypočítat' a interpretovať základné ekonomické ukazovatele,
- aplikovať v praxi obchodno-podnikateľské aktivity a zásady manažmentu, marketingu.

Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

- kreativita, komunikatívnosť,
- vytrvalosť, flexibilita,
- spoľahlivosť, presnosť, sebadisciplína, zodpovednosť,
- iniciatívnosť, adaptabilitnosť,
- samostatnosť,
- cieľavedomosť, rozhodnosť, rozvážnosť,
- schopnosť pracovať v tíme i samostatne.

Podmienky hodnotenia - Žiaci vykonávajúci odbornú prax u zamestnávateľa

Žiaci, ktorí vykonávajú odbornú prax na základe duálnej zmluvy u konkrétneho zamestnávateľa budú hodnotení inštruktorom priebežne denne, mesačne a vždy na konci klasifikačného obdobia na základe hodnotiaceho listu a dochádzky žiaka na praktickom vyučovaní na základe vopred stanovených kritérií.

Hodnotiaci list a dochádzka žiaka na praktickom vyučovaní – inštruktor (UOP)

Žiak:	1.polrok
Pracovisko PV:	Škola:
Inštruktor:	Učiteľ OP:

OBLASŤ HODNOTENIA	DÁTUM	september			október			november			december			január		
Odborné vedomosti pri práci																
Hodnotenie praktických zručností																
Samostatnosť pri práci																
Kvalita vykonávanej práce																
Prístup a správanie																
Prístup k pokynom inštruktora																
Dodržiavanie BOZP a PO																
Výsledná známka za deň PV																
Priebežné overovanie vedomostí a zručností – ústne a písomné																
Domáca príprava žiaka																
Celkové mesačné hodnotenie																
Výsledné hodnotenie za Klasifikačné obdobie ½ polrok: (zakrúžkujte)		1 - výborný, 2 - chválitebný, 3 - dobrý, 4 - dostatočný, 5 – nedostatočný														

Hlásenie o absencii žiaka na odbornej praxi

Mesiac	Prítomnosť – počet hodín	Absencia ospravedlnená	Absencia neospravedlnená	Absencia spolu
september				
október				
november				
december				
január				
Dátum:				
Meno a podpis inštruktora:				
Meno a podpis učiteľa OP				

Žiaci vykonávajúci odbornú prax v škole

Žiaci, ktorí nemajú uzatvorené zmluvy o duálnom vzdelávaní so zamestnávateľom vykonávajú prax v škole. Hodnotení sú za predmety v blokoch. Bloky učiva v rámci odbornej praxe sa hodnotia podľa vopred stanovených kritérií. Výsledná klasifikácia predmetov v blokoch je jednou známku.

Všeobecné pokyny hodnotenia

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak má vedieť a čo vie, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinové, priebežné alebo súhrnné v priebehu ako aj po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (písomné cvičenia a úlohy). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v ŠKVP. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom. Pri hodnotení ústnych a písomných odpovedí postupujeme v zmysle postupov hodnotenia a klasifikácie žiakov. Úlohy v zadaní nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Na vyučovacích hodinách vytvárame priestor pre sebakontrolu žiakov a uplatňujeme ich sebahodnotenie.

Hodnotenie bloku učiva – výchova k podnikaniu

Žiaci sú hodnotení na základe vypracovania zadaní a praktických úloh, ktorých výstupy tvoria portfólio prác žiaka. Pri hodnotení sa prihliada aj na dodržiavanie termínov odovzdania jednotlivých úloh. Zadania, praktické úlohy a otázky pre skupinovú a individuálnu prácu a skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických celkov, pričom využíva aj originálne tlačivá a doklady podnikov a organizácií.

Hodnotenie bloku učiva – komunikačné cvičenia

Žiaci sú hodnotení priebežne počas jednotlivých polrokov na základe vypracovávaných pracovných listov, čiastkových úloh a zadaní. Hodnotí sa aj aktivita pri činnostiach na vyučovacej hodine, samostatnosť a včasné odovzdávanie úloh.

Hodnotenie bloku učiva – administratíva a korešpondencia

Hodnotenie výkonu v písaní na počítači

Známku pri hodnotení výkonu ovplyvňuje rýchlosť aj presnosť. Pri rozličných známkach z rýchlosti a presnosti sa výsledná známka stanoví podľa toho kritéria, ktoré je hodnotené horším stupňom. Bezchybné práce pri nesplnení limitu rýchlosti na známku „výborný“ možno hodnotiť podľa individuálneho posúdenia učiteľa známku o jeden stupeň lepšou.

Čisté údery/1 min	Percento chýb pri odpisoch		Známka
	bez korektúry	s korektúrou	
150 a viac	do 0,20	do 0,15	výborný
135 – 149,9	0,21 – 0,40	0,16 – 0,30	chválitebný
120 – 134,9	0,41 – 0,60	0,31 – 0,45	dobry
105 – 119,9	0,61 – 0,80	0,46 – 0,60	dostatočný
do 104,9	viac ako 0,80	viac ako 0,60	nedostatočný

Známku pri hodnotení odpisu ovplyvňuje rýchlosť i presnosť. Pri rozličných známkach z rýchlosti a presnosti sa výsledná známka stanoví podľa toho kritéria, ktoré je hodnotené horším stupňom. Bezchybné práce pri nesplnení limitu rýchlosti možno hodnotiť podľa individuálneho posúdenia známku o jeden stupeň lepšou.

Hodnotenie písomností

Základným kritériom hodnotenia písomností v korešpondencii je úroveň naplnenia dorozumievacej funkcie písomností, a preto hodnotíme obsahové požiadavky: vecnú správnosť, úplnosť, jednoznačnosť, presnosť, zrozumiteľnosť a jazykovú správnosť. Veľký dôraz sa kladie na formálnu úpravu písomností, ktorá musí byť pri obchodných písomnostiach v súlade so STN 01 6910. U žiakov sa požaduje presné písanie bez strojopisných chýb.

Známku **výborný** sa klasifikujú písomnosti, ktoré sú napísané s maximálne jednou chybou, súvzorne upravené podľa STN.

Známku **chváľitebný** sú klasifikované písomnosti, v ktorých sú len malé chyby alebo menšie odchýlky od normalizovanej úpravy.

Známku **dobrý** sa klasifikujú písomnosti, v ktorých je sú odchýlky od normalizovanej úpravy nápadné, štylizácia textu nie je presná.

Známku **dostatočný** sa klasifikujú písomnosti, ktoré majú také veľké odchýlky od predpísanej úpravy, že sa dajú v praxi použiť len s výhradami.

Známku **nedostatočný** sa hodnotia písomnosti, pri ktorých na prvý pohľad vidieť neznalosť úpravy, alebo obsahujú toľko chýb a takého charakteru, že by sa v praxi nedali ani s výhradami použiť.

Hodnotenie bloku učiva – informačno – komunikačné technológie v praxi

Prvý ročník - po ukončení tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov z jednotlivých oblastí tematických. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. V ďalších ročníkoch sú hodnotení priebežne na základe vypracovaných úloh

Hodnotenie bloku učiva – cvičná firma

V tomto bloku hodnotenie žiakov znamená systematické posudzovanie pracovných výsledkov, pracovného správania, sociálneho správania, znalostí, spôsobilosti a zručností žiaka.

Hodnotenie bloku učiva – jazyková odborná príprava

Po ukončení tematického celku pripraví vyučujúci zadanie didaktického testu a písomnej práce na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Prípravu didaktických testov, cieľových otázok pre skupinovú prácu a individuálne a frontálne skúšanie realizuje vyučujúci v rámci tematických celkov, pričom zohľadňuje aj konverzačné zručnosti žiaka.

Kritériá hodnotenia:	100	–	90 %	výborný (1)
	89	–	75 %	chváľitebný (2)
	74	–	50 %	dobrý (3)
	49	–	35 %	dostatočný (4)
	34	–	0 %	nedostatočný (5)

Hodnotenie bloku učiva – finančné praktikum

Známku sa hodnotí individuálna i skupinová práca žiakov – vypracovávanie pracovných listov, riešenie prípadových štúdií, problémových úloh, rôznych výpočtov a tiež aktivita na hodine. Súčasťou hodnotenia sú aj známky z rôznych on-line testov súvisiacich s preberanou tematikou.

Súvislá odborná prax

V priebehu 3. a 4. ročníka žiaci vykonávajú súvislú odbornú prax na pracoviskách v Slovenskej republike pod priamym vedením poverených pracovníkov. Hodnotenie súvislej odbornej praxe je čiastkové, započítava sa do hodnotenia predmetu odborná prax v príslušnom klasifikačnom období.

Hodnotenie súvislej odbornej praxe:

1. Absolvovanie odbornej praxe podľa platných pokynov a v určenom termíne
2. Predloženie denníka o vykonaní praxe
3. Prezentácia priebehu činnosti a výsledkov praxe

Učebné zdroje predmetov

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Prvý ročník

Blok: Výchova k podnikaniu	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1.	Ing. Darina Orbánová, PhD., Ing. Ľudmila Velichová, PhD.: Podniková ekonomika 1. Bratislava, SPN, 2009 Ing. Monika Krošláková a kol.: Podnikanie pre SOŠ. Bratislava, Expol Pedagogika, 2018	PC, projektor, interaktívna tabuľa, tlačiareň	Učebnice, prezentácie PPT, predvážacie zošity ActivInspire, interné učebné texty, tlačivá	Internet, tlač, zákony
Blok: Komunikačné cvičenia	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1.	Hartmannova, E. – Petrufová, M.: Spoločenská komunikácia. Bratislava: SPN, 2019 Ječný, D. – Štefanovič, J. : Spoločenský styk. Bratislava: SPN, 1997	tabuľa, PC, projektor,	Videokazety DVD-ROM Dotazníky Referáty časopisy, interné učebné texty	Internet knižnica tlač
Blok: administratíva a korešpondencia	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1.	Sehnalová J.: Administratíva a korešpondencia pre 1. ročník OA. EXPOL pedagogika, spol. s r. o., Bratislava 2005 Programová výučba ZAV	PC Názorná magnetická klávesnica tabuľa	PC Tlačiareň Kancelársky papier, stopky	Internet

Učebné osnovy
Blok učiva výchova k podnikaniu
1. ročník

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvetlia vzťahy podniku a okolia charakterizujú štruktúru NH podľa vybraných kritérií vedia rozdiel medzi rozpočtovými a príspevkovými organizáciami 	<ul style="list-style-type: none"> národné hospodárstvo štruktúra NH z rôznych hľadísk rozpočtové a príspevkové organizácie 	Postavenie podniku v rámci NH
<ul style="list-style-type: none"> sa vedia orientovať v právnych predpisoch týkajúcich sa spotrebiteľa vedia získavať informácie o certifikácii výrobkov nadobudnú praktické skúsenosti a zručnosti s dokumentami v oblasti ochrany spotrebiteľa vedia vybavovať požiadavky, sťažnosti a reklamácie zo strany zákazníkov a dodávateľov poznajú základné kritériá hodnotenia kvality výrobkov ovládajú postupy ako nakladať s výrobkami určenými na likvidáciu 	<ul style="list-style-type: none"> základy spotrebiteľskej výchovy legislatíva v oblasti ochrany spotrebiteľa dokumenty v oblasti ochrany spotrebiteľa posudzovanie kvality výrobkov označovanie výrobkov ochrana životného prostredia 	Spotrebiteľská výchova
<ul style="list-style-type: none"> ovládajú základné povinnosti pracovníkov a pracovno – právne predpisy identifikujú zdroje a príčiny pracovných úrazov a zásady prvej pomoci vedia získavať poznatky o rizikách ohrozujúcich zdravie vedia charakterizovať pracovný režim na pracovisku vedia si efektívne rozvrhnúť pracovný čas vedia vypracovať záznam o úraze vedia aplikovať princípy ergonómie pracoviska 	<ul style="list-style-type: none"> základné povinnosti pracovníkov ochrana osobných údajov predpisy a zásady BOZP a PO pracovné úrazy hygiena na pracovisku pracovný režim 	BOZP a pracovno – právne predpisy
<ul style="list-style-type: none"> určia faktory podnikateľskej činnosti špecifikujú majetok podniku rozlíšia jednotlivé druhy práce a mzdy vypočítajú čistú mzdu zamestnanca 	<ul style="list-style-type: none"> faktory podnikateľskej činnosti majetok podniku práca a pracovná sila mzda 	Činnosti podniku

<ul style="list-style-type: none"> vysvetlia podstatu jednotlivých podnikových činností 	<ul style="list-style-type: none"> investovanie zásobovanie personálna činnosť výroba odbytová činnosť financovanie podniku riadenie podniku 	
<ul style="list-style-type: none"> špecifikujú ciele podniku vymedzia pojmy platobná schopnosť a efektívnosť rozčlenia náklady a výnosy vypočítajú výsledok hospodárenia podniku definovať faktory ovplyvňujúce zisk, stanoviť vhodnú metódu stanovenia ceny zostavovať cenovú kalkuláciu 	<ul style="list-style-type: none"> ciele podniku platobná schopnosť efektívnosť náklady výnosy výsledok hospodárenia 	Ekonomická stránka činnosti podniku
<ul style="list-style-type: none"> nadobudnú praktické skúsenosti a zručnosti pri vypracovaní podnikateľského plánu vedia špecifikovať podnikateľské prostredie pochopia podnikateľskú etiku vedia vyhľadávať údaje o obchodnom registri ovládajú postup pri založení živnosti vedia odvodiť výhody a nevýhody jednotlivých právnych foriem podnikania získajú základy manažmentu a marketingu pre podnikateľa poznajú možnosti financovania podniku 	<ul style="list-style-type: none"> právne formy podnikania v SR živnosti podnikateľský plán podnikateľský rozpočet obchodný register zdroje financovania podniku základy manažmentu pre podnikateľa základy marketingu pre podnikateľa 	Základy podnikania

Učebné osnovy Blok učiva – komunikačné cvičenia 1. ročník		
Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
Žiaci: <ul style="list-style-type: none"> - charakterizujú sebaopoznanie - rozpoznávajú faktory sebaopoznania - urobia sebareflexiu vo vybranej oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> • sebaopoznanie • úrovne sebaopoznávania • faktory sebaopoznania • sebareflexia 	Komunikácia a sebaopoznanie
<ul style="list-style-type: none"> - ovládajú spôsoby komunikácie - dokážu adekvátne komunikovať s inými na zvolenú tému - ukážu spôsoby neverbálnej komunikácie - precvičia si prostriedky verbálnej komunikácie - dokážu vyvodiť závery z reči tela 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy verbálnej a neverbálnej komunikácie • reč a hlas • zvukové prostriedky reči • neverbálna komunikácia • paralingvistické prostriedky komunikácie 	Verbálna a neverbálna komunikácia
<ul style="list-style-type: none"> - osvoja si zásady prijímania a poskytovania spätnej väzby - rozlíšia druhy spätnej väzby 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady prijímania a poskytovania spätnej väzby • druhy spätnej väzby • konštruktívna spätná väzba • cielená spätná väzba 	Spätná väzba v komunikácii
<ul style="list-style-type: none"> - identifikujú zdroje konfliktov - vedia určiť vlastný štýl riešenia konfliktov - dokážu využiť rôzne komunikačné techniky na vyriešenie konfliktov 	<ul style="list-style-type: none"> • zdroje konfliktov v komunikácii • riešenie konfliktov prostredníctvom komunikácie • štýly riešenia konfliktných situácií 	Komunikácia v konfliktných situáciách
<ul style="list-style-type: none"> - poznajú význam profesionalizácie manažérov pre úspešnú kariéru - vedia určiť kompetencie manažérov na rôznych stupňoch riadenia 	<ul style="list-style-type: none"> • profesionalizácia manažérov • kompetencie manažéra • hľadanie a posudzovanie nápadov • rozhodovanie v tíme 	Komunikácia v tíme

<ul style="list-style-type: none"> - poznajú metódy na dosiahnutie konsenzu - ovládajú postupy na posudzovanie nápadov v tíme 	<ul style="list-style-type: none"> • osobnosť a tímové role 	
<ul style="list-style-type: none"> - vedia určiť požiadavky na aktívne počúvanie - si osvoja pravidlá aktívneho počúvania - identifikujú bariéry aktívneho počúvania - vedia odhaliť chyby pri aktívnom počúvaní 	<ul style="list-style-type: none"> • predpoklady efektívneho počúvania • požiadavky na aktívne počúvanie • formy aktívneho počúvania • pravidlá aktívneho počúvania • chyby a bariéry pri aktívnom počúvaní • empatia ako súčasť aktívneho počúvania 	Aktívne počúvanie v pracovnom tíme

Učebné osnovy
Blok učiva – administratíva a korešpondencia
1. ročník

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • píšú požadovanou rýchlosťou a presnosťou • vyhodnocujú svoje výkony v písaní na čas • využívajú hmatovú metódu pri písaní cudzojazyčných textov 	<ul style="list-style-type: none"> • výpočet presnosti a rýchlosti písania • percento chýb • výkonnostná tabuľka • cudzojazyčné texty 	Upevňovanie presnosti a zvyšovanie rýchlosti
<ul style="list-style-type: none"> • osvojujú si správne písanie skratiek, titulov a hodností • vhodne aplikujú písanie skratiek právnych foriem obchodných spoločností • poznajú rôzne značky menových jednotiek • ovládajú písanie telefónnych čísiel a ďalších číselných údajov 	<ul style="list-style-type: none"> • textové skratky • iniciálové skratky • skratky titulov a hodností • skratky právnych foriem obchodných spoločností • značky menových jednotiek • telefónne čísla a ďalšie číselné údaje 	Nácvik písania skratiek, značiek a číselných údajov
<ul style="list-style-type: none"> • správne členia text na oddiely a pododdiely • vhodne označujú jednotlivé časti textu • aplikujú získané poznatky pri písaní obsahov 	<ul style="list-style-type: none"> • nadpisy • čiastkové nadpisy • odseky • odseky, pododseky • obsahy a prehľady 	Nácvik členenia textu
<ul style="list-style-type: none"> • vyhotovujú zápis na základe diktafónového záznamu • obsluhujú diktafón 	<ul style="list-style-type: none"> • diktafón 	Nácvik písania podľa diktátu
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznávajú význam jednotlivých korektorských značiek • využívajú korektorské značky na opravu textov 	<ul style="list-style-type: none"> • korektorské značky 	Nácvik úpravy textu pomocou korektorských značiek
<ul style="list-style-type: none"> • zostavujú tabuľky zo zadaní • vhodne dopĺňajú údaje do tabuľky 	<ul style="list-style-type: none"> • tabuľka • formátovanie buniek v tabuľke 	Nácvik vyhotovovania a úpravy tabuliek

<ul style="list-style-type: none"> • správne formátujú textové a číselné údaje v tabuľke • využíva rôzne typy orámovania 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostupný údaj • poznámka, zdroj • orámovanie tabuľky 	
<ul style="list-style-type: none"> • poznajú prostriedky organizačnej techniky 	<ul style="list-style-type: none"> • telefóny • kopírovacie, viazacie a skartovacie stroje 	Kancelárska technika

SPÔSOB, PODMIENKY UKONČOVANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Maturitná skúška je vzdelávacím výstupom hodnotenia absolventov. Vykonaním MS získajú absolventi odbornú kvalifikáciu a majú aj možnosť ďalšieho vzdelávania na vyššom stupni. Získané maturitné vysvedčenie potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

Maturitná skúška sa skladá z predmetov: slovenský jazyk a literatúra, cudzí jazyk, teoretická časť odbornej zložky a praktická časť odbornej zložky. Žiak si môže vybrať dobrovoľný predmet.

Predmetom odbornej zložky maturitnej skúšky je komplexný súbor odborných vyučovacích predmetov. V teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky sa ústne overujú vedomosti žiaka. V praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky sa overujú zručnosti žiaka.

Organizáciu maturitnej skúšky upravuje zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, vyhláška č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení vyhlášky č. 209/2011, vyhláška č. 319/2008 Z. z. o uznávaní náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka v znení neskorších predpisov.

Externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky zabezpečuje Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania.

Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku z predmetu, ktorý má externú časť maturitnej skúšky a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky, ak jeho hodnotenie z ústnej formy internej časti maturitnej skúšky

a) nie je horšie ako stupeň prospechu 3 – dobrý a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov alebo v externej časti získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov, alebo

b) je stupeň prospechu 4 – dostatočný a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne v externej časti získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku z predmetu, ktorý má externú časť maturitnej skúšky a nemá písomnú formu internej časti maturitnej skúšky, ak jeho hodnotenie z ústnej formy internej časti maturitnej skúšky

a) nie je horšie ako stupeň prospechu 3 – dobrý a v externej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov, alebo

b) je stupeň prospechu 4 – dostatočný a v externej časti maturitnej skúšky získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

V prípade, že žiak nesplní podmienky pre úspešné vykonanie maturitnej skúšky v predmetoch, ktoré majú externú časť a písomnú formu internej časti alebo len externú časť maturitnej skúšky, platia nasledujúce informácie:

1. **Ústnu formu internej časti** MS z predmetov, ktoré majú externú časť a písomnú formu internej časti alebo len externú časť, na ktoré sa žiak prihlásil, **môže žiak vykonať** v riadnom termíne MS **bez ohľadu na jeho výsledky z EČ alebo PFIČ** z týchto predmetov.

2. Ak žiak neúspešne vykoná MS z niektorých, najviac však dvoch predmetov, môže mu školská maturitná komisia povoliť konať opravnú skúšku z týchto predmetov alebo časti skúšky z týchto predmetov.

Kritériá pre teoretickú časť odbornej zložky MS

1. porozumenie téme,
2. schopnosť správne analyzovať tému,
3. dôslednosť a zodpovednosť pri vypracovaní témy,
4. správne používanie odbornej terminológie v materinskom a cudzom jazyku,
5. vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede,
6. schopnosť praktickej aplikácie poznatkov,
7. prezentácia samostatnej odpovede,
8. výraznosť a istota prezentácie,

9. zmysluplné využívanie nevyhnutných pomôcok a prostriedkov pri odpovedi,
10. istota pri riešení problémových situácií, javov a problémov,
11. schopnosť predniesť vlastné riešenie.

Kritériá pre praktickú časť odbornej zložky MS (forma - PRAKTICKÁ REALIZÁCIA A PREDVEDENIE KOMPLEXNEJ ÚLOHY)

1. pochopenie úlohy,
2. správne analyzovaná téma,
3. správne používanie odbornej terminológie,
4. schopnosť teoretickej aplikácie pri praktickom predvedení úlohy,
5. správna a efektívna voľba metód pri postupe práce,
6. samostatnosť pri práci,
7. kvalitný výsledok práce.

Kritériá pre praktickú časť odbornej zložky MS (forma – OBHAJOBA VLASTNÉHO PROJEKTU)

1. odborná úroveň projektu,
2. grafická úroveň projektu,
3. vlastná obhajoba autora –úroveň prezentácie,
4. používanie odbornej terminológie,
5. využitie odbornej literatúry.

Pre hodnotenie praktickej časti odbornej zložky MS sú stanovené nasledovné stupne hodnotenia:

1 - výborný	(100 - 84 %)
2 - chváľitebný	(83 - 68 %)
3 - dobrý	(67 - 52 %)
4 - dostatočný	(51 - 30 %)
5 - nedostatočný-	menej ako 30 %.

Kritériá a stupne hodnotenia ústnej formy MS:

Stupeň hodnotenia	Výborný	Chváľitebný	Dobrý	Dostatočný	Nedostatočný
Kritériá hodnotenia					
Porozumenie téme	Porozumel téme dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel téme
Používanie odbornej terminológie	Používal samostatne	Používal s malou pomocou	Vyžadoval si pomoc	Robil zásadné chyby	Neovládal
Vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede	Bol samostatný, tvorivý, pohotový, pochopil súvislosti	Bol celkom samostatný, tvorivý a pohotový	Bol menej samostatný, nekomplexný a málo pohotový	Bol nesamostatný, často vykazoval chyby, nechápal súvislosti	Bol nesamostatný, ťažkopádny, vykazoval zásadné chyby

Samostatnosť prejavu	Vyjadroval sa výstižne, súvisle a správne	Vyjadroval sa celkom výstižne a súvisle	Vyjadroval sa nepresne, niekedy nesúvisle, s chybami	Vyjadroval sa s problémami, nesúvisle, s chybami	Nedokázal sa vyjadriť ani s pomocou skúšajúceho
Schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov	Správne a samostatne aplikoval	Celkom správne a samostatne aplikoval	Aplikoval nepresne, s problémami a s pomocou skúšajúceho	Aplikoval veľmi nepresne, s problémami a zásadnými chybami	Nedokázal aplikovať
Pochopenie praktickej úlohy	Porozumel úlohe dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel úlohe
Voľba postupu	Zvolil správny a efektívny postup	V podstate zvolil správny postup	Zvolil postup s problémami	Zvolil postup s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny postup ani s pomocou skúšajúceho

Priestory nevyhnutné na realizáciu MS

- odborné učebne,
- učebne.

Povolené pomôcky pri priebehu MS

- počítač s nutným aplikačným softwarom,
- spätný projektor, tlačiareň, elektronické médiá podľa potreby,
- modely, priesvitky, obrazy,
- kalkulačka,
- odborná literatúra, publikácie, relevantné tabuľky, príručky, právne normy a predpisy, atlasy, dokumenty textového a grafického charakteru v tlačenej a elektronickej podobe.

8 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

8.1 Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program sú v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacích činností podľa platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov akademických a profesijných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

- Na pracovisku zamestnávateľa žiak vykonáva odbornú prax pod vedením hlavného inštruktora alebo inštruktora (najviac 3 žiaci na jedného inštruktora). Odborná spôsobilosť hlavného inštruktora a inštruktorov je v súlade s platnými predpismi. Zamestnávateľ v systéme duálneho vzdelávania zodpovedá za organizáciu, obsah a kvalitu praktického vyučovania na svojom pracovisku. Príslušná stavovská organizácia a príslušná profesijná organizácia overuje spôsobilosť zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania a vydáva osvedčenie o spôsobilosti.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovná poradkyňa je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickú a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovnej poradkyne usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovnej poradkyne a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovnej poradkyne vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

9 MATERIÁLNO – TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na ulici K. Mikszátha č. 1 v Rimavskej Sobote.

Kapacita školy

Školský manažment

kancelária riaditeľky školy,
kancelária pre zástupkyňu riaditeľky školy pre pedagogické činnosti,
kabinet pre výchovnú poradkyňu.

Pedagogickí zamestnanci školy

kabinety pre učiteľov,
zborovňa.

Nepedagogickí zamestnanci školy

kancelárie pre sekretariát, administratívnu pracovníčku a účtovné stredisko
priestory pre údržbára a školníka,
príručný sklad s odkladacím priestorom,
dielňa,
kotelňa,
archív.

Ďalšie priestory

kmeňové triedy a odborné učebne
telocvičňa, fitness
hygienické priestory (WC, sprchy), sociálne zariadenia, šatne
sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky
sklady náradia, strojov a zariadení
sklady učebníc, čistiacich prostriedkov
jedáleň školy

10 PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod. Priestory, v ktorých prebieha vyučovanie musia zodpovedať platným právnym predpisom, vyhláškam, technickým normám a predpisom.

Škola zabezpečuje bezpečnosť práce a protipožiarnu ochranu pre žiakov a učiteľov. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy v úvodných hodinách jednotlivých predmetov. Agenda bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej ochrany je zabezpečená dodávateľsky firmou NCRC, Ing. Jozef Nosál Revúca.

Problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygieny práce je súčasťou teoretického a praktického vyučovania. Vo výchovno-vzdelávacom procese musí výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia vychádzať z platných právnych predpisov – zákonov, nariadení, vykonávacích predpisov a noriem.

11 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

Kontrola a hodnotenie žiakov je súčasťou výchovno–vzdelávacieho procesu. Poskytuje žiakom spätnú väzbu, ktorou získavajú informácie o svojich vedomostiach. Pri hodnotení žiaka vychádzame z určitých cieľov a kritérií. Žiakovi poskytneme odporúčanie a konkrétny návod, ako má postupovať pri odstraňovaní svojich nedostatkov. Dbáme na dodržiavanie pedagogickej etiky, na dôstojnosť a sebaúctu žiaka. Našou snahou je posilňovať motiváciu vnútornú – učenie sa pre vlastné poznatky a vedomosti.

Klasifikácia prebieha podľa metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko-psychologických poradní, rozhovormi so žiakom a jeho rodičmi. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

Skúšanie

Skúšaním sa preverujú získané vedomosti žiakov a stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní sa využíva široká škála rôznych spôsobov a postupov priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci klasifikačného obdobia. Preveruje výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní sa preveruje výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom. Považujeme to za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia žiaka v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie žiakov sa realizuje rôznymi formami: slovom, číslom, známku. Dbáme na to, aby prostredníctvom hodnotenia nedochádzalo k rozdeľovaniu žiakov na úspešných a neúspešných.

Pravidlá hodnotenia žiakov

Počas štúdia sa hodnotia všetky vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardami v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu.

Pravidlá hodnotenia:

1. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
2. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
3. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
4. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
5. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
6. Znáмка z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
7. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
8. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác.
9. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
10. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.

Kritériá hodnotenia vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania:

- kvalita a rozsah získaných vedomostí,
- kvalita myslenia, predovšetkým jeho logika, samostatnosť a tvorivosť,
- uplatnenie osvojených poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí, vzťahov a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh,
- aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam,
- presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.

Kritériá hodnotenia vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania:

- osvojenie praktických zručností a návykov a ich využitie,
- preukázanie vzťahu k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť,
- preukázanie kvality výsledkov zadaných činností.

Kritériá hodnotenia vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania:

- preukázanie tvorivosti a samostatnosti prejavu,
- osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivá aplikácia,
- preukázanie vzťahu a záujmu o dané činnosti,
- prezentovanie estetického vnímania.

Súčasťou hodnotenia má byť aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy.

Klasifikácia je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

Stupne prospachu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Správanie žiaka je klasifikované týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Žiak na konci prvého a druhého polroku je hodnotený takto:

- Prospel s vyznamenaním
- Prospel veľmi dobre
- Prospel
- Neprospeľ

Žiak je neklasifikovaný v prípade, ak vyučujúci nemá dostatok podkladov na uzatvorenie klasifikácie. O tejto skutočnosti musí byť informovaná riaditeľka školy. Ak je žiak neklasifikovaný, nedostane vysvedčenie, iba výpis z katalógového listu. O dodatočnej klasifikácii rozhoduje riaditeľka školy v zmysle platnej legislatívy. Maturitná skúška sa môže opakovať v zmysle právnych predpisov.

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia, môže požiadať riaditeľku školy o komisionálne preskúšanie žiaka v zmysle platnej legislatívy.

Opravné skúšky povoľuje riaditeľka školy v súlade s právnym predpisom.

12 Hodnotenie žiakov realizujeme v súlade s Metodický pokyn č. 21/2011 na hodnotenie

13 a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Žiaci, ktorí plnia školskú dochádzku osobitnou formou – individuálny učebný plán, individuálne vzdelávanie postupujú podľa platnej školskej *Smernice o osobitnom spôsobe plnenia školskej dochádzky – individuálny učebný plán a Smernice o osobitnom spôsobe plnenia školskej dochádzky – individuálne vzdelávanie.*

Výchovné opatrenia

Patria sem pochvaly a pokarhania podľa Školského priadku. Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Neuvádza sa na vysvedčení.

14 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ŠKOLY

Je účinným nástrojom zabezpečenia organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít.

Vnútrotný systém kontroly sa zameriava na:

- celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole,
- na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka,
- na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich,
- na uplatňovanie didaktických zásad,
- na mimoškolskú činnosť učiteľov,
- na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne,
- činnosť administratívnej pracovníčky, upratovačiek, údržbára a školníka.

Na hodnotenie pedagogických zamestnancov školy budú použité tieto metódy:

- pozorovanie (hospitácie),
- rozhovor,
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy),
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,
- hodnotenie pedagogických zamestnancov manažmentom školy,
- hodnotenie učiteľov žiakmi.

15 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV

Kontinuálne vzdelávanie je súčasťou ročného plánu školy.

V súvislosti s cieľmi a zameraním školy medzi hlavné požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov patrí:

- zvyšovanie kompetencií pedagogických zamestnancov, hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT,
- získavanie najnovších poznatkov z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied a zo svojho odboru,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.,
- príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie atď.,
- rozširovanie skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe,
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.